

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը Հայաստանի Հանրապետության
և Զարգացման ֆրանսիական գործակալության միջև թիվ CAM 1024 01 Շ վարկային
համաձայնագրի պաշտոնական թարգմանությունն է:

**Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարություն**

ՁՅԳ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ ԹԻՎ CAM 1024 01 C

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Ամսաթիվ՝ 2024 թվականի հունիսի 26

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

(Վարկատու)

ԵՆ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ

(Վարկատու)

միջև

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒՄԸ.....	8
1.1 Սահմանումները.....	8
1.2 Մեկնաբանումը	8
2.ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ, ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ.....	8
2.1 Վարկային միջոցները	8
2.2 Նպատակը	8
2.3 Պատասխանատվությունից ազատումը	9
2.4 Նախապայմանները.....	9
3.Ֆինանսական միջոցների մասհանումը	10
3.1 Մասհանման գումարը.....	10
3.2 Մասհանման հայտը	10
3.3 Վճարման ավարտը	11
3.4 Վճարումներ կատարելու կարգը.....	11
3.5 Ֆինանսական միջոցների մասհանման վերջնաժամկետը	11
4. Տոկոսները	12
4.1 Տոկոսադրույքը.....	12
4.2. Տոկոսի հաշվարկը եւ վճարումը.....	15
4.3 Ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը.....	16
4.4 Տոկոսադրույքների վերաբերյալ տեղեկությունները փոխանցելը	17
4.5 Փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը (<i>Taux Effectif Global</i>).....	17
5. Տոկոսների հաշվարկման փոփոխությունը	18
5.1 Շուկայի ապակայունացումը.....	18
5.2 Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինում	19
6. ՎՃԱՐՆԵՐԸ.....	22
6.1. Կոմիսիոն վճարները.....	22
6.2 Գնահատման վճարը	23
7. Մարումը.....	23
8. Կանխավճարը եւ չեղարկումը.....	24
8.1 Կամավոր կանխավճարը	24
8.2 Պարտադիր կանխավճարը.....	25
8.3 Վարկառուի կողմից չեղարկումը	26
8.4 Վարկատուի կողմից չեղարկումը	26

8.5 Սահմանափակումները	27
9. Լրացուցիչ վճարումներ կատարելու պարտավորությունները	27
9.1 Ծախսերը եւ ծախքերը	28
9.2 Չեղարկման համար փոխհատուցումը	28
9.3. Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը	29
9.4 Հարկերը եւ տուրքերը	29
9.5 Լրացուցիչ ծախսերը	30
9.6 Արժույթի մասով փոխհատուցումը	31
9.7 Վճարումների կատարման ամսաթվերը	31
10. Հայտարարությունները եւ երաշխիքները	32
10.1 Լիազորությունները	32
10.2 Վավերությունն ու որպես ապացույց թույլատրելիությունը	32
10.3 Պարտավորությունները	33
10.4 Համաձայնագիրը չներկայացնելը կամ դրոշմատուրքերի բացակայությունը	33
10.5 Ֆինանսական միջոցների փոխանցումը	34
10.6 Այլ պարտավորությունների հետ հակասության բացակայությունը	34
10.7 Կարգավորող իրավունքը եւ կիրարկումը	34
10.8 Պարտավորությունների չկատարման բացառումը	35
10.9 Ապակողմնորոշիչ տեղեկությունների բացառումը	35
10.10. <i>Pari Passu</i> դասակարգումը	35
10.11 Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը եւ Արգելված գործելակերպերը	35
10.12 Էական բացասական ազդեցության բացառումը	36
11. ՀԱՆՁՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	36
11.1 Համապատասխանությունն օրենքներին, կանոնակարգերին եւ պարտավորություններին	36
11.2 Թույլտվությունները	37
11.3 Ծրագրի իրականացումը եւ պահպանումը	37
11.4 Բնապահպանական եւ սոցիալական պատասխանատվությունը	37
11.5 Լրացուցիչ ֆինանսավորումը	38
11.6 <i>Pari Passu</i> դասակարգումը	38
11.7 Ստուգումները	38
11.8 Ծրագրի գնահատումը	39
11.9 Ֆինանսական պատժամիջոցների ցանկերը եւ Էմբարգոն	39
11.10 Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը, Արգելված գործելակերպերի բացառումը	40
11.11. Ուսումնասիրությունը	41
11.12. Տեսանելիությունը եւ հաղորդակցությունը	42
12. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՆՁՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	42

12.1 Ֆինանսական տեղեկությունները.....	42
12.2 Ծրագրի իրականացումը	42
12.3 Մշտադիտարկումը.....	42
12.4 Համաֆինանսավորումը.....	43
12.5 Լրացուցիչ տեղեկությունները.....	43
13. ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՉԿԱՏԱՐՄԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ.....	43
13.1 Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը.....	43
13.2 Վարկի անհապաղ մարումը.....	47
13.3 Պարտավորությունների չկատարման դեպքի մասին ծանուցումը.....	48
14. ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ.....	48
14.1 Վճարումները	48
14.2 Հաշվանցումը.....	48
14.3 Բանկային օրերը.....	49
14.4 Վճարման արժույթը.....	49
14.5 Տոկոսների հաշվարկման բազան	49
14.6 Վճարման վայրը.....	50
14.7 Վճարային համակարգերի խափանումը.....	51
15. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ.....	52
15.1 Լեզուն.....	52
15.2 Հավաստումներն ու որոշումները.....	52
15.3 Մասնակի անվավերությունը.....	53
15.4 Իրավունքից հրաժարվելու բացառումը	53
15.5. Զիջումը.....	53
15.6. Իրավաբանական ուժը	54
15.7. Ամբողջական համաձայնագիրը.....	54
15.8. Փոփոխությունները.....	54
15.9. Գաղտնիությունը. Տեղեկությունների բացահայտումը	54
15.10. Վաղեմության ժամկետը.....	55
15.11. Դժվարությունները	56
16. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ	56
16.1 Գրավոր ծանուցումները եւ հասցեները.....	56
16.2 Հանձնումը	57
16.3. Էլեկտրոնային հաղորդագրությունները.....	58
17. ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ, ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ ԵՎ ԴՈՄԻՑԻԼԻ [ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՍՑԵԻ] ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	58
17.1 Կարգավորող իրավունքը.....	58

17.2 Արբիտրաժը	58
17.3 Դատական փաստաթղթի հանձնումը	59
18.ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ.....	59
19.ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1Ա. Սահմանումները	63
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1Բ. Մեկնաբանման ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ	74
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. Ծրագրի նկարագրությունը.....	76
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3Ա. Ֆինանսավորման պլանը.....	80
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3Բ. Քաղաքականության մատրիցան	82
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Նախապայմանները	100
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Ա. ՄԱՍՀԱՆՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՁԵՎԸ	103
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Բ. ՄԱՍՀԱՆՄԱՆ ԵՎ ԴՐՈՒՅՔԱԶԱՓԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՁԵՎ.....	106
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Գ. ԴՐՈՒՅՔԱԶԱՓԻ ՓՈԽԱՐԿՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՁԵՎԸ.....	108
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Դ. Դրույքաչափի փոխարկման հաստատման ձեւը.....	109
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԵԼ ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՔՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐԿԱՏՈՒԻ ԿԱՅՔՈՒՄ	111

ՎԱՐԿ ՏՐԱՄԱԴԻԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

1) ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ՝

ի դեմս պրն Վահե ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ՝ որպես Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար, որը պատշաճ կերպով լիազորված է ստորագրելու սույն Համաձայնագիրը,

(Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն կամ Վարկառու)

ԵՎ

2) **ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ՝** ֆրանսիական հանրային հաստատություն, որը գործում է Ֆրանսիայի իրավունքին համապատասխան, եւ որի իրավաբանական հասցեն է՝ Ֆրանսիա, 75598 Փարիզ Cedex 12, Ռոլան Բարթ 5՝ գրանցված Փարիզի առետրային եւ ընկերությունների ռեգիստրում 775 665 599 համարով՝ ի դեմս Մաթյո ՎԱՍՅԵՐԻ՝ որպես Զարգացման ֆրանսիական գործակալության՝ Հարավային Կովկասի Եվրասիայի տարածաշրջանային տնօրեն, որը պատշաճ կերպով լիազորված է ստորագրելու սույն Համաձայնագիրը,

(**ԶՖԳ** կամ Վարկատու)

ՄԻՋԵՎ

(այսուհետ միասին՝ **Կողմեր**, եւ յուրաքանչյուրն առանձին՝ **Կողմ**),

ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼՈՎ, ՈՐ՝

Ա) Վարկառուն նախատեսում է իրականացնել Հայաստանում հանրային ծառայությունների մատուցման արդյունավետությանն ու կայունությանը, ինչպես նաեւ ֆինանսական հատվածի զարգացման բարելավմանն ուղղված՝ վարկի տեսքով բյուջետային աջակցությամբ ծրագիր (**Ծրագիր**), ինչպես հետագայում նկարագրված է 2-րդ հավելվածում *Ծրագրի Նկարագրությունը* (Ծրագրի նկարագրությունը):

Բ) Վարկառուն դիմել է Վարկատուին՝ Ծրագրի ֆինանսավորմանը մասնակցելու նպատակով վարկային միջոցներ տրամադրելու համար:

Գ) Վարկատուն, որը Ֆրանսիայի պետության զարգացման աջակցության քաղաքականության իրականացմանը նպաստող հանրային կազմակերպություն է (համաձայն Ֆրանսիայի դրամավարկային եւ ֆինանսական օրենսգրքի L. 515-13 հոդվածի), իր շահագրգռվածությունն է հայտնել մասնակցելու Ծրագրի ֆինանսավորմանը:

Դ) ԶՖԳ-ի Կառավարման խորհրդի 2023 թվականի դեկտեմբերի 13-ի թիվ C20231324 որոշման համաձայն՝ Վարկատուն համաձայնել է Վարկառուին տրամադրել վարկային միջոցներ՝ սույն Համաձայնագրի պայմաններին համապատասխան:

**ԱՅԴ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿՈՂՄԵՐԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵԿԱՆ
ՀԵՏԵՎՅԱԼԻ ՇՈՒՐՋ.**

1. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒՄԸ

1.1 Սահմանումները

Սույն Համաձայնագրում մեծատառով օգտագործվող բառերը եւ արտահայտությունները (այդ թվում՝ վերոգրյալ ներածական դրույթներում եւ հավելվածներում բառերը եւ արտահայտությունները) կիրառվում են 1Ա հավելվածով (Սահմանումները) դրանց վերագրվող նշանակությամբ՝ բացառությամբ սույն Համաձայնագրով նախատեսված այլ դեպքերի:

1.2 Մեկնաբանումը

Սույն Համաձայնագրում օգտագործվող բառերը եւ արտահայտությունները մեկնաբանվում են 1Բ հավելվածի (*Մեկնաբանման սկզբունքները*) դրույթներին համապատասխան, եթե այլ բան նախատեսված չէ:

2. ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ, ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

2.1 Վարկային միջոցները

Սույն Համաձայնագրի պայմաններին համապատասխան՝ Վարկատուն Վարկառուին տրամադրում է յոթանասունհինգ միլիոն եվրո (75 000 000 եվրո) առավելագույն ընդհանուր գումարի չափով Վարկային միջոցներ:

2.2 Նպատակը

Վարկային միջոցների նպատակն է ֆինանսավորել Վարկառուի՝ Ծրագրի իրականացման համար նախատեսված բյուջեն, ինչպես նկարագրված է 2-րդ հավելվածում (*Ծրագրի նկարագրությունը*)՝ ՅԱ հավելվածում (*Ֆինանսավորման պլանը*) նկարագրված ֆինանսավորման պլանին եւ 3Բ հավելվածում

(Քաղաքականության մատրիցան) նկարագրված Հանրային քաղաքականության մատրիցային համապատասխան:

2.3 Պատասխանատվությունից ազատումը

Վարկատուն պատասխանատվություն չի կրում փոխառված որեւէ գումարի օգտագործման համար, որը հակասում է սույն Համաձայնագրի դրույթներին:

2.4 Նախապայմանները

ա) Վարկառուն Ստորագրման ամսաթվից ոչ ուշ Վարկատուին է տրամադրում 4-րդ հավելվածի (Նախապայմանները) I մասով սահմանված բոլոր փաստաթղթերը:

բ) Մասհանման հայտը կարող է ներկայացվել Վարկատուին, եթե՝

i) Վարկատուն ստացել է 4-րդ հավելվածի (Նախապայմանները) II մասում թվարկված բոլոր փաստաթղթերը եւ ծանուցել է Վարկառուին, որ այդ փաստաթղթերն ըստ ձեւի եւ բովանդակության ընդունելի են.

ii) Մասհանման հայտի ամսաթվի եւ համապատասխան Մասհանման նպատակով առաջարկված Մասհանման ամսաթվի դրությամբ տեղի չի ունեցել Վճարային համակարգերի խաթարման դեպք, եւ սույն Համաձայնագրով սահմանված պայմանները բավարարվել են, այդ թվում՝

1) Պարտավորությունների չկատարման որեւէ դեպք կամ պարտադիր կանխավճարի որեւէ դեպք չի շարունակվել կամ տեղի չի ունեցել առաջարկվող Մասհանման արդյունքում,

2) որեւէ Համաֆինանսավորող չի կասեցրել Ծրագրի հետ կապված իր վճարումները.

3) Վարկառուն տեղյակ է վճարման իր բոլոր պարտավորությունների, այդ թվում՝ Համաձայնագրով նախատեսված վճարների եւ միջնորդավճարների մասին.

4) Մասհանման հայտը ներկայացվել է 3.2 կետի (Մասհանման հայտը)

պայմաններին համապատասխան.

5) 10-րդ կետի (Հայտարարությունները եւ երաշխիքները) առնչությամբ Վարկառուի կողմից արված յուրաքանչյուր հայտարարություն ճիշտ է:

3. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՄԱՍՀԱՆՈՒՄԸ

3.1 Մասհանման գումարը

Վարկային միջոցները Վարկառուին են տրամադրվում Վարկի տրամադրման ժամանակահատվածում՝ մեկ (1) Մասհանմամբ:

3.2 Մասհանման հայտը

2.4 «բ» կետով (*Նախապայմանները*) սահմանված պայմանները բավարարելու դեպքում Վարկառուն կարող է ստանալ Վարկային միջոցներ՝ Վարկատուին ներկայացնելով պատշաճորեն լրացված Մասհանման հայտ: Մասհանման յուրաքանչյուր հայտ Վարկառուի կողմից ներկայացվում է 16.1 կետում (*Գրավոր ծանուցումները եւ հասցեները*) նշված հասցեում գտնվող ՋՖԳ-ի գրասենյակի տնօրենին:

Մասհանման յուրաքանչյուր հայտ անհետկանչելի է եւ համարվում է պատշաճորեն լրացված, եթե՝

ա) Մասհանման հայտը հիմնականում համապատասխանում է 5Ա հավելվածում (Մասհանման հայտի ձեւը) սահմանված ձեւին.

բ) Մասհանման հայտը Վարկատուն ստանում է ոչ ուշ, քան Ֆինանսական միջոցների Մասհանման վերջնաժամկետից տասնհինգ (15) Բանկային օր առաջ.

գ) Մասհանման առաջարկվող ամսաթիվը ներառում է Վարկի տրամադրման ժամանակահատվածում ընկած Բանկային օրը.

դ) Մասհանման գումարը համապատասխանում է 3.1 կետին (*Մասհանման գումարը*). եւ

ե) Մասհանման նպատակով 4-րդ հավելվածի (*Նախապայմանները*) II

մասում սահմանված բոլոր փաստաթղթերը կցվում են Մասհանման հայտին, համապատասխանում են վերոնշյալ հավելվածին եւ 3.4 կետի *(Վճարումներ կատարելու կարգը)* պահանջներին, ինչպես նաեւ ունեն Վարկատուի համար ընդունելի ձեւ եւ բովանդակություն:

3.3 Վճարման ավարտը

14.7 կետի (Վճարային համակարգերի խաթարում) համաձայն՝ եթե սույն Համաձայնագրի 2.4 «բ» կետով *(Նախապայմանները)* սահմանված բոլոր պայմանները բավարարվել են, ապա Վարկատուն պետք է պահանջվող Մասհանումը Վարկառուի համար հասանելի դարձնի Մասհանման ամսաթվից ոչ ուշ:

Վարկատուն պետք է Վարկառուին տրամադրի Մասհանումը հաստատող գրություն՝ 5Բ հավելվածում *(Մասհանման եւ դրույքաչափի հաստատման ձեւը)* սահմանված ձեւով:

3.4 Վճարումներ կատարելու կարգը

Մասհանման միջոցները պետք է փոխանցվեն Վարկառուի՝ Հայաստանի կենտրոնական բանկում վարվող հաշվին, որի մանրամասները Վարկառուն Վարկատուին պետք է պատշաճ ծանուցի Մասհանման հայտում:

3.5 Ֆինանսական միջոցների մասհանման վերջնաժամկետը

Վարկային միջոցների ամբողջական մասհանումը պետք է կատարվի ամենաուշը Ֆինանսական միջոցների Մասհանման վերջնաժամկետի օրը:

Եթե ամբողջական մասհանում չի կատարվում մինչեւ վերոնշյալ ամսաթիվը, ապա Վարկատուն կարող է չեղարկել Վարկային միջոցները՝ 8.4 կետին *(Վարկատուի կողմից չեղարկումը)* համապատասխան:

Ֆինանսական միջոցների Մասհանման վերջնաժամկետը չի կարող երկարաձգվել առանց Վարկատուի նախնական համաձայնության:

Մասհանման վերջնաժամկետի ցանկացած երկարաձգում i) կախված է

վճարներից եւ (կամ) նոր ֆինանսական պայմաններից, որոնք կիրառելի կլինեն Վարկային սահմանաչափի մնացորդի Մասհանումների նկատմամբ, եւ ii) գրավոր ձեւակերպում է Կողմերի միջեւ:

4. ՏՈԿՈՍՆԵՐԸ

4.1 Տոկոսադրույքը

4.1.1. Տոկոսադրույքի ընտրությունը

Մասհանման համար Վարկառուն կարող է ընտրել Ֆիքսված տոկոսադրույք կամ Լողացող տոկոսադրույք, որը կկիրառվի Մասհանման հայտում նշված գումարի նկատմամբ՝ ընտրված, այսինքն՝ Ֆիքսված կամ Լողացող տոկոսադրույքը նշելով 5Ա հավելվածում (*Մասհանման հայտի ձեւը*) սահմանված ձեւով Վարկատուին տրամադրվող Մասհանման հայտում՝ հետեւյալ պայմաններով.

ա) Լողացող տոկոսադրույք

Վարկառուն կարող է ընտրել Լողացող տոկոսադրույք, որը կլինի տարեկան տոկոսադրույքի գումարը, որը հավասար է՝

- վեցամսյա ԵՎՐԻԲՈՐ-ի հանրագումարին կամ ըստ իրավիճակի՝ Փոխարինված բազային դրույքաչափին՝ գումարած Համաձայնագրի 5-րդ կետի (Տոկոսների հաշվարկման փոփոխությունը) դրույթներին համապատասխան սահմանված ցանկացած ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափ, եւ

- Թույլատրելի սահմանաչափին:

Չնայած վերոնշյալին՝ Մասհանման համար եւ այն դեպքում, երբ Տոկոսների հաշվարկման ժամանակահատվածը պակաս է հարյուր երեսունհինգ (135) օրվանից, կիրառվող ԵՎՐԻԲՈՐ-ը կազմում է՝

- մեկամսյա ԵՎՐԻԲՈՐ-ը կամ ըստ իրավիճակի՝ Փոխարինված բազային դրույքաչափը՝ գումարած Համաձայնագրի 5-րդ կետի (*Տոկոսների հաշվարկման փոփոխությունը*) դրույթներին համապատասխան սահմանված ցանկացած ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափ, եթե Տոկոսների հաշվարկման առաջին

ժամանակահատվածը պակաս է վաթսուն (60) օրվանից, կամ

- եռամսյա ԵՎՐԻԲՈՐ-ը կամ ըստ իրավիճակի՝ Փոխարինված բազային դրույքաչափը՝ գումարած Համաձայնագրի 5-րդ կետի (*Տոկոսների հաշվարկման փոփոխությունը*) դրույթներին համապատասխան սահմանված ցանկացած Ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափ, եթե Տոկոսների հաշվարկման առաջին ժամանակահատվածը տատանվում է վաթսունից (60) հարյուր երեսունհինգ (135) օրվա միջակայքում:

բ) Ֆիքսված տոկոսադրույք

Եթե հայցվող Մասհանման գումարը հավասար է երեք միլիոն եվրոյի (3,000,000 եվրո) կամ դրանից ավելի է, ապա Վարկառուն կարող է այդ հայցվող Մասհանման համար ընտրել Ֆիքսված տոկոսադրույք: Ֆիքսված տոկոսադրույքը Ֆիքսված կողմնորոշիչ դրույքաչափն է, որն Ինդեքսային դրույքաչափի ցանկացած տատանման հետեւանքով ավելացել կամ նվազել է Դրույքաչափի սահմանման ստորագրման ամսաթվից մինչեւ Մասհանման համապատասխան Դրույքաչափի սահմանման ամսաթիվը:

Վարկառուն կարող է Մասհանման հայտի մեջ նշել Ֆիքսված տոկոսադրույքի առավելագույն չափը: Եթե Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվի դրությամբ հաշվարկված Ֆիքսված տոկոսադրույքը գերազանցում է համապատասխան Մասհանման հայտում նշված՝ Ֆիքսված տոկոսադրույքի առավելագույն չափը, ապա այդ Մասհանման հայտը չեղարկվում է, իսկ չեղարկված Մասհանման հայտում նշված Մասհանման տոկոսադրույքի չափը մուտքագրվում է Վարկային սահմանաչափի մնացորդին:

4.1.2. Նվազագույն Տոկոսադրույքը

4.1.1. կետին (*Տոկոսադրույքի ընտրությունը*) համապատասխան սահմանված Տոկոսադրույքը, անկախ ընտրման տարբերակից, չպետք է լինի տարեկան զրո ամբողջ քսանհինգ տոկոսից (0.25%) պակաս՝ չնայած Տոկոսադրույքի նվազեցումներին:

4.1.3. Լողացող տոկոսադրույքի փոխարկումը Ֆիքսված տոկոսադրույքի

Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Լողացող տոկոսադրույքը փոխարկվում է Ֆիքսված տոկոսադրույքի՝ ստորեւ շարադրված պայմաններով.

ա) Դրույքաչափի փոխարկում Վարկառուի պահանջով կամ Վարկատուի նախաձեռնությամբ՝ Վերակազմավորման դեպքում

Վարկառուն կարող է ցանկացած պահի պահանջել, որ Վարկատուն Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Լողացող տոկոսադրույքը փոխարկի Ֆիքսված տոկոսադրույքի՝ պայմանով, որ այդ Մասհանման գումարը հավասար է երեք միլիոն եվրոյի (3,000,000 եվրո) կամ գերազանցում է երեք միլիոն եվրոն:

Այդ նպատակով Վարկառուն Վարկատուին է ուղարկում Դրույքաչափի փոխարկման հայտ՝ ըստ էության 59 հավելվածում (Փոխարկման հայտի ձեւը) սահմանված ձեւով: Վարկառուն Դրույքաչափի փոխարկման վերաբերյալ գրության մեջ կարող է նշել Ֆիքսված տոկոսադրույքի առավելագույն չափը: Եթե Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվի դրությամբ հաշվարկված Ֆիքսված տոկոսադրույքը գերազանցում է Դրույքաչափի փոխարկման հայտում Վարկառուի կողմից նշված Ֆիքսված տոկոսադրույքի առավելագույն չափը, ապա Դրույքաչափի փոխարկման այդ հայտն ինքնաբերաբար չեղարկվում է:

Ֆիքսված տոկոսադրույքն ուժի մեջ է մտնում Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվից երկու (2) Բանկային օր հետո:

Վարկառուի վրա բացասաբար անդրադարձող եւ Վարկային միջոցների վրա ազդեցություն ունենալու հավանականություն ունեցող Վերակազմավորման կամ Վերակազմավորման նախագծի դեպքում եւ Կողմերի շահերի վրա հիմնված Վերակազմավորման իրականացումը դյուրացնելու համար Վարկատուն կարող է Լողացող տոկոսադրույքը փոխարկել Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Ֆիքսված տոկոսադրույքի: Վարկատուն Վարկառուին տեղեկացնում է ցանկացած այդպիսի փոխարկման մասին:

բ) Դրույքաչափի փոխարկման կարգը

Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Ֆիքսված տոկոսադրույքը սահմանվում է վերոհիշյալ 4.1.1 (ii) կետին (*Ֆիքսված տոկոսադրույքը*) համապատասխան՝ վերոնշյալ (i) ենթապարբերության մեջ նշված Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվով:

Վարկատուն Վարկառուին է ուղարկում Դրույքաչափի փոխակերպումը հաստատող գրություն՝ ըստ էության 5Դ հավելվածում (Դրույքաչափի փոխարկման հաստատման ձեւը) սահմանված ձեւով:

Դրույքաչափի փոխարկումը վերջնական է եւ անվճար:

4.2. Տոկոսի հաշվարկը եւ վճարումը

Վարկառուն յուրաքանչյուր Վճարման ամսաթվին պետք է վճարի Մասհանման համար հաշվեգրված տոկոսագումարը:

Չհակասելով 14.3 կետին (Բանկային օրերը), եթե Վճարման ամսաթիվը Հայաստանի Հանրապետությունում բանկային օր չէ, Վարկառուն իրավունք է վերապահում վճարումը կատարելու Վճարման ամսաթվից մինչեւ երկու (2) բանկային օր առաջ: Կասկածից զերծ մնալու նպատակով դա չպետք է ազդի Տոկոսների հաշվարկման որեւէ ժամանակահատվածի վրա եւ չպետք է համարվի Վարկային միջոցների կամավոր կանխավճար:

Համապատասխան Վճարման ամսաթվին Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածի համար Վարկառուի կողմից վճարման ենթակա տոկոսի չափը հավասար է Վարկառուի կողմից Մասհանման համար Մայր գումարի չմարված մնացորդի մասով վճարման ենթակա տոկոսագումարին: Մասհանման համար Վարկառուի կողմից վճարման ենթակա տոկոսագումարը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով՝

ա) համապատասխան Մասհանման համար Վարկառուի կողմից վճարման ենթակա Մայր գումարի չմարված մնացորդը՝ Վճարման ամսաթվին անմիջապես

նախորդող ամսաթվի դրությամբ, կամ Տոկոսների հաշվարկման առաջին ժամանակահատվածի դեպքում՝ Մասհանման համապատասխան ամսաթվի դրությամբ.

բ) այն օրերի ճշգրիտ քանակը, որոնք առաջացել են Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածում՝ հիմք ընդունելով տարեկան երեք հարյուր վաթսուներկու (360) հաշվարկը. եւ

գ) 4.1 կետի (Տոկոսադրույքը) դրույթներին համապատասխան որոշված կիրառելի Տոկոսադրույքը:

4.3 Ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը

ա) Չվճարված բոլոր գումարների մասով (բացի տոկոսներից) ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը

Եթե Վարկառուն չի վճարում Վարկատուին վճարման ենթակա՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված որեւէ գումար (մայր գումարի մարում, Կանխավճարի փոխհատուցում, որեւէ տեսակի վճար կամ չնախատեսված ծախս՝ բացառությամբ չվճարված ժամկետանց տոկոսների) դրա վճարման ամսաթվին, ապա ժամկետանց գումարի մասով օրենսդրությամբ թույլատրված չափով հաշվեգրվում է տոկոս՝ մարման ամսաթվից մինչեւ փաստացի վճարման ամսաթիվը ներառող ժամանակահատվածի համար (ինչպես արբիտրաժային վճից առաջ, այնպես էլ հետո, եթե առկա է այդպիսի վճիո)՝ Տոկոսի հաշվարկման ընթացիկ ժամանակահատվածի (պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս) նկատմամբ կիրառելի Տոկոսադրույքով, որին գումարվում է երեք ամբողջ հինգ տոկոսային կետ (3.5%) (ժամկետանց վճարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս): Վարկատուի կողմից նախապես որեւէ պաշտոնական ծանուցման անհրաժեշտություն չի առաջանում:

բ) Չվճարված գումարների մասով ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը

Այն տոկոսագումարների նկատմամբ, որոնք չեն վճարվել սահմանված ժամկետում, օրենքով թույլատրված չափով հաշվարկվում են տոկոսներ՝ Տոկոսի հաշվարկման ընթացիկ ժամանակահատվածի (պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս) նկատմամբ կիրառելի Տոկոսադրույքով, որին գումարվում է երեք ամբողջ հինգ տոկոսային կետ (3.5%) (ժամկետանց վճարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս) այնքանով, որքանով այդ Տոկոսը ենթակա է եղել վճարման մեկ (1) տարվա ընթացքում: Վարկատուի կողմից նախապես որեւէ պաշտոնական ծանուցման անհրաժեշտություն չի առաջանում:

Վարկառուն վճարում է 4.3 կետով (4.3 ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս*ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը*) սահմանված ցանկացած չմարված տոկոս Վարկատուի կողմից ներկայացված պահանջից անմիջապես հետո կամ չմարված գումարի վճարման ժամկետին հաջորդող յուրաքանչյուր վճարման ամսաթվին:

գ) ժամկետանց վճարման կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսների որեւէ վճարում Վարկատուին չի ենթադրում Վարկառուին տրամադրվող՝ վճարման որեւէ ժամկետի երկարաձգում եւ Վարկատուի կողմից սույն Համաձայնագրով նախատեսված իրավունքներից հրաժարում չէ:

4.4 Տոկոսադրույքների վերաբերյալ տեղեկությունները փոխանցելը

Տոկոսադրույք սահմանելիս Վարկատուն այդ մասին անհապաղ ծանուցում է Վարկառուին՝ սույն Համաձայնագրին համապատասխան:

4.5 Փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը (*Taux Effectif Global*)

Ֆրանսիայի սպառողների իրավունքների օրենսգրքի L.314-1-ից L.314-5 եւ հաջորդող հոդվածներով, ինչպես նաեւ Ֆրանսիայի դրամավարկային եւ ֆինանսական օրենսգրքի L.313-4 հոդվածով սահմանված պահանջները բավարարելու նպատակով Վարկատուն տեղեկացնում է Վարկառուին, իսկ

Վարկառուն ընդունում է, որ Վարկային միջոցների նկատմամբ կիրառելի փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը (*taux effectif global*) կարող է սահմանվել երեք ամբողջ երեսունմեկ տոկոս (3.31%) տարեկան դրույքաչափով՝ տարեկան երեք հարյուր վաթսունհինգօրյա (365) հաշվարկի եւ Տոկոսների հաշվարկման վեցամսյա (6) ժամանակահատվածի հիման վրա՝ մեկ ամբողջ վաթսունչորս տոկոս (1,64%) ժամանակաշրջանի փոխարժեքով, հաշվի առնելով հետեւյալը՝

ա) վերոնշյալ դրույքաչափերը ներկայացված են միայն տեղեկատվական նպատակներով.

բ) վերոնշյալ դրույքաչափերը հաշվարկվում են հետեւյալ հիմքով՝

i) Վարկային միջոցների մասհանումն ամբողջությամբ կատարվում է Ֆիքսված դրույքաչափով՝ Ստորագրման ամսաթվին.

ii) Ֆիքսված դրույքաչափը վարկային միջոցների տրամադրման ժամանակահատվածի համար հավասար է տարեկան երեք ամբողջ քսաներեք տոկոսին (3.23%).

գ) վերոնշյալ դրույքաչափերի դեպքում հաշվի են առնվում սույն Համաձայնագրի համաձայն Վարկառուի կողմից վճարվող միջնորդավճարները եւ ծախսերը՝ ենթադրելով, որ այդ միջնորդավճարները եւ ծախսերը կմնան ֆիքսված եւ կկիրառվեն մինչեւ սույն Համաձայնագրի գործողության ժամկետի ավարտը:

5. ՏՈԿՈՍՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

5.1. Շուկայի ապակայունացումը

ա) Եթե Շուկայի ապակայունացման դեպքն ազդում է եվրագոտու միջբանկային շուկայի վրա, եւ հնարավոր չէ՝

i) Ֆիքսված տոկոսադրույքի դեպքում Մասհանման նկատմամբ կիրառելի Ֆիքսված տոկոսադրույքը որոշելը, կամ

ii) Լողացող տոկոսադրույքի դեպքում Տոկոսների հաշվարկման

համապատասխան ժամանակահատվածում կիրառելի ԵՎՐԻԲՈՐ-ը որոշելը,

այսպես Վարկատուն այդ մասին տեղեկացնում է Վարկառուին:

բ) Վերոնշյալ «ա» պարբերության մեջ նկարագրված իրավիճակի դեպքում Մասհանման կամ Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածի համար, ըստ իրավիճակի, կիրառելի Տոկոսադրույքը կլինի՝

i) Թույլատրելի սահմանաչափի, եւ

ii) տարեկան տոկոսադրույքի գումարը, որը հավասար է Վարկատուի կողմից Մասհանումը ֆինանսավորելու հետ կապված ծախսերին՝ անկախ այն աղբյուրից, որն այն կարող է ողջամտորեն ընտրել: Դրույքաչափի մասին Վարկառուն ծանուցվում է հնարավորինս շուտ, սակայն ցանկացած դեպքում՝ նախքան (1) Ֆիքսված տոկոսադրույքի մասով այդ Մասհանման հետ կապված վճարման ենթակա տոկոսների առաջին Վճարման ամսաթիվը կամ (2) Լողացող տոկոսադրույքի մասով Տոկոսների հաշվարկման տվյալ ժամանակահատվածում վճարման ենթակա տոկոսների Վճարման ամսաթիվը:

5.2 Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինում

5.2.1. Սահմանումները

Առաջադրող համապատասխան մարմին նշանակում է կենտրոնական բանկը, կարգավորող մարմինը, վերահսկող մարմինը կամ աշխատանքային խումբը կամ կոմիտե, որը հովանավորվում կամ ղեկավարվում կամ ստեղծվում է դրանցից որեւէ մեկի պահանջով:

Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպք նշանակում է հետեւյալ իրադարձություններից մեկը կամ մի քանիսը՝

ա) էապես փոփոխվել է հրապարակված դրույքաչափի սահմանումը, դրա որոշման մեթոդաբանությունը, բանաձեւը կամ միջոցը.

բ) ուժի մեջ է մտել օրենք կամ կանոնակարգ, որով արգելվում է Հրապարակված դրույքաչափի օգտագործումը, եւ կասկածներից զերծ մնալու

նպատակով այսպիսի իրավիճակի ի հայտ գալը չպետք է դիտարկվի պարտադիր կանխավճարի դեպք.

գ) Հրապարակված դրույքաչափի կառավարիչը կամ վերահսկող մարմինը հրապարակայնորեն հայտարարում է, որ՝

i) այն ընդմիջտ կամ անորոշ ժամկետով դադարել է կամ կդադարի ապահովել Հրապարակված դրույքաչափի հանրայնացումը, եւ այդ ժամանակահատվածում որեւէ իրավահաջորդ կառավարիչ հրապարակայնորեն չի առաջադրվել այդ Հրապարակված դրույքաչափի հանրայնացման ապահովումը շարունակելու նպատակով.

ii) Հրապարակված դրույքաչափը դադարել է կամ կդադարի հրապարակվել ընդմիջտ կամ անորոշ ժամկետով. կամ

iii) Հրապարակված դրույքաչափը այլեւս չի կարող օգտագործվել (տվյալ պահին եւ ապագայում).

դ) հրապարակային հայտարարություն է տարածվել այդպիսի Հրապարակված դրույքաչափի կառավարչի սնանկության կամ դրա դեմ հարուցված սնանկության որեւէ այլ վարույթի մասին, եւ այդ ժամանակահատվածում որեւէ իրավահաջորդ կառավարիչ հրապարակայնորեն չի առաջադրվել Հրապարակված դրույքաչափի հանրայնացման ապահովումը շարունակելու համար. կամ

ե) Վարկատուի կարծիքով՝ Հրապարակված դրույքաչափը դադարել է օգտագործվել մի շարք համադրելի ֆինանսավորման գործարքներում:

Հրապարակված դրույքաչափ նշանակում է ԵՎՐԻԲՈՐ կամ Փոխարինված բազային դրույքաչափով այս դրույքաչափը փոխարինելուց հետո՝ Փոխարինված բազային դրույքաչափ:

Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման ամսաթիվ նշանակում է՝

- Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպքի՝ վերոնշյալ

սահմանման «ա», «դ» եւ «ե» կետերում նշված իրադարձությունների մասով՝ այն ամսաթիվը, երբ Վարկատուն տեղեկացել է տվյալ դեպքի մասին, իսկ

- Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպքի՝ վերոնշյալ սահմանման «բ» եւ «գ» կետերում նշված իրադարձությունների մասով՝ այն ամսաթիվը, որից հետո արգելվելու է Հրապարակված դրույքաչափի օգտագործումը, կամ այն ամսաթիվը, երբ Հրապարակված դրույքաչափի կառավարիչն ընդմիջտ կամ անորոշ ժամկետով դադարում է ապահովել Հրապարակված դրույքաչափի հանրայնացումը, կամ այն ամսաթիվը, որից հետո Հրապարակված դրույքաչափն այլեւս չի կարող օգտագործվել:

5.2.2 Կողմերից յուրաքանչյուրն ընդունում եւ համաձայնում է ի շահ մյուս Կողմի, որ եթե տեղի ունենա Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպք, եւ Համաձայնագրի տնտեսական հավասարակշռությունը պահպանելու նպատակով Վարկատուն կարող է Հրապարակված դրույքաչափը փոխարինել մեկ այլ դրույքաչափով (**Փոխարինված բազային դրույքաչափ**), որը կարող է ներառել ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափը՝ Կողմերի միջեւ տնտեսական արժեքի փոխանցումից խուսափելու համար (առկայության դեպքում) (**Ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափ**), եւ Վարկատուն կորոշի այն ամսաթիվը, որից սկսած՝ Փոխարինված բազային դրույքաչափով եւ առկայության դեպքում՝ Ճշգրտման թույլատրելի սահմանով պետք է փոխարինվի Հրապարակված դրույքաչափը, ինչպես նաեւ որոշում կկայացնի Հրապարակված դրույքաչափը Փոխարինված բազային դրույքաչափով փոխարինելու արդյունքում Համաձայնագրի որեւէ այլ փոփոխության անհրաժեշտության վերաբերյալ:

5.2.3 Փոխարինված բազային դրույքաչափի սահմանումը եւ անհրաժեշտ փոփոխությունները կկատարվեն բարեխղճորեն եւ հաշվի առնելով i) Համապատասխան առաջադրող մարմնի առաջարկությունները, կամ ii) Հրապարակված դրույքաչափի կառավարչի առաջարկությունները, կամ iii) բանկային ոլորտի մասնագիտական ասոցիացիաների կողմից առաջարկվող ոլորտային լուծումը, կամ iv) փոխարինման ամսաթվի դրությամբ համադրելի

Ֆինանսավորման գործարքների ընթացքում շուկայում արձանագրված պրակտիկան:

5.2.4 Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպքում Վարկատուն Վարկատունն անմիջապես պետք է ծանուցի Հրապարակված դրույքաչափը Փոխարինված բազային դրույքաչափով փոխարինելու պայմանների մասին, որոնք կիրառելի կլինեն Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման ամսաթվից առնվազն երկու Բանկային օր հետո սկսվող Տոկոսների հաշվարկման ժամանակահատվածի նկատմամբ:

5.2.5 5.2 կետի (*Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինում*) դրույթները գերակայում են 5.1 կետի (*Շուկայի ապակայունացումը*) դրույթների նկատմամբ:

6. ՎՃԱՐՆԵՐԸ

6.1. Կոմիսիոն վճարները

Ստորագրման ամսաթվից սկսած՝ վեց (6) ամիսը լրանալուց հետո Վարկատուն պետք է Վարկատունին վճարի տարեկան զրո ամբողջ հինգ տոկոս (0.5 %) կոմիսիոն վճար:

Կոմիսիոն վճարը հաշվարկվում է վերոնշյալ դրույքաչափով՝ Վարկային սահմանաչափի մնացորդի գումարի նկատմամբ, որը համամասնորեն գնահատվում է օրերի փաստացի քանակի համար եւ ավելացվում է Վարկատուի կողմից տրամադրվող Մասհանման գումարի չափով՝ ակնկալվող Մասհանման հայտի համաձայն:

Առաջին կոմիսիոն վճարը հաշվարկվում է i) Ստորագրման ամսաթվից (ներառյալ) վեց (6) ամիս ժամանակահատվածը լրանալուն հաջորդող առաջին օրվանից սկսած մինչեւ Վճարման ամսաթվին անմիջապես հաջորդող օրն (հանած) ընկած ժամանակահատվածի համար: Հետագա կոմիսիոն վճարները հաշվարկվում են այն ժամանակահատվածների համար, որոնք սկսվում են

Վճարման ամսաթվին անմիջապես հաջորդող օրվանից (հանած) եւ ավարտվում հաջորդ Վճարման ամսաթվին (ներառյալ):

Հաշվեգրված կոմիսիոն վճարը ենթակա է վճարման (i) յուրաքանչյուր Վճարման ամսաթվին այնքան ժամանակ, քանի դեռ Վարկային միջոցների մնացորդը զրոյից բարձր է. ii) Մասհանման ժամանակահատվածի վերջին օրվան հաջորդող Վճարման ամսաթվին. եւ iii) Վարկային սահմանաչափի մնացորդն ամբողջությամբ չեղարկելու դեպքում՝ այդ չեղարկման փաստացի ամսաթվին հաջորդող Վճարման ամսաթվին:

6.2 Գնահատման վճարը

Ստորագրման ամսաթվից ոչ ուշ, քան չորս (4) ամիս հետո եւ մինչեւ առաջին Մասհանումը Վարկառուն պետք է Վարկատուին վճարի զրո ամբողջ հինգ տոկոս (0.5%) գնահատման վճար, որը հաշվարկվում է Վարկային միջոցների առավելագույն գումարի նկատմամբ:

7. ՄԱՐՈՒՄԸ

Արտոնյալ ժամկետը լրանալուց հետո Վարկառուն պետք է Վարկատուին վճարի Վարկային միջոցների մայր գումարը երեսուն (30) կիսամյակային վճարումներով, որոնք պետք է կատարվեն յուրաքանչյուր Վճարման ամսաթվին:

Չհակասելով 14.3 կետին (Բանկային օրերը), եթե Վճարման ամսաթիվը Հայաստանի Հանրապետությունում բանկային օր չէ, Վարկառուն իրավունք է վերապահում վճարումը կատարելու Վճարման ամսաթվից մինչեւ երկու (2) բանկային օր առաջ: Կասկածից զերծ մնալու նպատակով դա չպետք է ազդի Տոկոսների հաշվարկման որեւէ ժամանակահատվածի վրա եւ չպետք է համարվի Վարկային միջոցների կամավոր կանխավճար:

Առաջին վճարումը պետք է կատարվի 2029 թվականի սեպտեմբերի 15-ին, իսկ վերջին վճարումը պետք է կատարվի 2044 թվականի մարտի 15-ին:

Մասհանման ժամանակահատվածի վերջում Վարկատուն Վարկառուին պետք է տրամադրի Վարկային միջոցներին առնչվող վարկի մարման ժամանակացույց՝

հաշվի առնելով առկայության դեպքում 8.3 կետի (Վարկառուի կողմից չեղարկումը) եւ (կամ) 8.4 կետի (Վարկատուի կողմից չեղարկումը) համաձայն Վարկային միջոցների ցանկացած հնարավոր չեղարկում:

8. ԿԱՆԽԱՎՃԱՐԸ ԵՎ ՉԵՂԱՐԿՈՒՄԸ

8.1 Կամավոր կանխավճարը

Մինչեւ Արտոնյալ ժամկետի ավարտը Վարկառուն իրավունք չունի կանխավճարի ձեռով կատարելու Վարկային միջոցների ամբողջական կամ դրա որեւէ մասի վճարում: Արտոնյալ ժամկետի ավարտին հաջորդող օրվանից Վարկառուն կարող է կանխավճարի ձեռով կատարել Վարկային միջոցների ամբողջական կամ դրա որեւէ մասի վճարում՝ հետեւյալ պայմաններով՝

ա) Վարկառուն պետք է գրավոր եւ անհետադարձելի ծանուցմամբ Վարկատուին ծանուցի կանխավճարի ձեռով վճարում կատարելու իր մտադրության մասին կանխավճարի նախատեսվող ամսաթվից ոչ պակաս, քան երեսուն (30) Բանկային օր առաջ:

բ) կանխավճարի ձեռով վճարման ենթակա գումարը պետք է հավասար լինի մայր գումարի մեկ կամ մի քանի մասերին:

գ) կանխավճարի նախատեսվող ամսաթիվը պետք է լինի Վճարման ամսաթիվը:

դ) բոլոր կանխավճարները պետք է կատարվեն հաշվեգրված տոկոսների, բոլոր վճարների, փոխհատուցումների եւ հարակից ծախսերի հետ միասին, որոնք առնչվում են սույն Համաձայնագրով նախատեսված կանխավճարի ձեռով վճարված գումարին:

ե) չկա որեւէ չմարված ժամկետանց պարտավորություն, եւ

զ) մասնակի կանխավճարի դեպքում Վարկառուն պետք է Վարկատուին բավարարող ապացույցներ ներկայացնի այն մասին, որ այն ունի բավարար չափով հասանելի ֆինանսավորում, որը տրամադրվում է Ծրագրի ֆինանսավորման

նպատակով, ինչպես սահմանված է Ֆինանսավորման պլանում:

Վճարման ամսաթվին, երբ կատարվում է կանխավճարը, Վարկառուն պետք է վճարի Կանխավճարի փոխհատուցման ամբողջ գումարը, որը ենթակա է վճարման 9.3 կետի (*Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը*) համաձայն:

8.2 Պարտադիր կանխավճարը

Վարկառուն պետք է անմիջապես կանխավճարի ձեով վճարի Վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրանց մի մասը Վարկատուից ծանուցում ստանալուց հետո, որով Վարկառուին տեղեկացվում է հետեյալ իրադարձություններից որեւէ մեկի մասին՝

ա) Անօրինականություն. համաձայն իր նկատմամբ կիրառելի իրավունքի՝ Վարկատուի համար անօրինական է դառնում սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր որեւէ պարտավորության կատարումը կամ Վարկային միջոցների ֆինանսավորումը կամ դրա շարունակաբար իրականացումը.

բ) Ֆրանսիայի պետության որոշումներ եւ հրահանգներ. Ֆրանսիայի կառավարությունն իր մտադրությունն է հայտնել կամ որոշել է դադարեցնել, կասեցնել կամ ընդհատել Վարկառուի երկրի հետ դիվանագիտական իր բոլոր կապերը կամ կապերի մի մասը եւ (կամ) համագործակցությունը. կամ Վարկառուն դադարեցրել է կամ հայտարարել է, որ կդադարեցնի Ֆրանսիայի հետ դիվանագիտական իր բոլոր կապերը կամ կապերի մի մասը եւ (կամ) համագործակցությունը.

գ) Լրացուցիչ ծախսեր. 9.5 կետում (*Լրացուցիչ ծախսերը*) նշված որեւէ լրացուցիչ ծախս էական է, իսկ Վարկառուն հրաժարվել է այդ լրացուցիչ ծախսերը վճարելուց.

դ) Պարտավորությունների չկատարում. Վարկառուն հայտարարում է Պարտավորությունների չկատարման դեպքի մասին՝ 13 կետին (*Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը*) համապատասխան.

ե) Կանխավճար Համաֆինանսավորողին. Վարկառուն կանխավճարի ձեռով ամբողջությամբ կամ մասամբ Համաֆինանսավորողին է վճարում վճարման ենթակա գումարը, որի դեպքում Վարկատուն իրավունք ունի պահանջելու, որ Վարկառուն, ըստ իրավիճակի, կանխավճարի ձեռով վճարի չմարված Վարկային միջոցները կամ գումարը՝ Համաֆինանսավորողին կանխավճարի ձեռով վճարված գումարին համարժեք չափով:

Վերոնշյալ «ա», «գ» եւ «դ» պարբերություններում նշված իրավիճակներից յուրաքանչյուրի դեպքում Վարկառուին գրավոր ծանուցելուց հետո Վարկատուն որպես պարտատեր կարող է օգտվել իր իրավունքներից՝ 13.2 կետով (Վարկի անհապաղ մարումը) սահմանված կարգով:

8.3 Վարկառուի կողմից չեղարկումը

Մինչեւ Մասհանման վերջնաժամկետը Վարկառուն կարող է չեղարկել Վարկային սահմանաչափի մնացորդի ամբողջ կամ որեւէ մաս՝ այդ մասին երեք (3) Բանկային օր առաջ ծանուցելով Վարկատուին:

Չեղարկման մասին ծանուցումն ստանալուց հետո Վարկատուն պետք է չեղարկի այն գումարը, որի հետ կապված՝ Վարկառուի կողմից ներկայացվել է ծանուցումը՝ պայմանով, որ Ֆինանսավորման պլանում նշված ծախքերը կատարվեն Վարկատուի համար ընդունելի ձեռով՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Վարկառուն հրաժարվում է Ծրագրից:

8.4 Վարկատուի կողմից չեղարկումը

Վարկային սահմանաչափի մնացորդը պետք է անհապաղ չեղարկվի Վարկառուին ծանուցումը ներկայացնելուց հետո, որն անմիջապես ուժի մեջ է մտնում, եթե՝

ա) Մասհանման վերջնաժամկետին Վարկային սահմանաչափի մնացորդը հավասար չէ զրոյի. Կամ

բ) Մասհանումը չի կատարվել մասհանման վերջնաժամկետին, կամ

գ) տեղի է ունեցել եւ շարունակվում է Պարտավորությունների չկատարման դեպք, կամ

դ) տեղի է ունեցել 8.2 կետում (*Պարտադիր կանխավճարը*) նշված իրադարձությունը:

8.5 Սահմանափակումները

ա) Սույն 8-րդ կետի (*Կանխավճարը եւ չեղարկումը*) համաձայն Կողմի կողմից տրված կանխավճարի կամ չեղարկման մասին ցանկացած ծանուցում անհետկանչելի է, եւ եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն Համաձայնագրով, ցանկացած այդպիսի ծանուցման մեջ պետք է նշվի համապատասխան կանխավճարի կամ չեղարկման ամսաթիվը կամ ամսաթվերը, ինչպես նաեւ այդ կանխավճարի կամ չեղարկման գումարը:

բ) Վարկառուն չպետք է կանխավճարի ձեռով վճարի կամ չեղարկի Վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրանց որեւէ մաս՝ բացառությամբ սույն Համաձայնագրով հստակորեն նախատեսված դեպքերի եւ կարգի:

գ) Սույն Համաձայնագրով նախատեսված ցանկացած կանխավճար կկատարվի i) կանխավճարի ձեռով վճարված գումարի նկատմամբ հաշվեգրված տոկոսների, ii) չմարված վճարների եւ iii) ներքետում նշված՝ 9.3 կետում (*Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը*) նշված Կանխավճարի փոխհատուցման գումարի հետ միասին:

դ) Կանխավճարի գումարը կուղղվի այլ վճարումների՝ մարման ժամկետի հակադարձ կարգով:

ե) Վարկառուն չի կարող վերափոխառել այն Վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրանց որեւէ մաս, որոնք մարվել են կանխավճարի ձեռով կամ չեղարկվել են:

9. ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ

ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

9.1 Ծախսերը եւ ծախքերը

9.1.1 Եթե սույն Համաձայնագրում փոփոխություն անելու անհրաժեշտություն է առաջանում Վարկառուի պահանջի հիման վրա, ապա Վարկառուն պետք է Վարկատուին հատուցի բոլոր այն ծախսերը (ներառյալ՝ իրավաբանական ծառայությունների համար վճարները), որոնք ողջամտորեն առաջացել են այդպիսի անհրաժեշտությանն արձագանքելու, այն գնահատելու, դրա շուրջ բանակցելու կամ համապատասխանելու համար: Այս վճարներն ու ծախքերը կսահմանափակվեն մինչեւ տասնհինգ հազար եվրո (15,000 եվրո) գումարով՝ առանց Հայաստանի ԱԱՀ-ի:

9.1.2 Վարկառուն պետք է Վարկատուին հատուցի բոլոր այն ծախսերն ու ծախքերը (ներառյալ՝ իրավաբանական ծառայությունների համար վճարները), որոնք այն կրել է սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր ցանկացած իրավունքի իրականացման կամ պահպանման համար:

9.1.3 Վարկառուն պետք է ուղղակիորեն վճարի կամ անհրաժեշտության դեպքում Վարկատուին հատուցի վերջինիս կողմից կատարված կանխավճարի հետ կապված բոլոր ծախսերի եւ ծախքերի (ներառյալ՝ իրավաբանական ծառայությունների համար վճարները) գումարը՝ կապված Փարիզից Վարկառուին կամ նրա հաշվին Վարկառուի հետ համաձայնեցված որեւէ վայր դրամական միջոցների փոխանցման, ինչպես նաեւ Վարկային միջոցների հաշվին վճարման ենթակա բոլոր գումարների մարման հետ կապված փոխանցման համար գանձվող միջնորդավճարների եւ ծախքի հետ:

9.2 Չեղարկման համար փոխհատուցումը

Եթե Վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ մասամբ չեղարկվել են 8.3 կետի (*Վարկառուի կողմից չեղարկումը*) եւ (կամ) 8.4 (*Վարկատուի կողմից չեղարկումը*) «ա», «բ» եւ «գ» կետերի պայմաններին համապատասխան, ապա Վարկառուն պետք է վճարի չեղարկման համար փոխհատուցման գումարը, որը հաշվարկվում է չեղարկված Վարկային միջոցների գումարի մեկ ամբողջ հինգ

տոկոսի (1.5%) չափով:

Յուրաքանչյուր դեպքում չեղարկման համար փոխհատուցումը պետք է վճարվի Վարկային միջոցների ամբողջական կամ դրա մի մասի չեղարկմանն անմիջապես հաջորդող Վճարման ամսաթվին:

9.3. Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը

Հաշվի առնելով 8.1 կետին (*Կամավոր կանխավճարը*) կամ 8.2 կետին (*Պարտադիր կանխավճարը*) համապատասխան Վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրանց որեւէ մաս կանխավճարի ձեւով վճարելու հետեւանքով Վարկատուի կրած բոլոր կորուստները՝ Վարկառուն պետք է Վարկատուին վճարի փոխհատուցում, որը հավասար է՝

- Կանխավճարի փոխհատուցման, եւ
- այնպիսի ծախսերի ընդհանուր գումարին, որոնք առաջացել են Վարկատուի կողմից կանխավճարի ձեւով վճարված գումարի հետ կապված տոկոսի հեջավորման սվոփի գործարքների ընդհատման հետեւանքով:

9.4 Հարկերը եւ տուրքերը

9.4.1 Գրանցման հետ կապված ծախսերը

Վարկառուն պետք է ուղղակիորեն վճարի կամ անհրաժեշտության դեպքում Վարկատուին հատուցի վերջինիս կողմից կատարված՝ կանխավճարի հետ կապված բոլոր ծախսերի եւ ծախքերի (ներառյալ՝ իրավաբանական ծառայությունների համար վճարները) գումարները, Համաձայնագրի եւ դրա ցանկացած հնարավոր փոփոխության հետ կապված բոլոր պետական տուրքերը, գրանցման եւ նմանատիպ այլ հարկերի ծախսերը:

9.4.2 Պահվող հարկը

Վարկառուն պարտավորվում է, որ սույն Համաձայնագրի համաձայն Վարկատուին արվող բոլոր վճարումները զերծ կլինեն Պահվող հարկերից:

Եթե օրենքով պահանջվում է Պահվող հարկ, ապա Վարկառուն պարտավորվում է ցանկացած այդպիսի վճարման գումար վերահաշվարկել այնպիսի գումարի նկատմամբ, որի արդյունքում Վարկատուն կստանա վճարմանը համարժեք այն գումարը, որը կվճարվեր, եթե չպահանջվեր Պահվող որեւէ հարկ:

Վարկառուն պետք է իր հաշվին Վարկատուին հատուցի բոլոր այն ծախսերը եւ (կամ) Հարկերը, որոնք վճարվել են Վարկատուի կողմից (եթե կիրառելի է)՝ բացառությամբ Ֆրանսիայում վճարման ենթակա որեւէ Հարկի:

9.5 Լրացուցիչ ծախսերը

Վարկառուն պետք է Վարկատուի կողմից պահանջ ներկայացնելուց հետո հինգ (5) Բանկային օրվա ընթացքում Վարկատուին վճարի Վարկատուի կողմից կատարված բոլոր այն լրացուցիչ ծախսերը, որոնք առաջացել են i) որեւէ նոր օրենք կամ կանոնակարգ ուժի մեջ մտնելու, որեւէ փոփոխության կամ որեւէ գործող օրենքի կամ կանոնակարգի մեկնաբանման կամ կիրառման հետ կապված որեւէ փոփոխության. կամ (ii) Ստորագրման ամսաթվից հետո ընդունված որեւէ օրենքին կամ կանոնակարգին համապատասխանություն ապահովելու անհրաժեշտության արդյունքում:

Սույն կետում **Լրացուցիչ ծախսեր** նշանակում է՝

ա) այն ծախսը, որն առաջացել է Ստորագրման ամսաթվից հետո սույն կետի առաջին պարբերության մեջ նշված իրադարձություններից մեկի արդյունքում եւ հաշվի չի առնվել Վարկատուի կողմից՝ Վարկային միջոցների ֆինանսական պայմանները հաշվարկելիս. կամ

բ) սույն Համաձայնագրով նախատեսված եւ վճարման ենթակա գումարի նվազեցումը,

որն արվել է Վարկատուի հաշվին կամ կրել է Վարկատուն՝ i) Վարկային միջոցները Վարկառուին տրամադրելու կամ ii) Համաձայնագրով նախատեսված իր պարտավորությունները ստանձնելու կամ դրանք կատարելու արդյունքում:

9.6 Արժույթի մասով փոխհատուցումը

Եթե Վարկառուի կողմից սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա որեւէ գումար կամ այդպիսի գումարի առնչությամբ կայացված կամ ընդունված որեւէ հրաման, վճիռ կամ որոշում, որի արդյունքում այդ գումարը պետք է վճարման ենթակա արժույթից փոխարկվի այլ արժույթի՝

ա) Վարկառուի դեմ պահանջ կամ նրա մասով ապացույց ներկայացնելու. կամ

բ) որեւէ դատական կամ արբիտրաժային վարույթի վերաբերյալ հրաման, վճիռ կամ որոշում ստանալու կամ կատարելու նպատակով,

ապա Վարկառուն պետք է փոխհատուցի Վարկատուին եւ Վարկատուի կողմից պահանջ ներկայացնելուց հետո երեք (3) Բանկային օրվա ընթացքում եւ ինչպես թույլատրվում է օրենքով, Վարկատուին վճարի փոխարկման արդյունքում կամ դրա հետեւանքով առաջացած ծախսի, կորստի կամ պարտավորության գումարը, այդ թվում՝ հետեւյալի միջեւ որեւէ անհամապատասխանության արդյունքում առաջացած գումարը՝ Ա) այն փոխարժեքի, որն օգտագործվել է համապատասխան գումարը առաջին արժույթից երկրորդ արժույթի փոխարկելու համար. եւ Բ) այն փոխարժեքի կամ փոխարժեքների միջեւ, որոնք Վարկատուին հասանելի են եղել այդ գումարը ստանալու պահին: Վարկատուին փոխհատուցելու այս պարտավորությունը պայմանավորված չէ սույն Համաձայնագրով նախատեսված՝ Վարկառուի որեւէ այլ պարտավորությամբ:

Վարկառուն հրաժարվում է որեւէ իրավագործության ներքո ունեցած այնպիսի իրավունքից, ըստ որի Վարկառուն կարող է սույն Համաձայնագրով նախատեսված որեւէ գումար վճարել այլ արժույթով կամ արժույթային միավորով, քան նախատեսված է վճարման ենթակա գումարի համար:

9.7 Վճարումների կատարման ամսաթվերը

Սույն 9-րդ կետի (*Լրացուցիչ վճարումներ կատարելու պարտավորությունները*) համաձայն՝ Վարկառուի կողմից Վարկատուին վճարվող որեւէ փոխհատուցում կամ

հատուցում ենթակա է վճարման համապատասխան փոխհատուցման կամ հատուցման անհրաժեշտություն առաջացնող հանգամանքներին անմիջապես հաջորդող վճարման ամսաթվին:

Չնայած վերոնշյալին՝ 9.3 կետին (*Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը*) համապատասխան կանխավճարի մասով վճարման ենթակա որեւէ փոխհատուցում պետք է վճարվի համապատասխան կանխավճարի ամսաթվին:

10. ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐԸ

Սույն 10-րդ կետով (*Հայտարարությունները եւ երաշխիքները*) սահմանված բոլոր հայտարարություններն ու երաշխիքները Վարկառուի կողմից հոգուտ Վարկատուի կատարվում եւ տրվում են Ստորագրման ամսաթվին: Սույն 10-րդ կետով (*Հայտարարությունները եւ երաշխիքները*) սահմանված բոլոր հայտարարություններն ու երաշխիքները նաեւ համարվում են Վարկառուի կողմից կատարված այն ամսաթվին, երբ բավարարվում են 4-րդ հավելվածի (Նախապայմանները) II մասում թվարկված բոլոր նախապայմանները, յուրաքանչյուր Մասհանման հայտի ամսաթվին, յուրաքանչյուր Մասհանման ամսաթվին եւ յուրաքանչյուր վճարման ամսաթվին՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ 10.9 կետում (*Ապակողմնորոշիչ տեղեկությունների բացակայությունը*) սահմանված կրկնվող հայտարարությունները համարվում են Վարկառուի կողմից տրամադրված տեղեկությունների առնչությամբ կատարված՝ սկսած այն ամսաթվից, երբ վերջին անգամ կատարվել է հայտարարությունը:

10.1 Լիազորությունները

Վարկառուն լիազորված է կնքել, իրականացնել եւ իրագործել սույն Համաձայնագիրը եւ կատարել դրանով նախատեսված բոլոր պարտավորությունները: Վարկառուն ձեռնարկել է բոլոր անհրաժեշտ գործողությունները՝ ապահովելու համար սույն Համաձայնագրի կնքումը, իրականացումն ու իրագործումը:

10.2 Վավերությունն ու որպես ապացույց թույլատրելիությունը

Բոլոր պահանջվող Թույլտվությունները (բացառությամբ միայն Ստորագրման ամսաթվի դրությամբ Վավերացման), որոնք՝

ա) անհրաժեշտ են Վարկառուի կողմից օրենքին համապատասխան սույն Համաձայնագիրը կնքելու եւ դրանով նախատեսված նրա իրավունքներն իրականացնելու եւ պարտավորությունները կատարելու համար, եւ

բ) անհրաժեշտ են Վարկառուի երկրի դատարաններում կամ արբիտրաժային վարույթներում սույն Համաձայնագիրը թույլատրելի ապացույց համարելու համար, ինչպես սահմանված է 17-րդ կետով (*Կարգավորող իրավունքը, կատարման ապահովումը եւ դոմիցիլի ընտրությունը*),

ձեռք են բերվել, ուժի մեջ են մտել եւ գործում են, եւ չկան այնպիսի հանգամանքներ, որոնք կարող են հանգեցնել նրան, որ այդպիսի որեւէ Թույլտվություն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասն ուժը կորցնի, չերկարաձգվի կամ փոփոխվի:

10.3 Պարտավորությունները

Սույն Համաձայնագրի համաձայն Վարկառուի կողմից ստանձնվող պարտավորությունները համապատասխանում են Վարկառուի երկրում իր նկատմամբ կիրառելի բոլոր օրենքներին ու կարգավորումներին եւ օրինական, վավեր, պարտադիր ու կատարման ենթակա պարտավորություններ են, որոնք ուժի մեջ են մտնում դրանց՝ գրավոր սահմանված պայմաններին համապատասխան:

10.4 Համաձայնագիրը _____ չներկայացնելը _____ կամ _____ դրոշմատուրքերի բացակայությունը

Համաձայն Վարկառուի իրավագրությունում կիրառվող օրենքների՝ սույն Համաձայնագիրը դատարանում կամ իրավասու այլ մարմնում գրանցելու, դրա վերաբերյալ գրառում անելու կամ այն կցելու անհրաժեշտություն չկա՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա անհրաժեշտ է Վավերացումը ձեռք բերելու նպատակով, ինչպես նաեւ չկա դրոշմատուրք, գրանցման կամ համանման հարկեր ու վճարներ վճարելու անհրաժեշտություն՝ կապված սույն Համաձայնագրի կամ

դրանում սահմանված գործարքների հետ:

10.5 Ֆինանսական միջոցների փոխանցումը

Սույն Համաձայնագրով Վարկառուի կողմից Վարկատուին վճարվող բոլոր գումարները՝ լինեն դրանք մայր գումարի կամ տոկոսների մասով արվող վճարումներ, ժամկետանց վճարման համար գանձվող տոկոսները, Չեղարկման համար փոխհատուցումը, Կանխավճարի մասով փոխհատուցումը, չնախատեսված ծախսերը եւ ծախքերը կամ ցանկացած այլ գումար, ազատ փոխարկելի եւ փոխանցելի են:

Սույն հայտարարությունն ուժի մեջ է մտնում եւ գործում է մինչեւ Վարկատուին վճարման ենթակա բոլոր գումարների ամբողջական մարումը: Եթե Վարկառուի կողմից Վարկի մարման ժամկետները երկարաձգվեն, ապա այս հայտարարության հետագա հաստատումն անհրաժեշտ չէ:

Վարկառուն ձեռք է բերում գումար՝ Եվրո, որն անհրաժեշտ է վճարման ժամկետում սույն հայտարարության հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

10.6 Այլ պարտավորությունների հետ հակասության բացակայությունը

Վարկառուի կողմից սույն Համաձայնագրի կնքումն ու կատարումը, ինչպես նաեւ դրանով նախատեսված գործարքները չեն հակասում որեւէ կիրառելի ներպետական կամ օտարերկրյա իրավունքի կամ կարգավորման կամ դրա սահմանադրական փաստաթղթերի (կամ համանման փաստաթղթերի) կամ Վարկառուի համար պարտադիր կամ նրա որեւէ ակտիվի վրա ազդեցություն ունեցող որեւէ համաձայնագրի կամ փաստաթղթի:

10.7 Կարգավորող իրավունքը եւ կիրարկումը

ա) Ֆրանսիայի իրավունքի՝ որպես սույն Համաձայնագիրը կարգավորող օրենքի ընտրությունը կճանաչվի եւ կկիրարկվի Վարկառուի իրավասության ներքո գտնվող դատարանների եւ արբիտրաժային տրիբունալների կողմից:

բ) Սույն Համաձայնագրի առնչությամբ ֆրանսիական դատարանում կամ արբիտրաժային տրիբունալի կողմից կայացված ցանկացած վճիռ կճանաչվի եւ կկիրարկվի Վարկառուի իրավասության ներքո:

10.8 Պարտավորությունների չկատարման բացառումը

Պարտավորությունների չկատարման որեւէ դեպք չի կարող շարունակվել կամ ամենայն հավանականությամբ, չի կարող տեղի ունենալ:

Վարկառուի կողմից իր համար պարտադիր ուժ ունեցող կամ իր ակտիվների վրա ազդեցություն ունեցող ցանկացած այլ համաձայնության առնչությամբ էական բացասական ազդեցություն ունեցող կամ ամենայն հավանականությամբ, էական բացասական ազդեցություն առաջացնող որեւէ խախտում չի կարող շարունակվել:

10.9 Ապակողմնորոշիչ տեղեկությունների բացառումը

Վարկառուի կողմից Վարկատուին տրամադրվող բոլոր տեղեկությունները եւ փաստաթղթերը ճիշտ էին, ճշգրիտ եւ արդիական դրանք տրամադրելու օրվա դրությամբ կամ անհրաժեշտության դեպքում՝ այն օրվա դրությամբ, երբ հայտարարվել է, որ պետք է տրամադրվեն, ինչպես նաեւ դրանք չեն փոփոխվել, կասեցվել, չեղարկվել կամ թարմացվել՝ համաձայն վերանայված պայմանների, եւ բացթողման, նոր հանգամանքների երեւան գալու կամ ցանկացած տեղեկության բացահայտման կամ չբացահայտման արդյունքում որեւէ էական առումով չեն կրում ապակողմնորոշիչ բնույթ:

10.10. Pari Passu դասակարգումը

Սույն Համաձայնագրի համաձայն՝ Վարկառուի կողմից վճարման պարտավորությունները դասակարգվում են առնվազն *pari passu* սկզբունքով՝ դրա չապահովված եւ ոչ առաջնահերթ մյուս բոլոր պարտատերերի պահանջների հետ միասին:

10.11 Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը եւ Արգելված գործելակերպերը

Վարկառուն հայտարարում եւ երաշխավորում է, որ՝

ա) Ծրագրի իրականացման համար ներդրված կամ ներդրվելիք բոլոր ֆինանսական միջոցները, եթե այդպիսիք կան, բացի Պետության կողմից տրամադրվող միջոցներից, չունեն Ապօրինի ծագում,

բ) Ծրագիրը չի առաջացրել Արգելված որեւէ գործելակերպ.

գ) ինքը չի կատարել որեւէ գործողություն կամ չի մասնակցել որեւէ գործողության, որը հակասում է Փողերի լվացման եւ Ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի գործող օրենքին:

10.12 Էական բացասական ազդեցության բացառումը

Վարկառուն հայտարարում եւ երաշխավորում է, որ որեւէ դեպք կամ հանգամանք, որը կարող է Էական բացասական ազդեցություն ունենալ, տեղի չի ունեցել կամ չի կարող տեղի ունենալ:

11. ՀԱՆՁՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Սույն 11-րդ կետում (*Հանձնառությունները*) նշված հանձնառություններն ուժի մեջ են մտնում Ստորագրման ամսաթվին եւ ուժի մեջ են մնում ու գործում այնքան ժամանակ, քանի դեռ Համաձայնագրի շրջանակներում վճարման ենթակա բոլոր գումարները չեն վճարվել:

11.1 Համապատասխանությունն օրենքներին, կանոնակարգերին եւ պարտավորություններին

Վարկառուն ապահովում է՝

ա) բոլոր հարցերում բոլոր օրենքների ու կանոնակարգերի կատարում, որոնք տարածվում են իր եւ(կամ) Ծրագրի վրա, մասնավորապես՝ գնումների, շրջակա միջավայրի պահպանության, անվտանգության մասին օրենքները, աշխատանքային կիրառելի օրենքները, Արգելված գործելակերպերի կանխարգելումը եւ պայքարը, եւ

բ) Համաձայնագրով նախատեսված իր բոլոր պարտավորությունների կատարումը:

11.2 Թույլտվությունները

Վարկառուն պետք է անհապաղ ձեռք բերի կիրառելի իրավունքով կամ կարգավորմամբ պահանջվող ցանկացած Թույլտվություն՝ ներառելով Վավերացումը, սակայն չսահմանափակվելով դրանով, ապահովի դրա հետ համապատասխանություն եւ ձեռնարկի բոլոր անհրաժեշտ գործողությունները՝ այն ուժի մեջ պահելու եւ դրա գործողության համար, որպեսզի կարողանա կատարել սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր պարտավորությունները եւ ապահովել դրանց օրինականությունը, վավերականությունը, կատարումն ու ընդունելիությունը որպես ապացույց:

11.3 Ծրագրի իրականացումը եւ պահպանումը

Վարկառուն պետք է՝

i) իրականացնի Ծրագիրը՝ համաձայն լայնորեն ընդունված անվտանգության սկզբունքների եւ գործող տեխնիկական չափանիշների, եւ

ii) պահպանի Ծրագրի ակտիվները կիրառելի բոլոր օրենքներին եւ կանոնակարգերին համապատասխան, ինչպես նաեւ գործառնական եւ սպասարկման լավ պայմաններում, եւ օգտագործի այդպիսի ակտիվներն իրենց նպատակին եւ կիրառելի բոլոր օրենքներին ու կանոնակարգերին համապատասխան:

11.4 Բնապահպանական եւ սոցիալական պատասխանատվությունը

11.4.1 Բնապահպանական եւ սոցիալական միջոցառումների իրականացումը

Կայուն զարգացումը խթանելու նպատակով Կողմերը համաձայնում են, որ անհրաժեշտ է ապահովել համապատասխանությունը միջազգայնորեն ճանաչված բնապահպանական եւ աշխատանքային չափանիշների հետ, այդ թվում՝ Վարկառուի իրավազորության սահմաններում կիրառելի Աշխատանքի

միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) հիմնարար կոնվենցիաների եւ բնապահպանական միջազգային օրենքների ու կանոնակարգերի հետ:

11.5 Լրացուցիչ ֆինանսավորումը

Վարկառուն չի կարող լրամշակել կամ փոփոխել Ֆինանսավորման պլանը՝ առանց Վարկատուի նախնական գրավոր համաձայնության, եւ ֆինանսավորում է Ֆինանսավորման պլանով չնախատեսված ցանկացած լրացուցիչ ծախս այն պայմաններով, որոնք կապահովեն Վարկի մարումը:

11.6 Pari Passu դասակարգումը

Վարկառուն պարտավորվում է (i) ապահովել, որ սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր վճարման պարտավորությունները մշտապես առնվազն ըստ *pari passu* սկզբունքի դասակարգվեն իր մյուս ներկա եւ ապագա չապահովված եւ ոչ առաջնահերթ վճարման պարտավորությունների հետ, (ii) որեւէ այլ վարկատուի չտրամադրել առաջնահերթություն կամ երաշխիքներ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն առաջնահերթությունը կամ երաշխիքները տրամադրվում են Վարկատուի կողմից հոգուտ Վարկատուի՝ վերջինիս կողմից այդպիսի պահանջ ներկայացնելու դեպքում:

11.7 Ստուգումները

Վարկառուն սույնով լիազորում է Վարկատուին եւ նրա ներկայացուցիչներին տարեկան կտրվածքով ստուգումներ իրականացնել, որի նպատակն է Ծրագրի եւ Մշտադիտարկման աղյուսակի իրականացումն ըստ տեխնիկական եւ ինստիտուցիոնալ հայեցակետերի գնահատելը:

Այդպիսի ստուգումներ իրականացնելիս Վարկառուն համագործակցում է Վարկատուին եւ նրա ներկայացուցիչներին է տրամադրում ողջամիտ ամբողջական աջակցություն եւ տեղեկություններ. այդ ստուգումների ժամկետները եւ ձեւաչափը սահմանվում են Վարկատուի կողմից Վարկառուի հետ խորհրդակցելուց հետո:

Վարկառուն պահպանում է Վարկատուի կողմից ստուգման համար

հասանելի է դարձնում Ծրագրի վերաբերյալ բոլոր գործառնական, ֆինանսական եւ իրավական փաստաթղթերը հինգ (5) տարի ժամկետով՝ Վարկի շրջանակներում վերջին Մասհանման օրվանից սկսած:

11.8 Ծրագրի գնահատումը

Վարկառուն ընդունում է, որ Վարկատուն կարող է իրականացնել կամ ապահովել, որ երրորդ կողմն իր անունից իրականացնի Ծրագրի գնահատում: Այս գնահատման արդյունքում ստացված տվյալներն օգտագործվելու են ամփոփ հաշվետվություն կազմելու համար, որը պարունակելու է Ծրագրի վերաբերյալ տեղեկություններ, ինչպես օրինակ՝ ֆինանսավորման ամբողջ գումարն ու տեւողությունը, Ծրագրի նպատակները, Ծրագրի ակնկալվող եւ ձեռք բերված քանակական արդյունքները, դրա արդիականության, արդյունավետության, ազդեցության եւ կենսունակության (կայունության) գնահատումը, հիմնական եզրակացությունները եւ առաջարկությունները:

Գնահատման հիմնական նպատակը կլինի արդիականության, իրականացման (արդյունավետության) եւ ազդեցությունների (արդյունավետություն, ազդեցություն եւ կայունություն) հետ կապված առանցքային հարցերի վերաբերյալ վստահելի եւ անկախ դատողության ձեւակերպումը:

Գնահատումների համար անհրաժեշտ է հավասարակշռված ձեւով հաշվի առնել տարբեր օրինական տեսակետներ, որոնք կարող են արտահայտվել, եւ որոնց միջոցով գնահատումը կարող է իրականացվել անաչառ ձեւով:

Վարկառուն հնարավորինս սերտորեն պետք է ներգրավված լինի գնահատման գործընթացում՝ սկսած Տեխնիկական առաջադրանքների մշակումից մինչեւ վերջնական զեկույցի ներկայացում:

Վարկառուն համաձայնում է սույն ամփոփագրի հրապարակմանը, մասնավորապես՝ Վարկատուի կայքում:

11.9 Ֆինանսական պատժամիջոցների ցանկերը եւ Էմբարգոն

Վարկառուն

ա) պետք է ապահովի, որ Ծրագրի որեւէ միջոց կամ տնտեսական ռեսուրս ուղղակի կամ անուղղակի կերպով հասանելի չդարձվի որեւէ անձի, խմբի կամ մարմինների կամ չօգտագործվի հօգուտ որեւէ անձի, խմբի կամ մարմինների շահերի, որոնք ներառված են Ֆինանսական պատժամիջոցների որեւէ ցանկում, եւ

բ) չպետք է ֆինանսավորի, ձեռք բերի կամ տրամադրի որեւէ այնպիսի մատակարարում կամ չպետք է միջամտի այնպիսի ոլորտում, որը ենթակա է Էմբարգոյի ՄԱԿ-ի, Եվրոպական միության կամ Ֆրանսիայի կողմից:

11.10 Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը, Արգելված գործելակերպերի բացառումը

Վարկառուն պարտավորվում է՝

ա) Վարկի միջոցներն օգտագործել ԶՖԳ Խմբի՝ Արգելված գործելակերպերի կանխարգելմանն ու դրանց դեմ պայքարին ուղղված քաղաքականությանը համապատասխան, որը հասանելի է դրա կայքում,

բ) ապահովել, որ Ծրագրի իրականացման համար օգտագործվող ֆինանսական միջոցները՝ բացառությամբ պետական ծագման ֆինանսական միջոցների, չունենան ապօրինի ծագում,

գ) ապահովել, որ Ծրագիրը չառաջացնի Արգելված որեւէ գործելակերպ,

դ) ցանկացած Արգելված գործելակերպի մասին տեղեկանալու կամ կասկածելու դեպքում անհապաղ տեղեկացնել Վարկատուին,

ե) վերոնշյալ (դ) կետում նշված դեպքում կամ Վարկատուի խնդրանքով, եթե Վարկատուն կասկածում է, որ Արգելված որեւէ գործելակերպ է տեղի ունեցել, ձեռնարկել անհրաժեշտ բոլոր գործողությունները՝ ուսումնասիրելով ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ և կանխարգելիչ միջոցներ ապագայի համար՝ Վարկատուի համար ընդունելի ձեւով եւ Վարկատուի կողմից սահմանված ժամկետում իրավիճակը շտկելու համար, եւ

զ) Վարկատուին անհապաղ ծանուցել այնպիսի տեղեկություն ունենալու դեպքում, որը թույլ է տալիս նրան կասկածել Ծրագրի իրականացման համար օգտագործված ֆինանսական միջոցների Ապօրինի ծագման մասին:

11.11. Ուսումնասիրությունը

Վարկառուն Վարկատուին կամ Վարկատուի կողմից լիազորված ցանկացած երրորդ անձի թույլ է տալիս ուսումնասիրություն իրականացնել Արգելված գործելակերպի վերաբերյալ ենթադրությունների դեպքում: Այդ նպատակով Վարկատուն կամ նրա կողմից լիազորված ցանկացած երրորդ կողմ իրավասու է Վարկառուին ողջամիտ ծանուցումից հետո իրականացնել բոլոր գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են այդ ուսումնասիրությունների համար, ներառյալ՝

ա) հարցաքննության համար կապ հաստատել ցանկացած մեկի հետ, որը կարող է տեղեկություն ունենալ ենթադրյալ Արգելված գործելակերպի մասին.

բ) իրականացնել այնպիսի աուդիտներ եւ ստուգումներ, ինչպես փաստաթղթային, այնպես էլ տեղում իրականացվող, որոնք Վարկատուն կարող է նպատակահարմար համարել, այդ թվում՝ ապահովել հասանելիությունը հաշվապահական հաշվառման գրքերին եւ գրառումներին կամ Ծրագրին առնչվող որեւէ այլ փաստաթղթի, որը պահվում է Վարկառուի կամ Ծրագրի հետ առնչություն ունեցող որեւէ անձի կամ կազմակերպության կողմից.

գ) իրականացնել այցելություններ Ծրագրի հետ առնչություն ունեցող տեղանքներ, օբյեկտներ եւ տեղեկանալ այդտեղ կատարվող աշխատանքների մասին. եւ

Վարկառուն ապահովում է, որ Վարկի միջոցով ֆինանսավորվող մրցութային փաստաթղթերը, պայմանագրերն ու ենթակապալի պայմանագրերն ապահովեն սույն կետի իրականացումը:

Վարկառուի կողմից սույն կետին չհամապատասխանելը Վարկատուի հայեցողությամբ կարող է համարվել Ոչ համագործակցային գործելակերպ:

11.12. Տեսանելիությունը եւ հաղորդակցությունը

Վարկառուն իրականացնում է Ծրագրի իրականացման հետ կապված տեսանելիության եւ հաղորդակցության գործողությունները՝ համաձայն Տեսանելիության եւ հաղորդակցության ուղեցույցի պայմանների, եւ ընդունում է, որ ամբողջությամբ կարդացել եւ հասկացել է վերոնշյալ ուղեցույցը:

Տեսանելիության եւ հաղորդակցության ուղեցույցի համաձայն՝ Ծրագրի վրա տարածվում են հաղորդակցության եւ տեսանելիության 1-ին մակարդակի պարտավորությունները:

12. ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՌՆՉՈՒԹՅԱՄԲ ՀԱՆՁՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Սույն 12-րդ կետում (*Տեղեկատվության առնչությամբ հանձնառությունները*) նշված հանձնառություններն ուժի մեջ են մտնում Ստորագրման ամսաթվին եւ ուժի մեջ են մնում ու գործում այնքան ժամանակ, քանի դեռ Համաձայնագրի շրջանակներում վճարման ենթակա բոլոր գումարները չեն վճարվել:

12.1 Ֆինանսական տեղեկությունները

Վարկառուն Վարկատուին է տրամադրում այնպիսի տեղեկություն, որը Վարկատուն կարող է ողջամտության սահմաններում պահանջել՝ կապված Վարկառուի արտաքին եւ ներպետական պարտքերի, ինչպես նաեւ երաշխավորված վարկի կարգավիճակի հետ:

12.2 Ծրագրի իրականացումը

Վարկատուի խնդրանքով Վարկառուն անհապաղ նրան է տրամադրում Ծրագրի եւ Հանրային քաղաքականության մատրիցայի իրականացման հետ կապված ցանկացած տեղեկություն կամ լրացուցիչ փաստաթղթեր:

12.3 Մշտադիտարկումը

Վարկառուն Մասհանումից առաջ Վարկատուին է տրամադրում քաղաքականության մատրիցայի 2-րդ ենթածրագրի շրջանակներում իրականացված քաղաքականության գործողությունները բացատրող մշտադիտարկման գրություն՝ հղում կատարելով Վարկատուին եւ Համաֆինանսավորողին տրամադրված համապատասխան փաստաթղթային ապացույցներին՝ քաղաքականության գործողությունների վերջնականացումը հիմնավորելու նպատակով:

12.4 Համաֆինանսավորումը

Վարկառուն անհապաղ տեղեկացնում է Վարկատուին Համաֆինանսավորման մասով չեղարկման (ամբողջությամբ կամ մասամբ) կամ կանխավճարի մասին:

12.5 Լրացուցիչ տեղեկությունները

Վարկառուն Վարկատուին տրամադրում է՝

ա) այնպիսի իրադարձության կամ հանգամանքի մանրամասները, որը համարվում է կամ կարող է համարվել Պարտավորությունների չկատարման դեպք կամ կարող է ունենալ էական բացասական ազդեցություն, ինչպես նաեւ տեղեկություններ՝ այդ դեպքի բնույթի եւ այն կարգավորելու համար ձեռնարկված կամ ձեռնարկվելիք բոլոր գործողությունների վերաբերյալ (առկայության դեպքում)՝ դրանց մասին տեղեկանալուց անմիջապես հետո,

բ) այնպիսի որոշման կամ իրադարձության մասին անմիջապես փոխանցվող մանրամասներ, որոնք կարող են ազդել Ծրագրի կազմակերպման, ավարտի կամ գործողության վրա:

13. ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՉԿԱՏԱՐՄԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

13.1 Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը

Սույն 13.1 կետով (13.1 Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը) սահմանված

յուրաքանչյուր դեպք կամ հանգամանք համարվում է Պարտավորությունների չկատարման դեպք:

ա) Վճարման պարտավորությունը չկատարելը

Վարկառուն վճարման օրը չի վճարում իր կողմից սույն Համաձայնագրով նախատեսված սույն Համաձայնագրով սահմանված կարգով վճարման ենթակա գումարը: Այնուամենայնիվ, չհակասելով 4.3 կետին (*Ժամկետանց վճարման եւ պարտավորությունների չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոսը*)՝ «ա» կետի համաձայն Պարտավորությունների չկատարման դեպք տեղի չի ունենա, եթե այդպիսի վճարումը ամբողջությամբ կատարվի Վարկառուի կողմից վճարման օրվանից հինգ (5) Բանկային օրվա ընթացքում:

բ) Հանձնառությունները եւ պարտավորությունները

Վարկառուն չի բավարարում Համաձայնագրի որեւէ պայման, այդ թվում՝ առանց սահմանափակումների 11-րդ կետով (*Հանձնառությունները*) եւ 12-րդ կետով (*Տեղեկատվության առնչությամբ հանձնառությունները*) ստանձնած որեւէ հանձնառություն:

Բացառությամբ 11.4 կետի (*Բնապահպանական եւ սոցիալական պարասիսանարվությունը*), ինչպես նաեւ 11.9 (*Ֆինանսական պարտավորությունների ցանկը եւ էմբարգոն*) եւ 11.10 կետերի (*Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը, Արգելված գործելակերպերի բացառումը*) համաձայն տրված հանձնառությունների, որոնց մասով արտոնյալ ժամկետ չի թույլատրվում, սույն կետի «բ» պարբերության համաձայն Պարտավորությունների չկատարման դեպք տեղի չի ունենա, եթե պարտավորությունները կարող են կատարվել եւ կատարվում են հինգ (5) Բանկային օրվա ընթացքում՝ սկսած այն օրվանից, երբ Ա) Վարկառուն Վարկառուին չկատարման մասին ծանուցում է ուղարկում, եւ Բ) Վարկառուն տեղեկանում է խախտման մասին, կամ Վարկատուի կողմից որոշված ժամկետներում՝ 11.10 «ե» կետում նշված դեպքում (*Ֆինանսական միջոցների օրինական ծագումը, Արգելված գործելակերպերի բացառումը*) :

գ) Կեղծ հայտարարությունները

Վարկառուի կողմից սույն Համաձայնագրում, այդ թվում՝ 10-րդ կետում (Հայտարարությունները եւ երաշխիքները), կամ Վարկառուի կողմից կամ անունից սույն Համաձայնագրի համաձայն կամ դրա առնչությամբ տրամադրված որեւէ փաստաթղթում կատարված հայտարարությունները կամ երաշխիքները կեղծ են կամ ապակողմնորոշող կատարման պահին կամ այն պահին, երբ համարվում են կատարված:

դ) Պարտավորությունների խաչաձեւ չկատարում

i) Համաձայն (ii) կետի՝ Վարկառուի Ֆինանսական պարտքը չի վճարվում վճարման օրը, կամ եթե կիրառելի է՝ արտոնյալ ժամկետում, որը տրամադրվում է համապատասխան փաստաթղթերի համաձայն:

ii) Համաձայն կետի (iii)՝ պարտատերը չեղյալ է հայտարարել կամ կասեցրել է Վարկառուի նկատմամբ իր պարտավորությունը Ֆինանսական պարտքի պատճառով, կամ նախքան Ֆինանսական պարտքի մարման նշված ժամկետը այն հայտարարել է վճարման ենթակա, կամ պահանջել է Ֆինանսական պարտքի մասով լրիվ ծավալով կանխավճար՝ յուրաքանչյուր դեպքում, համապատասխան փաստաթղթերի համաձայն, պարտավորությունների չկատարման կամ նմանատիպ ազդեցություն (ինչպես էլ նկարագրված լինի) ունեցող որեւէ դրույթի չկատարման արդյունքում:

iii) Սույն 13.1 «դ» կետի համաձայն Պարտավորությունների չկատարման որեւէ դեպք տեղի չի ունենա, եթե (i) եւ (ii) կետերի շրջանակներում Ֆինանսական պարտքի համապատասխան գումարը կամ Ֆինանսական պարտքի մասով պարտավորությունը չգերազանցի տասը միլիոն եվրոն (10 000 000 ԵՎՐՈ) (կամ որեւէ այլ արժույթով (արժույթներով) դրա համարժեք գումարը):

ե) Անօրինականությունը

Վարկառուի կողմից սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր պարտավորությունները կատարելն անօրինական է կամ դառնում է անօրինական:

զ) Էական բացասական փոփոխությունը

Տեղի է ունենում կամ, ամենայն հավանականությամբ, տեղի կունենա որեւէ իրադարձություն (այդ թվում՝ Վարկառուի երկրում քաղաքական իրավիճակի փոփոխություն) կամ միջոցառում, որը, ըստ Վարկատուի, ամենայն հավանականությամբ, կունենա էական բացասական ազդեցություն:

է) Ծրագրից դուրս գալը կամ Ծրագրի կասեցումը

Տեղի է ունենում նշվածներից որեւէ մեկը՝

i) Վարկառուն դուրս է գալիս Ծրագրից,

ii) Ծրագրի իրականացումը կասեցվում կամ հետաձգվում է Վարկառուի կողմից ավելի քան վեց (6) ամիս ժամկետով, կամ

ը) Թույլտվությունները

Վարկառուին սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր որեւէ պարտավորություն կամ դրանց հետ համապատասխանություն ապահովելու համար անհրաժեշտ կամ Ծրագրի բնականոն ընթացքում պահանջվող որեւէ Թույլտվություն՝ ներառելով Վավերացումը, սակայն չսահմանափակվելով դրանով, ձեռք չի բերվել սահմանված ժամկետում կամ չեղարկվել է կամ անվավեր է դարձել կամ այլ կերպ դադարել է լիարժեք ուժի կամ գործողության մեջ լինել:

թ) Էական բացասական ազդեցություն ունեցող վճիռները, ակտերը կամ որոշումները

Ընդունվում է կամ հնարավոր է՝ ընդունվի Վարկառուին վերաբերող որեւէ վճիռ կամ արբիտրաժային վճիռ կամ որեւէ դատական կամ վարչական որոշում, որն ըստ Վարկատուի, ամենայն հավանականությամբ, կարող է ունենալ էական բացասական ազդեցություն:

ժ) Ազատ փոխարկելիության եւ ազատ փոխանցման կասեցումը

Վտանգվում է Վարկառուի կողմից սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա

գումարների կամ Վարկատուի կողմից Վարկառուին կամ Վարկառուի իրավասության ներքո գտնվող այլ վարկառուի տրամադրվող որեւէ վարկային միջոցի ազատ փոխարկելիությունը եւ (կամ) ազատ փոխանցումը:

13.2 Վարկի անհապաղ մարումը

Պարտավորությունների չկատարման դեպք տեղի ունենալուց հետո եւ ցանկացած ժամանակ Վարկատուն կարող է, առանց որեւէ պաշտոնական պահանջ ներկայացնելու կամ որեւէ դատական կամ արտադատական վարույթ սկսելու, Վարկառուին գրավոր ծանուցելու միջոցով՝

ա) չեղարկել Վարկային սահմանաչափի մնացորդը, եւ (կամ)

բ) հայտարարել, որ վարկային միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրանց մի մասը ցանկացած հաշվեգրված կամ վճարման ենթակա տոկոսի հետ միասին, ինչպես նաեւ սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա բոլոր մյուս գումարները ենթակա են անհապաղ վճարման:

Չհակասելով վերոշարադրյալին՝ այն դեպքում, երբ տեղի է ունենում 13.1 կետով սահմանված (13.1 Պարտավորությունների չկատարման _____ դեպքերը)՝ պարտավորությունների չկատարման որեւէ դեպք, Վարկատուն իրավունք է վերապահում Վարկառուին գրավոր ծանուցելու միջոցով՝ i) կասեցնելու կամ հետաձգելու Վարկային միջոցների շրջանակներում որեւէ Մասհանում, եւ (կամ) ii) կասեցնելու հնարավոր որեւէ այլ ֆինանսական առաջարկի հետ կապված ցանկացած համաձայնագրի վերջնականացումը, որի մասին Վարկատուն ծանուցել է Վարկառուին, եւ (կամ) կասեցնելու կամ հետաձգելու Վարկառուի եւ Վարկատուի միջեւ կնքված որեւէ վարկային համաձայնագրի ցանկացած մասհանում:

Եթե Համաֆինանսավորողի կողմից այդ Համաֆինանսավորողի եւ Վարկառուի մեջ համաձայնության հիման վրա հետաձգվել կամ կասեցվել է որեւէ մասհանում, ապա Վարկատուն իրավունք է վերապահում հետաձգելու կամ կասեցնելու Վարկային միջոցների շրջանակներում որեւէ Մասհանում՝ դրա մասին գրավոր ծանուցում ուղարկելով Վարկառուին:

13.3 Պարտավորությունների չկատարման դեպքի մասին ծանուցումը

Վարկառուն, տեղեկանալով որեւէ դեպքի մասին, որը Պարտավորությունների չկատարման դեպք է կամ կարող է լինել Պարտավորությունների չկատարման դեպք, 12.5-րդ կետին (*Լրացուցիչ տեղեկությունները*) համապատասխան անհապաղ ծանուցում է Վարկատուին եւ տեղեկացնում է այն բոլոր միջոցների մասին, որոնք Վարկառուն նախատեսել է այն կարգավորելու համար:

14. ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

14.1 Վճարումները

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում Վարկատուի կողմից ստացված բոլոր վճարումները կիրառվում են ծախսերի, վճարների, տոկոսների, մայր գումարների կամ սույն Համաձայնագրով նախատեսված՝ վճարման ենթակա ցանկացած այլ գումարի վճարման նկատմամբ՝ հետեւյալ հաջորդականությամբ.

- ա) չնախատեսված ծախսեր եւ ծախքեր,
- բ) վճարներ,
- գ) ժամկետանց վճարման տոկոս եւ չկատարման դեպքում հաշվարկվող տոկոս,
- դ) հաշվեգրված տոկոս,
- ե) մայր գումարի մարում:

Վարկառուի կողմից ստացված ցանկացած վճարում առաջին հերթին կիրառվում է Վարկային միջոցների շրջանակներում վճարման ենթակա գումարներում կամ դրանց նկատմամբ կամ Վարկատուի կողմից Վարկառուին տրամադրված այլ վարկերի շրջանակներում, եթե Վարկատուի շահերից բխում է այդ գումարները կիրառել այդպիսի այլ վարկերի նկատմամբ՝ վերոնշյալ հաջորդականությամբ:

14.2 Հաշվանցումը

Առանց Վարկառուի նախնական համաձայնության՝ Վարկատուն կարող է ցանկացած ժամանակ հաշվանցել Վարկառուի կողմից վճարման ենթակա պարտավորությունները Վարկառուի անունից Վարկատուի կողմից տիրապետվող գումարների դիմաց կամ Վարկատուի կողմից Վարկառուին վճարման ենթակա որեւէ պարտավորություն: Եթե պարտավորությունները տարբեր արժույթներով են, ապա հաշվանցման նպատակով Վարկատուն կարող է ցանկացած պարտավորություն փոխարկել գերիշխող արժույթի փոխարժեքով:

Սույն Համաձայնագրով Վարկառուի կողմից կատարված բոլոր վճարումները հաշվարկվում եւ կատարվում են առանց հաշվանցման: Վարկառուին արգելվում է որեւէ հաշվանցում կատարել:

14.3 Բանկային օրերը

Չհակասելով Տոկոսների հաշվարկման ժամանակահատվածի հաշվարկին, որն անփոփոխ է մնում, այն դեպքում, երբ վճարումը պետք է կատարվի որեւէ ոչ Բանկային օր, այդ վճարման կատարման օր է համարվում հաջորդ Բանկային օրը, եթե հաջորդ Բանկային օրն օրացուցային նույն ամսվա օր է, կամ նախորդ Բանկային օրը, եթե հաջորդ Բանկային օրն օրացուցային նույն ամսվա օր չէ:

14.4 Վճարման արժույթը

Սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա յուրաքանչյուր գումարի արժույթը Եվրոն է՝ բացառությամբ 14.6-րդ կետով (*Վճարման վայրը*) նախատեսված դեպքերի:

14.5 Տոկոսների հաշվարկման բազան

Սույն Համաձայնագրով հաշվեգրված ցանկացած տոկոս, վճար կամ ծախս կհաշվարկվի անցած օրերի փաստացի թվի եւ տարին երեք հարյուր վաթսուն (360) օրվա հիման վրա՝ եվրոպական միջբանկային շուկայի գործելակերպին համապատասխան:

14.6 Վճարման վայրը

ա) Վարկատուի կողմից Վարկային միջոցների շրջանակներում Վարկառուին փոխանցված ցանկացած ֆինանսական միջոց կվճարվի Վարկառուի կողմից հատուկ այդ նպատակով նշված բանկային հաշվին՝ պայմանով, որ Վարկատուն ընտրված բանկի մասով տվել է իր նախնական համաձայնությունը:

Վարկառուն կարող է պահանջել, որ դրամական միջոցները փոխանցվեն՝ i) եվրոյով՝ եվրոյով արտահայտված բանկային հաշվին. կամ ii) Վարկառուի իրավագործության սահմաններում օրինական վճարամիջոցով՝ Մասհանման համարժեք գումարի չափով՝ Մասհանման օրվա դրությամբ շուկայական փոխարժեքով եւ այդ արժույթով արտահայտված բանկային հաշվին՝ պայմանով, որ այդպիսի արժույթը փոխարկելի է եւ փոխանցելի. կամ iii) ցանկացած այլ փոխարկելի եւ փոխանցելի արժույթով՝ Մասհանման օրվա դրությամբ Մասհանման համարժեք գումարով եւ այդպիսի արժույթով արտահայտված բանկային հաշվին:

բ) Վարկառուի կողմից Վարկատուին կատարվող ցանկացած վճար վճարվում է վճարման ենթակա ամսաթվին՝ մինչեւ ժամը 11:00-ը (Փարիզի ժամանակով), հետեւյալ բանկային հաշվին՝

RIB կոդ՝ 30001 00064 00000040235 03

IBAN կոդ՝ FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Ֆրանսիայի բանկ SWIFT կոդ (BIC)՝ BDFEFRPPCCT

որը բացվել է Վարկատուի կողմից Փարիզում՝ Ֆրանսիայի բանկում (գլխամասային գրասենյակ/հիմնական մասնաճյուղ), կամ Վարկատուի կողմից Վարկառուին ծանուցված ցանկացած այլ հաշվի:

գ) Վարկառուն Վարկատուին գումարների փոխանցման համար պատասխանատու բանկից պահանջում է դրամական փոխանցման վերաբերյալ ցանկացած հաղորդագրության մեջ համապարփակ ձեւով եւ ստորեւ սահմանված

կարգով (վերնագրի թվերը վկայակոչում են SWIFT MT 202 եւ 103 արձանագրությունները) տրամադրել հետեւյալ տեղեկությունները.

- Պրինցիպալը՝ անունը, հասցեն, բանկային հաշվեհամարը (դաշտ 50)
- Պրինցիպալի բանկը՝ անվանումը եւ հասցեն (դաշտ 52)
- Հղում՝ Վարկառուի անունը, Ծրագրի անվանումը, Համաձայնագրի ելքի համարը (դաշտ 70):

դ) Վարկառուի կողմից կատարված բոլոր վճարումները պետք է համապատասխանեն սույն 14.6-րդ կետին (*Վճարման վայրը*)՝ վճարման համապատասխան պարտավորությունն ամբողջությամբ կատարված համարելու համար:

14.7 Վճարային համակարգերի խափանումը

Եթե Վարկատուն որոշի (իր հայեցողությամբ), որ տեղի է ունեցել Վճարային համակարգերի խափանման դեպք, կամ Վարկառուն ծանուցի Վարկատուին, որ տեղի է ունեցել Վճարային համակարգերի խափանում, ապա Վարկատուն՝

ա) կարող է, եւ Վարկառուի կողմից նման պահանջ ներկայացվելու դեպքում, քննարկումներ կազմակերպել Վարկառուի հետ՝ նպատակ ունենալով համաձայնեցնել Վարկային միջոցների օգտագործման եւ տրամադրման առնչությամբ ցանկացած փոփոխություն, որը Վարկատուն կարող է անհրաժեշտ համարել տվյալ հանգամանքներում.

բ) պարտավոր չէ Վարկառուի հետ քննարկումներ կազմակերպել վերոնշյալ «ա» պարբերության մեջ նշված որեւէ փոփոխության առնչությամբ, եթե նրա կարծիքով դա գործնականում հնարավոր չէ կազմակերպել տվյալ հանգամանքներում, եւ ցանկացած դեպքում, եթե չունի այդպիսի փոփոխություններին համաձայնելու պարտավորություն, եւ

գ) պատասխանատվություն չի կրում որեւէ ծախսի, կորստի կամ պարտավորության համար, որն առաջանում է սույն 14.7-րդ կետի (*Վճարային*

համակարգերի խափանումը) համաձայն իր կողմից գործողությունների ձեռնարկման կամ չձեռնարկման հետեւանքով:

15. ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

15.1 Լեզուն

Սույն Համաձայնագրի լեզուն անգլերենն է: Եթե սույն Համաձայնագիրը թարգմանվում է մեկ այլ լեզվով, ապա հակասող մեկնաբանությունների կամ Կողմերի միջեւ վեճի դեպքում գերակայում է անգլերեն տարբերակը:

Սույն Համաձայնագրի համաձայն կամ դրա առնչությամբ կատարվող բոլոր ծանուցումները կամ տրամադրվող փաստաթղթերը պետք է լինեն անգլերեն:

Վարկատուն կարող է պահանջել, որ սույն Համաձայնագրի համաձայն կամ դրա առնչությամբ կատարվող ծանուցումը կամ տրամադրվող փաստաթուղթը, որն անգլերեն չէ, ուղեկցվի անգլերեն թարգմանությամբ, որի դեպքում գերակայում է անգլերեն թարգմանությունը, եթե այդ փաստաթուղթը որեւէ ընկերության կանոնադրական փաստաթուղթ, իրավական տեքստ կամ պաշտոնական այլ փաստաթուղթ չէ:

15.2 Հավաստումներն ու որոշումները

Սույն Համաձայնագրից բխող կամ դրա առնչությամբ որեւէ դատավարության ընթացքում կամ արբիտրաժային վարույթում Վարկատուի կողմից վարվող հաշիվներին արված մուտքերը դրանց առնչվող հարցերի *prima facie* (առերեսույթ) ապացույցն են:

Վարկատուի կողմից սույն Համաձայնագրով նախատեսված տոկոսադրույքի կամ գումարի մասին ցանկացած հավաստում կամ որոշում ակնհայտ սխալի

բացակայության դեպքում կլինի այն հարցերի առնչությամբ վերջնական ապացույցը, որին այն վերաբերում է:

15.3 Մասնակի անվավերությունը

Եթե ցանկացած ժամանակ սույն Համաձայնագրի որեւէ պայման անօրինական է, անվավեր կամ ենթակա չէ կատարման կամ դառնում է այդպիսին, ապա դա որեւէ ազդեցություն չի ունենա սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթների վավերության, օրինականության կամ կատարման ենթակա լինելու վրա կամ չի խաթարի դրանք:

15.4 Իրավունքից հրաժարվելու բացառումը

Վարկատուի կողմից Համաձայնագրով նախատեսված ցանկացած իրավունք չիրականացնելը կամ դրա իրականացումն ուշացնելը չի համարվում այդ իրավունքից հրաժարում:

Իրավունքի մասնակի իրականացումը չի խոչընդոտում այդ իրավունքի հետագա իրականացումը կամ կիրառելի օրենքով նախատեսված ցանկացած այլ իրավունքի կամ իրավական պաշտպանության միջոցի իրականացումը:

Սույն Համաձայնագրով նախատեսված՝ Վարկատուի իրավունքներն ու իրավական պաշտպանության միջոցները կուտակային են եւ չեն բացառում կիրառելի օրենքով նախատեսված որեւէ այլ իրավունք կամ պաշտպանության միջոց:

15.5. Ձեռնումը

Վարկառուն չի կարող որեւէ ձեռով զիջել կամ փոխանցել սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր բոլոր իրավունքներն ու պարտավորությունները կամ դրանցից որեւէ մեկը՝ առանց Վարկատուի նախնական գրավոր համաձայնության:

Վարկատուն կարող է սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր ցանկացած իրավունք կամ պարտավորություն զիջել կամ փոխանցել որեւէ այլ երրորդ կողմի եւ կարող է կնքել դրա հետ կապված ցանկացած ենթամասնակցության

համաձայնագիր:

15.6. Իրավաբանական ուժը

Կից ներկայացվող հավելվածները եւ ներածական դրույթները սույն Համաձայնագրի մաս են կազմում եւ ունեն նույն իրավաբանական ուժը:

15.7. Ամբողջական համաձայնագիրը

Ստորագրման ամսաթվի դրությամբ սույն Համաձայնագրով ներկայացվում է Կողմերի միջեւ ձեռք բերված ամբողջական համաձայնությունը դրանում ամրագրված հարցերի վերաբերյալ, եւ դրանով չեղյալ են ճանաչվում եւ փոխարինվում բոլոր նախկին փաստաթղթերը, համաձայնագրերը կամ մեկնաբանությունները, որոնք կարող են փոխանակված կամ փոխանցված լինել սույն Համաձայնագրի հետ կապված բանակցությունների շրջանակներում:

15.8. Փոփոխությունները

Սույն Համաձայնագրում որեւէ փոփոխություն չի կարող կատարվել, եթե Կողմերի միջեւ հստակ գրավոր համաձայնություն ձեռք չի բերվել:

Ցանկացած փոփոխություն, որը որեւէ էական փոփոխություն չի առաջացնի Կողմերի պարտավորությունների մեջ, կարող է կատարվել փոխադարձ գրավոր համաձայնությամբ եւ ուժի մեջ մտնել երկու Կողմերի կողմից ստորագրման օրվանից՝ առանց հետագա Վավերացում պահանջելու՝ պայմանով, որ i) հարգվեն Հայաստանի օրենքներն ու կանոնակարգերը, եւ ii) ապահովվեն սույն փոփոխության շրջանակներում Վարկառուի պարտավորությունների օրինականությունը, վավերականությունը, կիրառելիությունը եւ ընդունելիությունը:

15.9. Գաղտնիությունը. Տեղեկությունների բացահայտումը

ա) Յուրաքանչյուր Կողմ առանց մյուս Կողմի նախնական համաձայնության չի բացահայտում սույն Համաձայնագրի բովանդակությունը որեւէ երրորդ կողմի՝ բացառությամբ՝

i) իր աուդիտորների, փորձագետների, վարկանիշային

գործակալությունների, իրավական խորհրդատուների կամ վերահսկող մարմինների. եւ

ii) որեւէ անձի, որի առաջ բացահայտող այդ Կողմն ունի կիրառելի ցանկացած օրենքով, կանոնակարգով կամ դատական որոշմամբ սահմանված բացահայտման պարտավորություն:

բ) Բացի այդ՝ Վարկատուն Ծրագրին առնչվող ցանկացած տեղեկություն կամ փաստաթուղթ կարող է բացահայտել՝ i) որեւէ անձի կամ մարմնի, որին Վարկատուն կարող է զիջել կամ փոխանցել սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր բոլոր իրավունքները կամ պարտավորությունները կամ դրանց մի մասը, ii) Ֆրանսիայի պետությանը եւ մասնավորապես՝ այն նախարարություններին, որոնց Վարկատուն հաշվետու է Վարկատուի գործունեության նպատակներով, iii) որեւէ անձի կամ մարմնի՝ պաշտպանության որեւէ միջոց ձեռնարկելու կամ Համաձայնագրով Վարկատուի իրավունքները պահպանելու նպատակով, եւ iv) Համաֆինանսավորողին:

գ) Ավելին, Վարկատուն սույնով հստակորեն լիազորում է Վարկատուին՝

i) փոխանակել Ֆրանսիայի Հանրապետության հետ՝ ֆրանսիական կառավարության կայքում հրապարակման համար՝ Միջազգային օժանդակության թափանցիկության նախաձեռնության ցանկացած պահանջով, եւ

ii) հրապարակել Վարկատուի կայքում՝

Ծրագրի եւ դրա ֆինանսավորման վերաբերյալ տեղեկություններ, ինչպես թվարկված է 6-րդ հավելվածում (Տեղեկություններ, որոնք կարող են հրապարակվել Ֆրանսիայի կառավարության կայքում եւ Վարկատուի կայքում):

15.10. Վաղեմության ժամկետը

Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում ցանկացած պահանջի վաղեմության ժամկետը տասը (10) տարի է՝ բացառությամբ սույն Համաձայնագրով վճարման ենթակա տոկոսների առնչությամբ ցանկացած պահանջի:

15.11. Դժվարությունները

Կողմերից յուրաքանչյուրը սույնով ընդունում է, որ Ֆրանսիայի քաղաքացիական օրենսգրքի 1195-րդ հոդվածի դրույթները չեն կիրառվում իր նկատմամբ՝ կապված Համաձայնագրով նախատեսված իր պարտավորությունների հետ, եւ նա իրավունք չունի որեւէ պահանջ ներկայացնելու Ֆրանսիայի քաղաքացիական օրենսգրքի 1195-րդ հոդվածի համաձայն:

16. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

16.1 Գրավոր ծանուցումները եւ հասցեները

Ցանկացած ծանուցում, հարցում կամ այլ հաղորդագրություն, որը պետք է տրվի կամ ուղարկվի սույն Համաձայնագրի համաձայն կամ դրա առնչությամբ, պետք է տրվի կամ ուղարկվի գրավոր, եթե այլ բան նախատեսված չէ, եւ կարող է տրվել կամ ուղարկվել ֆաքսով կամ նամակով, որը փոստային բաժանմունքն ուղարկել է համապատասխան Կողմի ստորեւ նշված հասցեին եւ համարին՝

Վարկառուի դեպքում՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հասցե՝ Երեւան, 0010, Մելիք-Ադամյան 1-ին փողոց

Հեռախոս՝ +374 11 800 333

Հասցեատեր՝ Միջազգային համագործակցության վարչության պետ

Պետական պարտքի կառավարման վարչության պետ

Վարկառուի դեպքում՝

**ԶՅԳ՝ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ**

Հասցե՝ 34 Լ. ՎՐԱՍՏԱՆ, Թբիլիսի, 8-0179, Ճավճավաձե փողոց՝ BC «Pixel» FI

Հասցեատեր՝ ՋՖԳ-ի Հարավային Կովկասի տարածաշրջանային ներկայացուցչական գրասենյակի տնօրեն

Պատճենը՝

ՋՖԳ՝ ՓԱՐԻՉԻ ԳԼԽԱՄԱՍԱՅԻՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Հասցե՝ Ֆրանսիա, 75598 Փարիզ Cedex 12, Ռոլան Բարթ 5 փողոց

Հեռախոս՝ + 33 1 53 44 31 31

Ֆաքսիմիլ՝ + 33 1 44 87 39 65

Հասցեատեր՝ ՋՖԳ Արեւելյան Եվրոպայի, Միջին Արեւելքի եւ Ասիայի բաժնի տնօրեն

կամ նմանատիպ այլ հասցե, ֆաքսի համար, բաժին կամ պաշտոնատար անձ, որի մասին Կողմերից մեկը ծանուցում է մյուս Կողմին:

16.2 Հանձնումը

Ցանկացած ծանուցում, հարցում կամ հաղորդագրություն, որը մի Կողմի կողմից ուղարկվել է մյուս Կողմին սույն Համաձայնագրի առնչությամբ, ուժի մեջ է միայն՝

ա) եթե ստացվել է ընթեռնելի ձեւով՝ ֆաքսի դեպքում, եւ

բ) եթե հանձնվել է ճիշտ հասցեով՝ փոստային բաժանմունքի միջոցով ուղարկված նամակի դեպքում,

եւ այն դեպքում, երբ կոնկրետ անձը կամ բաժինը նշված է որպես 16.1 կետով (Գրավոր ծանուցումները եւ հասցեները) նախատեսված հասցեի մանրամասների մաս, եթե այդպիսի ծանուցումը, հարցումը կամ հաղորդագրությունը հասցեագրվել է այդ անձին կամ բաժնին:

16.3. Էլեկտրոնային հաղորդագրությունները

ա) Սույն Համաձայնագրի համաձայն կամ դրա առնչությամբ մի անձի կողմից մյուսին ուղարկվող ցանկացած հաղորդագրություն կարող է կատարվել էլեկտրոնային փոստով կամ այլ էլեկտրոնային եղանակով, եթե Կողմերը՝

i) համաձայնում են, որ եթե եւ քանի դեռ այլ ծանուցում չի ստացվել, դա լինելու է հաղորդակցության ընդունված ձեւաչափ,

ii) միմյանց գրավոր ծանուցում են իրենց էլեկտրոնային փոստի հասցեների եւ (կամ) ցանկացած այլ տեղեկության մասին, որը պահանջվում է այդ եղանակով տեղեկություններ ուղարկելն ու ստանալը հնարավոր դարձնելու համար, եւ

iii) միմյանց ծանուցում են իրենց հասցեի կամ իրենց կողմից տրամադրված ցանկացած այլ տեղեկության որեւէ փոփոխության մասին:

բ) Կողմերի միջեւ ուղարկվող ցանկացած էլեկտրոնային հաղորդագրություն ուժի մեջ է միայն ընթեռնելի ձեւով այն փաստացիորեն ստանալու դեպքում:

17. ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ, ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ ԵՎ ԴՈՄԻՑԻԼԻ [ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՍՑԵԻ] ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

17.1 Կարգավորող իրավունքը

Սույն Համաձայնագիրը կարգավորվում է Ֆրանսիայի իրավունքով:

17.2 Արբիտրաժը

Սույն Համաձայնագրից բխող կամ դրա հետ կապված ցանկացած վեճ քննարկվում եւ վերջնականապես լուծվում է արբիտրաժի միջոցով՝ արբիտրաժային վարույթի մեկնարկի օրվա դրությամբ կիրառելի՝ Առետրի միջազգային պալատի հաշտեցման եւ արբիտրաժային կանոնների համաձայն, այդ Կանոններին համապատասխան նշանակված մեկ կամ մի քանի արբիտրների կողմից:

Արբիտրաժի վայրը Փարիզն է, իսկ արբիտրաժի լեզուն՝ անգլերենը:

Սույն արբիտրաժային դրույթը լիարժեք ուժի եւ գործողության մեջ կմնա, եթե սույն Համաձայնագիրն ուժը կորցրած ճանաչվի կամ դադարեցվի կամ չեղարկվի,

ինչպես նաև սույն Համաձայնագրի գործողության ավարտից հետո: Կողմերի՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված պայմանագրային պարտավորությունները չեն կասեցվում, եթե Կողմերից մեկը դատական վարույթ է հարուցում մյուս Կողմի դեմ:

Կողմերը հստակորեն համաձայնում են, որ ստորագրելով սույն Համաձայնագիրը՝ Վարկառուն անդառնալիորեն հրաժարվում է անձեռնմխելիության բոլոր իրավունքներից՝ կապված իրավագրության կամ կատարման հետ, որոնց վրա նա այլ կերպ կարող էր հիմնվել:

17.3 Դատական փաստաթղթի հանձնումը

Չհակասելով որեւէ կիրառելի օրենքի՝ վերոնշյալ որեւէ գործողության կամ վարույթի հետ կապված դատական եւ արտադատական փաստաթղթերի հանձնման նպատակով Վարկառուն դատական փաստաթղթերի հանձնման համար անփոփոխելիորեն ընտրում է սույն Համաձայնագրի կնքման ամսաթվի դրությամբ իր՝ 16-րդ կետով (Ծանուցումները) սահմանված իրավաբանական հասցեն, իսկ Վարկատուն դատական փաստաթղթերի հանձնման համար ընտրում է 16-րդ կետով (Ծանուցումները) սահմանված «AFD SIEGE» հասցեն:

18. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԿԵՏԸ

Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում այն ամսաթվին, երբ Գործակալությունը Վարկառուից ստանում է IV հավելվածի (Նախապայմանները) II մասի (բ) (iii) պարբերությունում նշված ծանուցումը եւ լիարժեք ուժի ու գործողության մեջ է մնում, մինչեւ Համաձայնագրով վճարման ենթակա բոլոր գումարները վճարվեն: Գործակալությունը Վարկառուին տեղեկացնում է սույն ծանուցումն ստանալու օրվա մասին:

Չհակասելով վերոշարադրյալին՝ 15.9-րդ կետով (*Բացահայտումը. Տեղեկությունների գաղտնիությունը*) նախատեսված պարտավորությունները գործում են եւ լիարժեք ուժի եւ գործողության մեջ են մնում վերջին Վճարման ամսաթվից հետո հինգ (5) տարի ժամկետով:

19. ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այն դեպքում, երբ սույն Համաձայնագիրը կնքվում է էլեկտրոնային ստորագրության միջոցով՝

ա) Յուրաքանչյուր Կողմ ընդունում է գիտակցում է, որ «CEGEDIM France»-ի կողմից առաջարկվող էլեկտրոնային ստորագրության լուծման օգտագործումը, ինչպես նաև դրա հետ կապված գործընթացը, էլեկտրոնային ստորագրություն է Քաղաքացիական օրենսգրքի 1367-րդ հոդվածի դրույթների իմաստով

բ) Յուրաքանչյուր Կողմ գիտակցում է ընդունում է, որ «CEGEDIM France»-ի կողմից Համաձայնագրի էլ դրան առնչվող բոլոր այն տեղեկությունների պահպանումը, որոնք գրանցված է (կամ) ստորագրված են էլեկտրոնային եղանակով, Քաղաքացիական օրենսգրքի 1379-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն համապատասխանում է ամբողջականության վերաբերյալ պահանջին.

գ) Յուրաքանչյուր Կողմ գիտակցում է ընդունում է, որ Համաձայնագրում դիտարկվող ամսաթիվը էլ ժամանակավոր նշումները, ինչպես նաև էլեկտրոնային ստորագրությունները պարտադիր են էլ գերակա ուժ ունեն Կողմերի միջև

դ) Յուրաքանչյուր Կողմ գիտակցում է ընդունում է, որ Համաձայնագրի՝ «CEGEDIM France-ի» կողմից առաջարկվող էլեկտրոնային ստորագրությունն ունի հուսալիության բավարար մակարդակ՝ նույնականացնելու համար դա ստորագրողին էլ երաշխավորելու համար նրա կապն այն Համաձայնագրի հետ, որի վրա դրված է նրա ստորագրությունը

ե) Հետևաբար Կողմերը համաձայն են, որ «CEGEDIM France»-ի կողմից առաջարկվող էլեկտրոնային ստորագրության լուծումը կրում է հուսալիության կանխավարկած, քանի դեռ հակառակն ապացուցված չէ, ինչը համարժեք է Քաղաքացիական օրենսգրքի 1367-րդ հոդվածի 2-րդ կետում էլ «էլեկտրոնային ստորագրությունների մասին» 2017 թվականի սեպտեմբերի 28-ի թիվ 2017-1416 հրամանագրի 1-ին հոդվածում նշված որակավորված էլեկտրոնային ստորագրությանը տրված հուսալիության կանխավարկածին, այնպես որ օգտագործված գործընթացի անարժանահավատության ապացուցման բեռը կրում է «CEGEDIM France»-ի կողմից առաջարկվող էլեկտրոնային ստորագրության

լուծման հուսալիությունը վիճարկող Կողմը: Այսպիսով, Կողմերից յուրաքանչյուրը գիտակցում է և բացահայտորեն ընդունում է, որ «CEGEDIM France»-ի կողմից առաջարկվող էլեկտրոնային ստորագրության լուծումն օգտագործելու միջոցով ստորագրված Համաձայնագիրը՝

i) ունի ապացուցողական նույն արժեքը, ինչ ստորագրված է (կամ) թվագրված թղթային գրավոր փաստաթուղթը.

ii) վավեր է եւ պարտադիր ուժ ունի իր եւ մյուս Կողմերի համար. եւ

iii) ընդունելի է դատարանների եւ (կամ) որեւէ մարմնի համար՝ որպես դրանց գոյության եւ դրանց կից իրավական ակտի բովանդակության բառացի ապացույց:

ա) Սույն հոդվածը ապացուցողական համաձայնագիր է՝ համաձայն Ֆրանսիայի քաղաքացիական օրենսգրքի 1368-րդ հոդվածի:

Կատարված է երկու (2) բնօրինակից, Երեսնում 2024 թվականի հունիսի 26-ին:

ՎԱՐԿԱՌՈՒ՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ՝

Ի դեմս

Պրն Վահե ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար

ՎԱՐԿԱՏՈՒ՝

ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ՝

Ի դեմս

Պրն Մաթյո Վասյեր

ՁՖԳ Եվրասիա տարածաշրջանային տնօրեն

Համատեղ ստորագրող անձ, Նորին գերազանցություն **պրն Օլիվիե**
ԴԸԿՈՏԻՆՅԻ՝ Հայաստանի Հանրապետությունում Ֆրանսիայի
Հանրապետության դեսպան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1Ա. ՍԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

<p>Կոռուպցիոն բնույթի արարք</p>	<p>նշանակում է ստորեւ նշվածներից որեւէ մեկը՝</p> <p>ա) պետական պաշտոնյային կամ ցանկացած իրավասության շրջանակներում մասնավոր հատվածի կազմակերպություն ղեկավարող կամ այնտեղ աշխատող որեւէ այլ անձի ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ցանկացած բնույթի ոչ պատշաճ առավելություն խոստանալու, առաջարկելու կամ տալու արարք՝ տվյալ անձի կամ մեկ այլ անձի կամ կազմակերպության համար, որպեսզի տվյալ անձը գործի կամ ձեռնպահ մնա գործելուց՝ ի խախտումն իր իրավական, պայմանագրային կամ մասնագիտական պարտավորությունների՝ նպատակ ունենալով ներգործություն ունենալ նրա սեփական կամ մեկ այլ անձի կամ կազմակերպության գործողությունների վրա, կամ</p> <p>բ) պետական պաշտոնյայի կամ ցանկացած իրավասության շրջանակներում մասնավոր հատվածի կազմակերպություն ղեկավարող կամ այնտեղ աշխատող որեւէ այլ անձի արարք, որով նա ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն միջնորդում կամ ընդունում է ցանկացած բնույթի ոչ պատշաճ առավելություն՝ տվյալ անձի կամ մեկ այլ անձի կամ կազմակերպության համար, որպեսզի տվյալ անձը գործի կամ ձեռնպահ մնա գործելուց՝ ի խախտումն իր իրավական, պայմանագրային կամ մասնագիտական պարտավորությունների՝ նպատակ ունենալով ներգործություն ունենալ նրա սեփական կամ մեկ այլ անձի կամ կազմակերպության գործողությունների վրա:</p>
<p>Համաձայնագիր</p>	<p>նշանակում է վարկ տրամադրելու մասին սույն Համաձայնագիրը, ներառյալ՝ դրա ներածական դրույթները, հավելվածները եւ կիրառելիության դեպքում դրանցում գրավոր կատարված ցանկացած փոփոխություն:</p>
<p>Հակամրցակցային գործելակերպեր</p>	<p>նշանակում է՝</p> <p>ա) ցանկացած համաձայնեցված կամ ենթադրվող գործողություն, որի նպատակը եւ (կամ) հետեւանքն է խոչընդոտել, սահմանափակել կամ խեղաթյուրել արդար մրցակցությունը շուկայում, այդ թվում՝ առանց սահմանափակման, երբ այն հակված է՝ i) շուկայի հասանելիությունը կամ այլ ընկերությունների կողմից մրցակցության ազատ իրականացումը սահմանափակելուն, ii) շուկաներում «ազատ խաղի» միջոցով գների սահմանումը կանխելուն՝ արհեստականորեն նպաստելով այդ գների աճին կամ նվազմանը, iii) ցանկացած արտադրություն, շուկա, ներդրում կամ տեխնիկական առաջընթաց սահմանափակելուն կամ վերահսկելուն, կամ iv) շուկաները կամ մատակարարման աղբյուրները բաժանելուն,</p> <p>բ) ընկերության կամ ընկերությունների խմբի կողմից գերիշխող դիրքի ցանկացած չարաշահում ներքին շուկայի շրջանակներում կամ դրա զգալի հատվածում, կամ</p>

	գ) ցանկացած գնային հայտ կամ նվազեցված գին, որի նպատակը եւ (կամ) հետեւանքն է վերացնել շուկայից որեւէ ընկերություն կամ դրա որեւէ արտադրանք կամ կանխել ընկերության կամ դրա որեւէ արտադրանքի մուտքը շուկա:
Թույլտվություն (թույլտվություններ)	նշանակում է Լիազոր մարմնից ձեռք բերված կամ դրա կողմից տրամադրված ցանկացած թույլտվություն, համաձայնություն, հաստատում, որոշում, գործունեության իրավունք, լիցենզիա, արտոնություն, փաստաթղթավորում, նոտարական վավերացում կամ գրանցում կամ դրանց առնչությամբ ցանկացած բացառում՝ անկախ այն հանգամանքից՝ արդյոք դրանք տրամադրվել են ակտի միջոցով կամ համարվում են տրամադրված՝ սահմանված ժամկետում պատասխան չստանալու հիմքով, ինչպես նաեւ Վարկառուի պարտատերերի կողմից տրված ցանկացած հաստատում եւ համաձայնություն:
Լիազոր մարմին (լիազոր մարմիններ)	նշանակում է ցանկացած պետական կամ օրենքով սահմանված մարմին, վարչություն կամ պետական լիազորություն իրականացնող հանձնաժողով կամ ցանկացած վարչակազմ, դատարան, գործակալություն կամ պետություն կամ ցանկացած պետական, վարչական, հարկային կամ դատական մարմին:
Վարկի տրամադրման ժամանակահատված	նշանակում է Ստորագրման ամսաթվից (ներառյալ) մինչեւ Մասհանման վերջնաժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:
Վարկային սահմանաչափի մնացորդ	նշանակում է տվյալ ժամանակ 2.1 կետում (Վարկային միջոցները) նշված առավելագույն մայր գումարը՝ հանած՝ i) Վարկառուի կողմից կատարված բոլոր Մասհանումների հանրագումարը. ii) ցանկացած ակնկալվող Մասհանման հայտով կատարման ենթակա ցանկացած Մասհանման գումար. եւ iii) Վարկային միջոցների՝ 8.3 կետի (Վարկառուի կողմից չեղարկումը) եւ (կամ) 8.4 կետի (Վարկատուի կողմից չեղարկումը) համաձայն չեղարկված ցանկացած մաս:
Վարկառուի հաշիվ	նշանակում է Վարկառուի հաշվեհամարը Հայաստանի կենտրոնական բանկում, որի վերաբերյալ մանրամասները Վարկառուի կողմից կնշվեն Մասհանման հայտում
Բանկային օր	նշանակում է այն օրը (բացի շաբաթ կամ կիրակի օրերից), երբ Ֆրանսիայում բանկերը բաց են սովորական գործառնություններ իրականացնելու համար, եւ որը համարվում է TARGET օր այն դեպքում, երբ այդ օրվա դրությամբ պետք է կատարվի Մասհանում:
Հաստատված	ցանկացած պատճենի, լուսապատճենի կամ բնօրինակ փաստաթղթի այլ կրկնօրինակի համար նշանակում է պատշաճորեն լիազորված ցանկացած անձի հաստատում՝ բնօրինակ փաստաթղթի հետ տվյալ պատճենի, լուսապատճենի կամ այլ կրկնօրինակի

	համապատասխանության վերաբերյալ:
Համաֆինանսավորող (Համաֆինանսավորողներ)	նշանակում է Ծրագրի հետեւյալ համաֆինանսավորողները: Ասիական զարգացման բանկ (ԱՀԲ)՝ նախատեսված յոթանասուն միլիոն դոլարի չափով (75,000,000 ԱՄՆ դոլար):
Համաֆինանսավորում	նշանակում է Ծրագրի համար Համաֆինանսավորողի կողմից տրամադրվող ֆինանսավորում:
Ֆինանսական միջոցների Մասհանման վերջնաժամկետ	նշանակում է 2025 թվականի հունիսի 26ը, որից հետո Մասհանում այլեւս չի կարող կատարվել:
Մասհանում	նշանակում է Վարկատուի կողմից Վարկառուին տրամադրված բոլոր Վարկային միջոցների կամ դրանց մի մասի մասհանում՝ 3-րդ կետով (Ֆինանսական միջոցների մասհանումը) սահմանված պայմանների համաձայն, կամ այդ Մասհանման չմարված մայր գումարը, որը ենթակա է վճարման տվյալ ժամանակ:
Մասհանման ամսաթիվ	նշանակում է ամսաթիվ, երբ Վարկատուի կողմից տրամադրվում է Մասհանումը:
Մասհանման ժամանակահատված	նշանակում է ժամանակահատված, որը մեկնարկում է Մասհանման ամսաթվից մինչեւ (ներառյալ) հետեւյալ ամսաթվերից առաջինը՝ i) ամսաթիվ, երբ Վարկային սահմանաչափի մնացորդը հավասար է զրոյի. ii) Մասհանման վերջնաժամկետ:
Մասհանման հայտ	նշանակում է ըստ էության 5Ա հավելվածում (Մասհանման հայտի ձեւը) սահմանված ձեւն ունեցող հայտ:
Էմբարգո	նշանակում է առեւտրային բնույթի ցանկացած սանկցիա, որի նպատակն է արգելել տվյալ ժամանակահատվածում երկիր մուտք գործող կամ այդ երկրից դուրս եկող այն մեկ կամ մի քանի ապրանքների, արտադրանքի կամ ծառայությունների ցանկացած ներմուծում եւ (կամ) ցանկացած արտահանում (մատակարարում, վաճառք կամ փոխանցում), որոնք հրապարակվում ու ժամանակ առ ժամանակ փոփոխության են ենթարկվում Միավորված ազգերի կազմակերպության, Եվրոպական միության կամ Ֆրանսիայի կողմից:
ԵՎՐԻԲՈՐ	նշանակում է Բրյուսելի ժամանակով ժամը 11:00-ին Տոկոսների հաշվարկման ժամանակահատվածի առաջին օրվանից երկու (2) Բանկային օր առաջ Փողի շուկաների Եվրոպական ինստիտուտի (ՓՇԵԻ) կամ որեւէ իրավահաջորդ կառավարչի կողմից սահմանված՝ տվյալ ժամանակահատվածին համապատասխան ժամանակահատվածում Եվրոյով արտահայտված ցանկացած ավանդի դեպքում Եվրոյի նկատմամբ կիրառվող միջբանկային դրույքաչափ:
Եվրո կամ EUR	նշանակում է Եվրոպական տնտեսական եւ արժութային միության անդամ պետությունների, այդ թվում՝ Ֆրանսիայի

	միասնական արժույթ, որն օրինական վճարամիջոց է այդ անդամ պետություններում:
Պարտավորությունների չկատարման դեպք	նշանակում է 13.1 կետում (Պարտավորությունների չկատարման դեպքերը) սահմանված որեւէ դեպք կամ հանգամանք:
Վարկային միջոցներ	նշանակում է սույն Համաձայնագրին համապատասխան՝ Վարկատուի կողմից 2.1 կետում (Վարկային միջոցները) սահմանված առավելագույն մայր գումարի չափով Վարկառուին տրամադրված վարկային միջոցներ:
Ֆինանսական պարտք	<p>նշանակում է ցանկացած ֆինանսական պարտք հետեւյալի համար եւ մասով.</p> <p>ա) կարճաժամկետ, միջնաժամկետ կամ երկարաժամկետ փոխառված ցանկացած դրամական միջոց.</p> <p>բ) պարտատոմսերի, մուրհակների, չապահովված պարտատոմսերի, փոխառության արժեթղթերի կամ ցանկացած համանման գործիքների թողարկմամբ ստացված ցանկացած գումար.</p> <p>գ) փոխառության առետրային հետեւանքներ առաջ բերող ցանկացած այլ գործարքի (այդ թվում՝ կատարման տարաժամկետմամբ առուվաճառքի պայմանագրի) արդյունքում ստացված ցանկացած ֆինանսական միջոց.</p> <p>դ) երաշխիքից, պարտատոմսից կամ որեւէ այլ գործիքից բխող վճարման ցանկացած հնարավոր պարտավորություն:</p>
Ֆինանսական պատժամիջոցների ցանկ	<p>նշանակում է այն անձանց, խմբերի կամ մարմինների ցանկ (ցանկեր), որոնց նկատմամբ Միավորված ազգերի կազմակերպության, Եվրոպական միության եւ Ֆրանսիայի կողմից կիրառվում են ֆինանսական պատժամիջոցներ:</p> <p>Ելնելով միայն տեղեկատվական եւ Վարկառուի համար հարմարավետության նկատառումներից՝ տրամադրվում են հետեւյալ հղումները կամ կայքերի հասցեները.</p> <p>Այն ցանկերի համար, որոնք վարում են Միավորված ազգերի կազմակերպությունը, Եվրոպական միությունը եւ Ֆրանսիան, կարելի է այցելել հետեւյալ կայքը.</p> <p>https://gels-avoires.dgtresor.gouv.fr/List</p>
Ֆինանսավորման պլան	նշանակում է որպես 3-րդ հավելված (Ֆինանսավորման պլանը) կցված՝ Ծրագրի ֆինանսական պլանը:
Ֆիքսված կողմնորոշիչ դրույքաչափ	նշանակում է տարեկան երեք ամբողջ քսաներեք տոկոս (3.23%):
Խարդախություն	նշանակում է ցանկացած անազնիվ գործելակերպ (գործողություն կամ անգործություն), որը միտումնավոր կերպով նախատեսված է մյուսներին մոլորության մեջ գցելու, դրա հետեւանքով դիտավորյալ կերպով համապատասխան տարրեր թաքցնելու, իր համաձայնությանն անհավատարիմ մնալու կամ այն անվավեր դարձնելու, ցանկացած իրավական կամ

	<p>նորմատիվ պահանջ շրջանցելու եւ (կամ) Վարկառուի կամ երրորդ կողմի ներքին կանոններն ու ընթացակարգերը խախտելու համար՝ անօրինական օգուտ ստանալու նպատակով:</p>
<p>Եվրոպական համայնքի ֆինանսական շահերի դեմ ուղղված խարդախություն</p>	<p>նշանակում է ցանկացած դիտավորյալ գործողություն կամ անգործություն, որի նպատակն է վնաս հասցնել Եվրոպական միության բյուջեին, եւ ներառում է հետեւյալը. i) կեղծ, ոչ ճշգրիտ կամ թերի հաշվետվություններ կամ փաստաթղթեր օգտագործելը կամ ներկայացնելը, ինչը հանգեցնում է ֆինանսական միջոցների յուրացման կամ անօրինական պահման կամ Եվրոպական միության ընդհանուր բյուջեի միջոցների ցանկացած այլ անօրինական նվազեցման, ii) տեղեկություններ չբացահայտելը՝ նույն հետեւանքների առաջացմամբ, եւ iii) այդ ֆինանսական միջոցները դրանք սկզբնապես տրամադրելու նպատակներից տարբեր այլ նպատակներով յուրացնելը:</p>
<p>Արտոնյալ ժամանակահատված</p>	<p>նշանակում է Ստորագրման ամսաթվից մինչեւ այդ ամսաթվից հետո վաթսուն [60] ամիս անց ընկած ամսաթիվը ներառող ժամանակահատված, որի ընթացքում Վարկային միջոցներով նախատեսված որեւէ հիմնական գումար մարման ենթակա չէ:</p>
<p>Ապօրինի ծագում</p>	<p>նշանակում է դրամական միջոցներ, որոնք ձեռք են բերվել՝</p> <p>ա) ՖԱԹՖ 40 հանձնարարականների բառարանում «<i>Իրավախախտումների սահմանված կապեզորիաներ</i>»-ի ներքո նախատեսված որեւէ հիմնական իրավախախտում կատարելու միջոցով (https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf),</p> <p>բ) ցանկացած կոռուպցիոն բնույթի արարքի միջոցով, կամ</p> <p>գ) Եվրոպական համայնքի ֆինանսական շահերի դեմ ուղղված խարդախության միջոցով, եթե կամ երբ դա կիրառելի է:</p>
<p>Ինդեքսային դրույքաչափ</p>	<p>նշանակում է TEC 10 օրական ինդեքս՝ տասնամյա անփոփոխ մարման դրույքաչափ, որը ցուցադրվում է յուրաքանչյուր օր Տեղեկատու ֆինանսական հաստատության գնանշման համապատասխան էջում, կամ ցանկացած այլ ինդեքս, որը կարող է փոխարինել TEC 10 օրական ինդեքսին:</p> <p>Ստորագրման ամսաթվին Ինդեքսային դրույքաչափը տարեկան երեք ամբողջ տասնհինգ տոկոս (3.15 %) է:</p>
<p>Տոկոսների հաշվարկման ժամանակահատված (ժամանակահատվածներ)</p>	<p>նշանակում է Վճարման ամսաթվից (ներառյալ) մինչեւ հաջորդ Վճարման ամսաթիվը (բացառությամբ) ընկած յուրաքանչյուր ժամանակահատված: Վարկային միջոցներով իրականացվող յուրաքանչյուր Մասհանման դեպքում տոկոսների հաշվարկման առաջին ժամանակահատվածի մեկնարկը Մասհանման ամսաթիվն (ներառյալ) է, իսկ ավարտը՝ հաջորդ հերթական Վճարման ամսաթիվը (բացառությամբ):</p>
<p>Տոկոսադրույք</p>	<p>նշանակում է տոկոսադրույք, որն արտահայտված է</p>

	տոկոսային հարաբերակցության ձեռով եւ սահմանվում է 4.1 կետին (Տոկոսադրույքը) համապատասխան:
Թույլատրելի սահմանաչափ	նշանակում է տարեկան զրո ամբողջ հիսուն տոկոս (0.50%):
Շուկայի ապակայունացման դեպք	<p>նշանակում է հետեւյալ դեպքերից որեւէ մեկը.</p> <p>ա) Բրյուսելի ժամանակով ժամը 11:00-ին Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածի առաջին օրվանից երկու (2) Բանկային օր առաջ կամ Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվի դրությամբ Փողի շուկաների եվրոպական ինստիտուտի (ՓՇԵԻ) կամ որեւէ իրավահաջորդ կառավարչի կողմից չի սահմանվել ԵՎՐԻԲՈՐ-ը. կամ</p> <p>բ) Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածի առաջին օրվանից երկու (2) Բանկային օր առաջ կամ Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվի դրությամբ, մինչեւ Եվրոպական միջբանկային շուկայի աշխատանքային օրվա ավարտը, Վարկառուն Վարկատուից ստանում է ծանուցում առ այն, որ՝ i) համապատասխան միջբանկային շուկայում համարժեք միջոցների ձեռքբերման՝ Վարկատուին վճարման ենթակա արժեքը Տոկոսների հաշվարկման համապատասխան ժամանակահատվածում կգերազանցի ԵՎՐԻԲՈՐ-ը. կամ ii) համապատասխան միջբանկային շուկայում գործունեության բնականոն ընթացքում այն չի կարող կամ չի կարողանալու ձեռք բերել համարժեք միջոցներ՝ համապատասխան ժամանակահատվածում համապատասխան Մասհանման ֆինանսավորումն ապահովելու համար:</p>
Էական բացասական ազդեցություն	<p>նշանակում է էական բացասական ազդեցություն՝</p> <p>ա) Ծրագրի վրա՝ այնքանով, որքանով այն կվտանգի սույն Համաձայնագրին համապատասխան Ծրագրի իրականացումը եւ կառավարումը.</p> <p>բ) Վարկառուի ձեռնարկատիրական գործունեության, ակտիվների, ֆինանսական դրության կամ սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր պարտավորությունները կատարելու կարողության վրա.</p> <p>գ) սույն Համաձայնագրի վավերության կամ կատարման ենթակա լինելու վրա.</p> <p>դ) Վարկատուի՝ սույն Համաձայնագրով նախատեսված ցանկացած իրավունքի կամ իրավական պաշտպանության միջոցի իրականացման վրա:</p>
ԶՏԳ ֆինանսական միջոցների կամ ակտիվների ոչ նպատակային օգտագործում	նշանակում է Վարկատուին պատկանող ռեսուրսների, գույքի կամ ակտիվների ոչ համապատասխան, ոչ պատշաճ օգտագործում եւ (կամ) չարաշահում, որը կատարվել է գիտակցաբար, անխոհեմաբար կամ անզգուշությամբ:
Փողերի լվացում	<p>նշանակում է՝</p> <p>ա) այնպիսի հանցագործություն կամ զանցանք կատարած անձի ակտիվների կամ եկամուտների ծագման կեղծ</p>

	<p>հիմնավորմանը ցանկացած միջոցով նպաստելու արարք, որը նրան ուղղակի կամ անուղղակի օգուտ է բերել. կամ</p> <p>բ) հանցագործությունից կամ զանցանքից ստացված ուղղակի կամ անուղղակի եկամուտներում ներդրումներ կատարելուն աջակցելու, դրանք թաքցնելու կամ փոխակերպելու գործողություն:</p>
<p>Ոչ համագործակցային գործելակերպեր</p>	<p>նշանակում է՝</p> <p>ա) քննությանն էականորեն խոչընդոտելու համար ապացույցներ կամ այլ տեղեկություններ, փաստաթղթեր կամ գրառումներ ոչնչացնելու, կեղծելու, փոփոխելու, թաքցնելու կամ անհիմն կերպով պահելու գործողություն, որը պետք է բացահայտվի Արգելված գործելակերպերի վերաբերյալ ենթադրության հետ կապված Վարկատուի կողմից իրականացվող քննության առնչությամբ, կամ սուտ ցուցմունքներ տալու գործողություն՝ Արգելված գործելակերպերի վերաբերյալ ենթադրության քննությանն էականորեն խոչընդոտելու համար. կամ</p> <p>բ) որեւէ կողմին սպառնալու, նրա նկատմամբ ոտնձգություն կատարելու կամ նրան վախեցնելու գործողությունը՝ թույլ չտալու համար Վարկատուի կողմից իրականացվող քննության վերաբերյալ տեղեկությունների բացահայտումը կամ քննության շարունակումը. կամ</p> <p>գ) ցանկացած գործողություն, որն իրականացվում է՝ նպատակ ունենալով էականորեն խոչընդոտել Արգելված գործելակերպերի վերաբերյալ ենթադրության վրա հիմնված քննության համատեքստում աուդիտ, տեսչական ստուգումներ անցկացնելու կամ տեղեկությունների հասանելիության ունենալու Վարկատուի պայմանագրային իրավունքները վերջինիս կողմից իրականացնելուն:</p>
<p>Քաղաքականության մատրիցա</p>	<p>նշանակում է</p> <ul style="list-style-type: none"> - նախքան Համաֆինանսավորողի Խորհրդի հաստատումը՝ հանրային քաղաքականության մատրիցա, որը կցված է որպես ՅԲ հավելված, եւ որում նշվում են քաղաքականության գործողությունները, որոնց շուրջ համաձայնություն է ձեռք բերվել Կողմերի միջև՝ Ծրագրի իրականացման նպատակով: - Համաֆինանսավորողի Խորհրդի հաստատումից հետո՝ հանրային քաղաքականության մատրիցա, որը հաստատվել է Համաֆինանսավորողի Խորհրդի կողմից և որն ընդգրկում է Կողմերի միջև համաձայնեցված քաղաքականության գործողությունները Ծրագրի իրականացման համար:
<p>Մայր գումարի չմարված մնացորդ</p>	<p>նշանակում է ցանկացած Մասհանման առնչությամբ այդ Մասհանման նկատմամբ վճարման ենթակա մայր գումար, որը համապատասխանում է Վարկատուի կողմից</p>

	Վարկառուին վճարված Մասհանման գումարին՝ հանած այդ Մասհանման մասով Վարկառուի կողմից Վարկատուին վճարված մայր գումարի մասնակի վճարների հանրագումարը:
Վճարման ամսաթվեր	նշանակում է յուրաքանչյուր տարվա մարտի 15-ը եւ սեպտեմբերի 15-ը:
Վճարային համակարգերի խափանման դեպք	<p>նշանակում է ստորեւ նշվածներից որեւէ մեկը կամ երկուսն էլ.</p> <p>ա) վճարային կամ հաղորդակցական համակարգերի կամ ֆինանսական շուկաների գործունեության էական խափանում, որոնցից յուրաքանչյուրը պետք է գործի Վարկային միջոցների մասով վճարումները կատարելու համար (կամ էլ սույն Համաձայնագրով նախատեսված գործարքներն իրականացնելու համար)՝ պայմանով, որ խափանումը չի պատճառվել Կողմերից որեւէ մեկի կողմից, կամ այն տեղի է ունեցել Կողմերի կամքից անկախ. կամ</p> <p>բ) որեւէ այլ դեպք, որի հետեւանքով տեղի է ունենում Կողմի գանձապետական կամ վճարային գործառնությունների իրականացման խափանում (տեխնիկական կամ համակարգային բնույթի), ինչը թույլ չի տալիս, որ այդ Կողմը կամ որեւէ այլ Կողմ՝</p> <p>i) կատարի սույն Համաձայնագրով նախատեսված իր վճարման պարտավորությունները. կամ</p> <p>ii) հաղորդակցվի մյուս Կողմերի հետ սույն Համաձայնագրի պայմաններին համապատասխան.</p> <p>iii) եւ որը չի պատճառվել Կողմերից որեւէ մեկի կողմից եւ եղել է նրանց կամքից անկախ:</p>
Կանխավճարի փոխհատուցում	<p>նշանակում է փոխհատուցում, որը հաշվարկվում է՝ վաղաժամկետ մարվող Վարկային միջոցների գումարին ավելացնելով ստորեւ նշված տոկոսները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - եթե մարումը կատարվում է Ստորագրման ամսաթվի եւ Ստորագրման ամսաթվից 10-րդ տարվա (բացառությամբ) միջեւ ընկած ժամանակահատվածում՝ երեք տոկոս (3%). - եթե մարումը կատարվում է Ստորագրման ամսաթվից 10-րդ տարվա (ներառյալ) եւ 15-րդ տարվա (բացառությամբ) միջեւ ընկած ժամանակահատվածում՝ երկու ամբողջ երկու տոկոս (2.2%). - եթե մարումը կատարվում է Ստորագրման ամսաթվից 15-րդ տարվա (ներառյալ) եւ 20-րդ տարվա (բացառությամբ) միջեւ ընկած ժամանակահատվածում՝ մեկ տոկոս (1%). - եթե մարումը կատարվում է Ստորագրման ամսաթվի 20-րդ տարին (ներառյալ) լրանալուց հետո՝ զրո ամբողջ հիսուն տոկոս (0.5%):
Ծրագիր	նշանակում է 2-րդ հավելվածում (Ծրագրի նկարագրությունը) նկարագրված Ծրագիրը:
Ծրագրի ավարտի ամսաթիվ	նշանակում է Ծրագրի՝ տեխնիկական առումով ավարտի

	<p>ամսաթիվը, որը ենթադրաբար կլինի 2025 թվականի հունիսի 30-ը:</p>
<p>Արգելված գործելակերպ (գործելակերպեր)</p>	<p>Նշանակում է Հակամրցակցային գործելակերպեր, Կոռուպցիոն բնույթի արարքներ, Խարդախություն, Եվրոպական միության ֆինանսական շահերի դեմ ուղղված խարդախություն, Ոչ համագործակցային գործելակերպեր, ՁՖԳ ֆինանսական միջոցների կամ ակտիվների ոչ նպատակային օգտագործում, ինչպես նաև Փողերի լվացման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին օրենքի ցանկացած խախտում:</p>
<p>Պետական պաշտոնյա</p>	<p>Նշանակում է՝ i) օրենսդիր, գործադիր, վարչական կամ դատական պաշտոն զբաղեցնող ցանկացած անձ՝ նշանակված կամ ընտրված, որը գործում է մշտական կամ ժամանակավոր հիմունքներով կամ այլ կերպ, եւ վարձատրվում է կամ չի վարձատրվում՝ անկախ կոչումից, կամ ii) ցանկացած այլ անձ, որը սահմանված է որպես պետական պաշտոնյա՝ Վարկառուի երկրի ներպետական իրավունքի համաձայն, եւ iii) պետական գործառույթ իրականացնող ցանկացած այլ անձ՝ ի թիվս այլնի, պետական գործակալության կամ կազմակերպության համար, կամ պետական ծառայություն մատուցող ցանկացած այլ անձ:</p>
<p>Դրույքաչափի սահմանման ամսաթիվ</p>	<p>Նշանակում է՝</p> <p>I. Տոկոսների հաշվարկման ցանկացած ժամանակահատվածի մասով, որի համար պետք է սահմանվի Տոկոսադրույք՝</p> <p>i) Վարկատուի կողմից Մասհանման հայտ ստանալու ամսաթվին հաջորդող առաջին չորեքշաբթին (կամ եթե այդ ամսաթիվը Բանկային օր չէ, ապա անմիջապես հաջորդող Բանկային օրը)՝ պայմանով, որ այդ ամսաթիվը հիշյալ չորեքշաբթիից առնվազն երկու (2) լրիվ Բանկային օր առաջ է.</p> <p>ii) Վարկատուի կողմից Մասհանման հայտ ստանալու ամսաթվին հաջորդող երկրորդ չորեքշաբթին (կամ եթե այս ամսաթիվը Բանկային օր չէ, ապա անմիջապես հաջորդող Բանկային օրը), եթե այդ ամսաթիվը վերելում՝ «ա» պարբերության մեջ նշված առաջին չորեքշաբթիից առնվազն երկու (2) լրիվ Բանկային օր առաջ է.</p> <p>II. Դրույքաչափի փոխարկման դեպքում՝</p> <p>i) Վարկատուի կողմից Դրույքաչափի փոխարկման հայտ ստանալու ամսաթվին հաջորդող առաջին չորեքշաբթին (կամ եթե այդ ամսաթիվը Բանկային օր չէ, ապա անմիջապես հաջորդող Բանկային օրը)՝ պայմանով, որ այդ ամսաթիվն առաջին չորեքշաբթիից առնվազն երկու (2) լրիվ Բանկային օր առաջ է.</p> <p>ii) Վարկատուի կողմից Դրույքաչափի փոխարկման հայտ ստանալու ամսաթվին հաջորդող երկրորդ չորեքշաբթին</p>

	(կամ եթե այդ ամսաթիվը Բանկային օր չէ, ապա անմիջապես հաջորդող Բանկային օրը), եթե այդ ամսաթիվն առաջին չորեքշաբթիից առնվազն երկու (2) լրիվ Բանկային օր առաջ է:
Վավերացում	նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի (Խորհրդարանի) կողմից ընդունված՝ «Համաձայնագիրը որպես Հայաստանի Հանրապետության համար պարտադիր վավերացնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը:
Տեղեկատու ֆինանսական հաստատություն	նշանակում է ֆինանսական հաստատություն, որը Վարկատուի կողմից ընտրվել է որպես համապատասխան տեղեկատու ֆինանսական հաստատություն, եւ որը պարբերաբար հրապարակում է ֆինանսական գործիքների գնանշումներ ֆինանսական տեղեկատվության միջազգային ցանցերից որեւէ մեկում՝ բանկային ոլորտում ճանաչված գործելակերպերին համապատասխան:
Վերակազմավորում	նշանակում է պարտքի ցանկացած վերակազմավորում եւ ընդհանուր առմամբ պարտքի կարգավորման ցանկացած գործողություն, որը նախաձեռնվել է (կամ) կազմակերպվել, ընդունվել է այնպիսի պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական շրջանակում, ինչպիսին Փարիզի ակումբն է:
Հավելված (հավելվածներ)	նշանակում է սույն Համաձայնագրի որեւէ հավելված կամ հավելվածները:
Ստորագրման ամսաթիվ	նշանակում է բոլոր Կողմերի կողմից սույն Համաձայնագիրը կնքելու ամսաթիվը:
Դրույքաչափի սահմանման ստորագրման ամսաթիվ	նշանակում է 2024 թվականի հունիսի 14
TARGET օր	նշանակում է օր, որի դրությամբ Իրական ժամանակում համախառն հաշվարկների արագ փոխանցման անդրեվրոպական ավտոմատացված համակարգը 2 (TARGET2) կամ դրա ցանկացած իրավահաջորդ հասանելի է Եվրոյով վճարումների հաշվարկման համար:
Հարկ (հարկեր)	նշանակում է ցանկացած հարկ, գանձում, հավաքագրում, տուրք կամ ցանկացած այլ վճարում կամ համանման պահում (այդ թվում՝ վճարման ենթակա ցանկացած տուգանք կամ տոկոս՝ չվճարելու կամ ցանկացած այդպիսի գումարի վճարումը որեւէ կերպ ուշացնելու կապակցությամբ):
Ահաբեկչության ֆինանսավորում	նշանակում է ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն միջոցների տրամադրում կամ հավաքագրում կամ կառավարում այն մտադրությամբ, որ դրանք պետք է օգտագործվեն, կամ գիտենալով, որ դրանք պետք է օգտագործվեն Ահաբեկչական գործողություն կատարելու նպատակով:
Տեսանելիության եւ հաղորդակցության ուղեցույց	նշանակում է Վարկատուի համար պարտադիր իրավաբանական ուժ ունեցող բոլոր պայմանագրային դրույթները, որոնք վերաբերում են ՀՖԳ-ի կողմից

	<p>Ֆինանսավորվող ծրագրերի առնչությամբ հաղորդակցությանը եւ դրանց տեսանելիությանը եւ ներառված են համապատասխանաբար «ԶՖԳ-ի աջակցությամբ իրականացվող ծրագրերի տեսանելիության ուղեցույց. Մակարդակ 1» կամ «ԶՖԳ-ի աջակցությամբ իրականացվող ծրագրերի համար նախատեսված հաղորդակցության ուղեցույց. Մակարդակ 2» վերտառությամբ փաստաթղթերում, որի օրինակը տրվել է Վարկառուին մինչեւ ստորագրումը:</p>
Կայք	<p>նշանակում է ԶՖԳ-ի կայքը (http://www.afd.fr/) կամ դրա փոխարեն ցանկացած այլ կայք:</p>
Պահվող հարկ	<p>նշանակում է սույն Համաձայնագրին համապատասխան կամ դրա հետ կապված ցանկացած վճարման նկատմամբ հաշվարկվող Հարկի մասով ցանկացած նվազեցում կամ պահում:</p>

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1Բ. ՄԵԿՆԱԲԱՆՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

ա) «**ակտիվներ**»-ը ներառում են ցանկացած տեսակի ներկա եւ ապագա գույք, եկամուտ եւ իրավունք.

բ) «**Վարկառու**»-ին, «**Կողմ**»-ին կամ «**Վարկատու**»-ին կատարվող ցանկացած հղում ներառում է նրա իրավահաջորդներին, այն անձանց, որոնց մասով թույլատրվել է իրավունքների ու պարտավորությունների զիջումն ու փոխանցումը.

գ) Համաձայնագրին կամ այլ փաստաթղթի կատարվող ցանկացած հղում համարվում է սույն Համաձայնագրին կամ այդպիսի այլ փաստաթղթի կատարվող հղում՝ փոփոխված, վերահաստատված կամ լրացված, եւ կիրառելիության դեպքում ներառում է ցանկացած փաստաթուղթ, որը կարող է փոխարինել դրան պարտավորությունների փոխանցման միջոցով՝ Համաձայնագրին համապատասխան.

դ) «**Երաշխիք**»-ը ներառում է ցանկացած ապահովման միջոց կամ ցանկացած երաշխիք, որը պայմանավորված չէ այն պարտքով, որին այն վերաբերում է.

ե) «**պարտք**» նշանակում է ցանկացած անձի ցանկացած պարտավորություն (անկախ այն հանգամանքից, թե այդ պարտավորությունը կրում է որպես պրինցիպալ, թե՛ երաշխավորություն)՝ կապված գումարի վճարման կամ մարման հետ՝ ներկա, ապագա, փաստացի կամ պայմանական.

զ) «**անձ**»-ը ներառում է ցանկացած անձ, ընկերություն, կորպորացիա, ընկերակցություն, հավատարմագրային կառավարիչ, կառավարություն, պետություն կամ պետական գործակալություն կամ ցանկացած միավորում կամ վերոնշյալ երկու կամ ավելի սուբյեկտներից կազմված խումբ (անկախ առանձին իրավասուբյեկտություն ունենալու կամ չունենալու հանգամանքից).

է) «**կարգավորում**»-ը ներառում է ցանկացած պետական, միջպետական կամ վերազգային մարմնի, վերահսկողության մարմնի, կարգավորող մարմնի, անկախ վարչական մարմնի, գործակալության, ցանկացած այլ մարմնի կամ

կազմակերպության վարչության կամ որեւէ բաժնի ցանկացած օրենսդրություն, կարգավորում, կանոն, հրաման, պաշտոնական հրահանգ, հանձնարարություն, պահանջով դիմում, խորհուրդ, առաջարկություն, որոշում կամ ուղենիշ (անկախ օրենքի ուժ ունենալու կամ չունենալու հանգամանքից) (այդ թվում՝ արդյունաբերական կամ առետրային հանրային մարմնի կողմից ընդունված ցանկացած կարգավորում), որը սույն Համաձայնագրի կամ Կողմի իրավունքների եւ պարտավորությունների վրա ունի ազդեցություն.

ը) օրենքի որեւէ դրույթի արված հղումը դրա փոփոխված տարբերակին հղումն է.

թ) այլ բան նախատեսված չլինելու դեպքում օրվա ժամի համար պետք է հաշվի առնել Փարիզի ժամը.

ժ) բաժնի, կետի եւ հավելվածի վերնագրերը նախատեսված են միայն որոնման հարմարավետության համար եւ որեւէ ազդեցություն չունեն սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման վրա.

ժա) այլ բան նախատեսված չլինելու դեպքում սույն Համաձայնագրին առնչվող ցանկացած այլ փաստաթղթում կամ սույն Համաձայնագրի առնչությամբ տրված ցանկացած ծանուցման մեջ օգտագործված բառերն ու արտահայտություններն այդ փաստաթղթում կամ ծանուցման մեջ ունեն միեւնույն նշանակությունը, ինչ նախատեսված է սույն Համաձայնագրով.

ժբ) Պարտավորությունների չկատարման դեպքը համարվում է «շարունակական», եթե այն չի վերացվել, կամ եթե Վարկատուն չի հրաժարվել դրա հետ կապված իր որեւէ իրավունքից.

ժգ) կետին կամ հավելվածին կատարվող հղումը համարվում է սույն Համաձայնագրի կետին կամ հավելվածին կատարվող հղում. եւ

ժդ) հոգնակի թիվ ունեցող բառերը պետք է նաեւ ներառեն եզակի թիվը եւ հակառակը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հանրային քաղաքականության համար բյուջետային վարկ՝ Հայաստանում հանրային ծառայությունների մատուցման արդյունավետությունը եւ կայունությունը ու ֆինանսական ոլորտի զարգացումը բարելավելու նպատակով. Փուլ 2

1. Ծրագրի նպատակները եւ բովանդակությունը

Ծրագրի նպատակն է աջակցել Հայաստանի կառավարությանը դրա հանրային ծառայությունների արդյունավետությունն ու կայունությունը եւ մասնավոր ներդրումների զարգացումը բարելավելու հարցում՝ կայուն եւ ներառական զարգացում ու բնակչության համար կյանքի առավել բարձր որակ ապահովելու համար: Այս բյուջետային ֆինանսավորման երկու հիմնական նպատակներն են՝ 1) ամրապնդել հանրային ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը եւ փողի ու կապիտալի շուկաների զարգացումը. 2) մշակել կանաչ տնտեսության անցման ռազմավարական շրջանակ եւ ներդնել հանրային ու մասնավոր ֆինանսավորման խթանմանն ուղղված գործիքներ՝ կլիմայական փոփոխությունների մեղմացման եւ հարմարեցման նպատակներն իրագործելու համար:

Սույն բյուջետային ֆինանսավորումը կկազմի բազմամյա ծրագրի մաս եւ կլինի Ասիական զարգացման բանկի բյուջետային աջակցությանը զուգահեռ ֆինանսավորում: Այն համալրվում է տեխնիկական աջակցությամբ՝ Ֆինանսների, Էկոնոմիկայի, Շրջակա միջավայրի նախարարություններում, Կենտրոնական բանկում եւ Պետական եկամուտների կոմիտեում նպատակային բարեփոխումների իրականացմանն աջակցելու համար:

Ծրագիրն ունի միջամտության երեք հիմնական թեմատիկ բաղադրիչ՝ i) հանրային ֆինանսների կառավարման համակարգի բարելավում՝ հանրային ծառայությունների արդյունավետ ու կայուն տրամադրման եւ ենթակառուցվածքի ապահովման համար. ii) պետական արժեթղթերի թողարկման եւ կառավարման շրջանակի ու փողի շուկաների ենթակառուցվածքի ամրապնդում. եւ iii)

ձեռնարկատիրական գործունեության ֆինանսավորման նոր գործիքների մշակում եւ առավել թափանցիկ կառավարման ապահովում:

Այս բաղադրիչները բաղկացած են հանրային քաղաքականության մատրիցայում (Հավելված 3Բ. Քաղաքականության մատրիցան) սահմանված հանրային քաղաքականության 18 նպատակից, որոնք պետք է իրագործվեն երեք փուլից / ենթածրագրից բաղկացած ծրագրային մոտեցման հիման վրա: Առաջին փուլն (ենթածրագիր 1) իրագործվել է 2022 թվականի սեպտեմբերին: Երկրորդ փուլը (ենթածրագիր 2), որն ապահովվում է սույն բյուջետային աջակցության վարկի միջոցներով, նախատեսվում է իրականացնել 2024 թվականի առաջին եռամսյակում: Երրորդ փուլը (ենթածրագիր 3) քննարկվում է 2024/2025 թվականների ժամանակահատվածի համար եւ կարող է ապահովվել հետագա բյուջետային աջակցության վարկի միջոցներով:

Հանրային քաղաքականության մատրիցայի յուրաքանչյուր նպատակի համար սահմանվում են հանրային քաղաքականության մի քանի գործողություններ եւ ներկայացված են երեք ենթածրագրերի շրջանակներում՝ շարունակականության տրամաբանությամբ:

II. Հիմնական դերակատարները եւ իրականացման սխեման

Ֆինանսների նախարարությունը՝ որպես Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչ, սույն ծրագրի կառավարիչն է: Այն կապահովի ծրագրի հանրային քաղաքականության մատրիցայի գործողությունների իրագործման նկատմամբ վերահսկողությունը Փոխվարչապետների գրասենյակների (ՓԳ), Էկոնոմիկայի նախարարության (ԷՆ), Շրջակա միջավայրի նախարարության (ՇՄՆ), Արդարադատության նախարարության (ԱՆ), Ներքին գործերի նախարարության (ՆԳՆ) եւ Հայաստանի կենտրոնական բանկի (ՀԿԲ) հետ ուղղակի համաձայնեցմամբ, որոնք առնչություն ունեն մատրիցայում նշված բարեփոխումների հետ: ԶՖԳ-ն գործում է ԱԶԲ-ին զուգահեռ՝ հիմք ընդունելով

հանրային քաղաքականության միասնական մատրիցան: Ֆինանսական միջոցների հատկացումը պայմանավորված է 2-րդ փուլի համար հանրային քաղաքականության մատրիցայում սահմանված բոլոր ցուցանիշների ապահովմամբ: Հայաստանի իշխանությունների կողմից ձեռնարկված եւ ՋՖԳ-ի աջակցությամբ իրականացվող բարեփոխումները միջնաժամկետ բարեփոխումներ են: Այս բազմամյա եւ ծրագրային տրամաբանությունը հաստատվել է 2022 թվականին ՋՖԳ-ի, ԱԶԲ-ի եւ ՀՀ ՖՆ-ի միջեւ եռակողմ Փոխըմբռնման հուշագրով (ՓՀ): 2024 թվականին կկնքվի նոր ՓՀ՝ 2-րդ և 3-րդ ենթածրագրերը ներառելու համար:

Հանրային քաղաքականության մատրիցայում նշված բարեփոխումներին օժանդակելու նպատակով տրամադրվող Տեխնիկական աջակցությունը կշարունակվի իրականացվել ՋՖԳ-ի ծրագրի ուղղակի կառավարմամբ:

III. Ծրագրի մշտադիտարկումը

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը ՋՖԳ-ին տրամադրում է մշտադիտարկման գրություն, որտեղ բացատրվում են քաղաքականության գործողությունները, որոնք իրականացվել են քաղաքականության մատրիցայի 2-րդ ենթածրագրով՝ հղում կատարելով ՋՖԳ-ին եւ ԱԶԲ-ին տրամադրվող համապատասխան փաստաթղթային ապացույցներին: Քաղաքականության գործողությունները, որոնք սահմանված են հանրային քաղաքականության մատրիցայով, եւ պլանավորված է, որ պետք է իրականացվեն Կառավարության կողմից 2024 թվականին (ենթածրագիր 2), այնուհետեւ 2024/2025 թվականների ընթացքում (ենթածրագիր 3), էական քայլեր են, որոնք նպաստում են արդյունքների մի քանի ցուցանիշների հասնելուն: Արդյունքների այն ցուցանիշները, որոնց պետք է նպաստեն քաղաքականության գործողությունները, մանրամասն ներկայացված են քաղաքականության մատրիցայում: Հատուկ ուշադրություն է դարձվում կլիմայական փոփոխության մեղմացմանը կամ

հարմարվողականությանն առնչվող քաղաքականության գործողություններին:

Ծրագրի գնահատմամբ (ենթաժրագիր 1 եւ 2), որը 2024 թվականին կիրականացնի ՀՖԳ-ն, հատկապես կվերլուծվի քաղաքականության գործողությունների հաջող իրականացումը, Ծրագրի առանցքային նպատակներին նպաստելը, ինչպես նաեւ Ծրագրի ակնկալվող եւ ձեռք բերված քանակական արդյունքները:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ ՅԱ. ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՊԼԱՆԸ

Ծրագրի նախանշված ֆինանսավորման պլանը ներկայացված է ստորև.

Ֆինանսավորման պլան (նախանշված)	Գումարի չափը
ԶՖԳ ԶՖԳ-ի կողմից տրամադրվող վարկ. Փուլ 2 (2023-24 թվական)	75,000,000 ԵՎՐՈ
ՀԱՄԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՂ ԱԶԲ-ի կողմից տրամադրվող վարկ. Փուլ 2 (2023-24 թվական)	75,000,000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ ՅՔ. ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՏՐԻՑԱ

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթաձրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

2.1. Միջնաժամկետ հարկաբյուջետային պլանավորման եւ բյուջետային հատկացումների բաշխման վերաբերյալ որոշումները եւ ազգային ռազմավարական եւ ոլորտային պլանավորման ուղղությունները (եւ բացահայտ բարձր մակարդակի տնտեսական եւ սոցիալական նպատակները/թիրախները) կապելու, միեւնույն ժամանակ բյուջետային գործընթացների եւ պետական ծախսերի արդյունավետությունը/ազդեցությունը բարձրացնելու, ինչպես նաեւ ազգային ռեսուրսները մոբիլիզացնելու (ԱՌՄ) համար Կառավարությունը՝

i) միջգերատեսչական ուսումնասիրության համար շրջանառության մեջ է դրել՝

ա) ռեսուրսների միջնաժամկետ հատկացման ազգային ռազմավարության պլանավորման ինստիտուցիոնալ համակարգ (այդ թվում, ի թիվս այլնի, կլիմայի փոփոխության, թվային, սոցիալական եւ գենդերային քաղաքականության նկատառումների հստակ պահանջները) ստեղծելու/գործարկելու վերաբերյալ նոր որոշման ռազմավարական հայեցակարգն ու լուծումները եւ դրանք բերել վերջնական տեսքի՝

բ) եւ վերջնական տեսքի բերել բարձր մակարդակի (առաջնահերթ) հիմնական բնութագրերի ցուցիչների (KPIs) (հետագա) միասնական գրանցամատյանում ամբողջ ծրագրային բյուջետավորման գործընթացի արդյունքամետությունն ուղղակիորեն ամրագրելու ռազմավարական հայեցակարգը՝ պահանջելով ազգային ռազմավարությունների միասնական նախագիծ՝ ցանկացած նոր ոլորտային ռազմավարության մեջ արդյունքամետության այս նոր չափանիշը հետագայում հստակ կիրառելու համար:

ii) 2024 թվականի պետական բյուջեի հաստատված փաթեթի միջոցով (որը ներկայացվել է Խորհրդարան եւ հաստատվել վերջինիս կողմից) արդեն իսկ հստակ կապեր է հաստատել բյուջետային ծրագրերի եւ Կառավարության ծրագրի հաստատված թիրախների միջեւ:

iii) Ֆինանսների նախարարության կողմից շրջանառվող օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով փոփոխություններ է առաջարկել՝ բարելավելու ՄԺԾԾ-ի հավաստիությունը՝ միջնաժամկետ հարկաբյուջետային պլանավորման համար, եւ ճշգրտությունը՝ ընդհանուր տարեկան բյուջետային հատկացումների, այդ թվում՝ միջնաժամկետ (ճյուղային նախարարությունների մակարդակով) բյուջետային նախահաշվի, կապիտալ ծախսերի (CAPEX) տեղափոխման լուծումների եւ ՄԺԾԾ թարմացման շրջափուլի (բյուջետային գործընթացի շրջափուլի) համար:

iv) Ֆինանսների նախարարության բյուջեի մասով տրված հրահանգների

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

միջոցով օրենքով սահմանված կարգով գենդերազգայուն բյուջետային պահանջները ներդրել է բոլոր նախարարություններում, միաժամանակ նաեւ՝

ա) միջգերատեսչական ուղղորդման համար շրջանառելով առաջարկներ՝ հետագա ֆինանսական տարիներին այս բարեփոխումն ավելի արդյունավետ դարձնելու համար (այդ թվում՝ Գենդերազգայուն բյուջետավորման վերաբերյալ ձեռնարկում կատարված շտկումները՝ դրա ընկալելիությունը բարձրացնելու համար)՝ համաձայնեցնելով Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության հետ,

բ) ընդլայնելով առաջարկվող բյուջետային ծրագրերի մասին պետական մարմինների հանրային խորհրդակցությունների ուղեցույցը (Բաց/Քաղաքացու բյուջեի նախաձեռնություններ)՝ գենդերային ասպեկտների ներառման եւ ԲՀԿ-ների իրազեկվածությունն ու գենդերազգայուն բյուջետավորման պահանջներին համապատասխանությունը մանրամասն ուսումնասիրելու կարողության բարձրացման համար.

գ) փորձարկելով մասնակցային բյուջետավորումը 4 համայնքներում:

v) Ֆինանսների նախարարության միջոցով ավարտել է առաջին ԿՀՆ բյուջեի նշագրման աշխատանքները 2024 թվականի «ուղիղ կապի» մակարդակով եւ հրապարակել այն 2024 թվականի պետական բյուջեի փաթեթի հետ: Բացի այդ, բյուջեի նշագրման առանձին համապարփակ աշխատանքը՝ ներառելու «անուղղակի կապի» մակարդակները (օրինակ՝ ԿՀՆ 13 ԿՓ գործողությունների վերաբերյալ) պատրաստվել եւ տարածվել է ճյուղային նախարարություններում՝ նախապատրաստվելով հաջորդ բյուջետային շրջափուլին՝ ԿՀՆ բյուջեի նշագրման ամբողջական ծրագրի հետ միասին (այդ թվում՝ ԿՀՆ 13 ԿՓ գործողությունների վերաբերյալ), որը պաշտոնապես տարածվել է (բոլորը հաջորդ բյուջետային շրջափուլի նախապատրաստման շրջանակներում):

vi) Խորհրդարանի կողմից Հարկային օրենսգրքում միկրոձեռնարկային հարկային ռեժիմների ընդգրկույթը լավարկելու եւ նորմատիվ իրավական բազայի փոփոխման արբիտրաժային ռիսկերը նվազեցնելու, ինչպես նաեւ հարկային արտոնությունների կիրառության շրջանակը կրճատելու համար կատարված անհրաժեշտ փոփոխությունների հաստատմամբ Ֆինանսների նախարարությունը կիրառել է կորսված մուտքի վերլուծության շրջանակը՝ ԱԱՀ հարկային արտոնությունների լավարկման տարբերակները բացահայտելու համար (որը հիմնված է կորսված մուտքի, տարածման հետեւանքների վերլուծության եւ այլընտրանքային քաղաքականությունների առկայության վրա): Մասնավորապես Ֆինանսների նախարարությունը՝

1) ստեղծել է ինստիտուցիոնալացրել է համակարգային եւ ստանդարտացված շրջանակ՝ ԱԱՀ արտոնությունների ծախս-օգուտ

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

հարաբերակցությունը վերլուծելու և գնահատելու, ինչպես նաև կորսված մուտքը հաշվարկելու և հաշվետվությամբ ներկայացնելու համար,

2) մշակել՝ է հարկման պայմանագրի քաղաքականության շրջանակ և կրկնակի հարկման տիպային պայմանագիր (ԿՀՊ)¹ միջսահմանային գործարքներում կամ ներդրումներում կրկնակի հարկումը վերացնելու², հարկերից խուսափելու (և դրանք շրջանցելու) դեպքերը նվազեցնելու համար, և այն կիրառում է առնվազն մեկ միջազգային պայմանագրային գործընկերոջ հետ բանակցությունների նկատմամբ,

3) Կառավարության անունից և օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները խթանելու նպատակով, միաժամանակ պահպանելով ներքին հարկման բազան, իրականացրել է ՏՀՀԿ/Գ20-ի բազայի քայքայման և շահույթի տեղափոխման (ԲՔՇՏ) համապարփակ շրջանակը³ և Ազատ տնտեսական գոտու և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում նախագծային ռեժիմների վնասակար հարկային միջոցները վերացնելու⁴ և բ) Բազայի քայքայման և շահույթի տեղափոխման կանխարգելման համար միջոցների հետ կապված հարկային համաձայնագրերի իրականացման բազմակողմ կոնվենցիան իրականացնելու (MLI) միջոցով:

vii) Խորհրդարան է ներկայացրել Հարկային օրենսգրքի փոփոխությունները՝ Միասնական հաշվետվողական ստանդարտի (ՄՀՍ) ձեռնմուշի միջոցով ֆինանսական հաշվի Տեղեկատվության ավտոմատ փոխանակման (ՏԱՓ) ներդրման նպատակով: Բացի այդ, Պետական եկամուտների կոմիտեն (ՊԵԿ)⁵ և միջգերատեսչական վերանայման համար շրջանառության մեջ է դրել հարկային օրենսգրքում օրենսդրական փոփոխություններ կատարելու

¹ Այն քաղաքականության տարբերակների վերաբերյալ ուղեցույց է ՖՆ պաշտոնյաների համար՝ ԿՀՊ բանակցությունների ընթացքում առաջնորդվելու նպատակով, բայց քանի որ վերջիններս իրականացվում են Արտաքին գործերի նախարարության կողմից, ՖՆ-ն չի կարող այն պաշտոնականացնել:

² Ծանոթագրություն. ԿՀՊ-ն ոչ միայն նպատակ ունի պայքարելու չարաշահման տարրեր պարունակող գործարքների դեմ, այլև նպատակ ունի խթանելու զուտ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների (ՕՈՒՆ) և ներքին ռեսուրսների մոբիլիզացումը՝ i) կրկնակի հարկումը վերացնելու, ii) հարկային թափանցիկությունը բարելավելու (ՏՓ) և iii) վեճերի լուծման մեխանիզմների միջոցով: Ֆինանսների նախարարությունը մշակել է Հայաստանի հարկման տիպային պայմանագիրը և պայմանագրի քաղաքականությունը՝ «Կրկնակի հարկումը բացառելու մասին» ՏՀՀԿ-ի վերջին տիպային կոնվենցիային համապատասխան:

³ Գոյություն ունեցող արտոնյալ հարկման ռեժիմների ինքնագնահատումն ավարտելուց և կրկնակի հարկման պայմանագրերում հայտնաբերված բացերը ՀԲՇՏ ստանդարտին համապատասխան գնահատելուց հետո:

⁴ Խորհրդարանում հաստատման փուլում գտնվող ՀՏԳ (ԱՏԳ) վերաբերյալ օրենքներում օրենսդրական փոփոխություններ:

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

առաջարկներ՝ ուղղված հարկման պլանավորման չարաշահմանը (օրինակ՝ փոխկապակցված անձանց եւ գործունեության այլ տեսակների), եւ բ) Կառավարությանը ներկայացրել է Ռազմավարական ծրագիր, որը ներառում է արդյունավետ գործիքի (այդ թվում՝ «Chatbot») ներդրումը, որը համակցված է արհեստական բանականության տարրերի հետ՝ հարկ վճարողի համար արագ տեղեկություններ ստանալու համար (հարկ վճարողների սպասարկման թվային գործունեություն):

viii) Խորհրդարանի կողմից օրենսդրական փոփոխությունները հաստատվելուց հետո, որոնք ապահովում են, որ մոլախաղերի հետ կապված գործունեությունը դառնում է ամբողջությամբ եւ խիստ անկանխիկ, Խորհրդարան է ներկայացրել օրենսդրական առաջարկներ՝ բարձր մակարդակի աուդիտներ պահանջելու համար (աուդիտորին փոխելու համար 3 տարի ժամկետով), եւ կառավարության որոշման նախագիծ, որը թույլ է տալիս ՖՆ-ին արգելափակել ապօրինի մոլախաղերի կայքերը եւ դրամապանակները: Մոլախաղերի ոլորտում խարդախության եւ փողերի լվացման դեմ պայքարի եւ հարկման բազայի ներդրումը մեծացնելու բարեփոխումների շրջանակներում Կառավարությունը (ՊԵԿ-ի նախաձեռնությամբ) պաշտոնապես կներկայացնի նաեւ օրենսդրական առաջարկներ՝ մոլախաղերի հետ կապված եւ այդ ոլորտում գործունեություն իրականացնողների գործունեությունը հավաստելու համար կարգավորող օպերատոր ստեղծելու նպատակով:

ix) Ֆինանսներիⁱⁱ նախարարությանը հանձնարարել է կատարել իր քարտուղարության դերը՝ ամբողջությամբ գործարկելու Բյուջեի հարցերով բարձր մակարդակի հանձնաժողովը՝ պետական բյուջեի եռամսյակային կատարումը վերահսկելու նպատակով:

x) բարեփոխումներ է իրականացրել հատկացումների բաշխման արդյունավետությունը բարձրացնելու եւ բյուջեի փաստահեն կառավարման ճկունությունը խթանելու համար, ի թիվս այլնի՝

ա) Խորհրդարանի կողմից բյուջետային համակարգերի մասին օրենքում առաջարկվող փոփոխությունների հաստատմամբ, որոնք խթանում են գնահատման գործառույթի արդյունավետությունը (օրինակ՝ իր հանձնարարագրի կատարումը)՝ ՖՆ-ին վերապահելով միջգերատեսչական վերանայման համար կատարման որոշումը շրջանառության մեջ դնելը, եւ

բ) Խորհրդարանի կողմից Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եւ փորձաքննության մասին օրենքում փոփոխությունների հաստատմամբ՝ ընդունելով Կառավարության որոշում եւ իրականացնելով կարգավորումներ՝ ապահովելով, որ ռազմավարական բոլոր փաստաթղթերը

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

համապատասխանում են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման պահանջներին:

2.2. Տարեկան եւ միջնաժամկետ բյուջեի պլանավորման եւ կլիմայական եւ գենդերային քաղաքականության թիրախների եւ արդյունքների միջեւ կապն ապահովելու համար՝

- i) Հայաստանի՝ Ազգային մակարդակով սահմանված ներդրումների (NDC) համար Ֆինանսավորման ռազմավարության եւ Ներդրումային պլանի առաջարկը շրջանառության մեջ է դրվել միջգերատեսչական վերանայման համար՝ Հայաստանում ԿՓ-ին հարմարվողականության եւ մեղմման ուղղությամբ պետական եւ մասնավոր մակարդակներում ջանքեր գործադրելով ԿՓ-ի ֆինանսավորման համաշխարհային աղբյուրների համակարգված մոբիլիզացման եւ թիրախավորման հարցում համապատասխան գերատեսչությունների շահագրգիռ անձանց լայն ներգրավվածությունը խթանելու նպատակով,
- ii) Կառավարությունը՝ ա) միջգերատեսչական վերանայման համար շրջանառության մեջ է դրել Աղետների ռիսկի կառավարման ազգային նոր օրենք եւ բ) հաստատել Աղետների ռիսկի կառավարման ազգային նոր ռազմավարություն եւ գործողությունների ծրագիր՝ հակասությունները վերացնելու եւ դրանք Աղետների ռիսկի նվազեցման Սենդայի գործողությունների ծրագրին համապատասխանեցնելու համար (այսինքն՝ ապահովել Հայաստանի պլանավորման՝ Փարիզի համաձայնագրի եւ Սենդայի գործողությունների ծրագրի նպատակների հետ համաձայնեցվածությունը եւ համապատասխանությունը),
- iii) Կառավարությունը սկսել է ԱՌՆ-ի եւ ԿՓ-ին հարմարվողականության եւ դրա մեղմմանն առնչվող բյուջետային ծրագրերի բաղադրիչների իրականացումը (առաջատար գերատեսչությունները՝ Ներքին գործերի նախարարություն եւ Շրջակա միջավայրի նախարարություն): Հաստատվել են նաև առնվազն երեք ոլորտներում (Զրային, Գյուղատնտեսություն, Առողջապահություն) ԿՓ-ին հարմարվողականության մանրամասն գործողությունների ծրագրերը եւ վերջնական տեսքի են բերվել եւս 2-ը (Զբոսաշրջություն, Էներգետիկա):
- iv) Լայնածավալ խորհրդակցություններից հետո Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարությունը Կառավարության հաստատմանն է ներկայացրել 2024-2028 թվականների գենդերային քաղաքականության իրականացման ռազմավարական ծրագիրը՝ վեց հիմնական քաղաքականության առաջնահերթությունները գենդերային հավասարության քաղաքականությունների ապահովմանն ուղղված ջանքերում (կառավարման եւ որոշումների կայացման մակարդակների,

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

սոցիալ-տնտեսական և աշխատանքային, կրթության և գիտության, առողջապահության, գենդերային հիմքով բռնության, կանանց/աղջիկների և ընտանեկան բռնության կանխարգելման և կլիմայի ոլորտներում) գործարկելու համար⁵:

2.3. Կառավարությունը՝

i) հաստատել և իրականացրել է՝

ա) Կառավարության՝ ՊՆԿ-ի մասին նոր որոշումը՝ իր պարտադիր պահանջների իրավական հիմքերն ամրապնդելու համար,

բ) մի շարք նոր թարմացված ՊՆԿ հրահանգներ՝ ԷՆ-ի միջոցով՝ գնահատման չափանիշների (Կլիմայի փոփոխության ոլորտում) ու քաղված դասերի ամբողջությունը հաշվի առնելու համար.

ii) Ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված բյուջետային շրջաբերականների միջոցով հրահանգել է ճյուղային բոլոր նախարարություններին (այդ թվում՝ զարգացման հարցերով գործընկերոջ կողմից ֆինանսավորվող ներդրումների մասով), որ այն (նոր) նախագծերը, որոնք գերազանցում են նվազագույն շեմը, պետք է անցնեն ՊՆԿ գործընթաց՝ հավանության արժանանալու, առաջնահերթությունների որոշման/գնահատման, ինչպես նաև Լերդրումային կոմիտեի կողմից հաստատման համար՝ նախքան ՄԺԾԾ-ում ներառվելը.

iii) քաղաքականության հետ կապված որոշում է կայացրել և հստակեցրել է ՊՆԿ բարեփոխումների իրականացման հետագա ուղին (օրինակ՝ Փոխվարչապետի գրության կամ Ֆինանսների նախարարի գրության միջոցով), այդ թվում՝

ա) ոչ հեռու անցյալում ՊՆԿ իրականացման հարցում ծագած խնդիրների ընդունումը,

բ) թերեւս անհրաժեշտ անցումային միջոցները⁶,

գ) որպես հավելված՝ ՊՆԿ (թարմացված) Ճանապարհային քարտեզը, որը ծառայելու է որպես ՊՆԿ բարեփոխումների կոնսոլիդացման համակարգման կողմնորոշիչ գործողությունների ծրագիր:

⁵ Մշակվել է Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության կողմից՝ Եվրոպայի խորհրդի, ՄԱԿ-ի՝ Բնակչության հիմնադրամի և ԵՄ-ի փորձագիտական խմբի աջակցությամբ:

⁶ Ապահովելով, որ մինչև որեւէ օրենսդրական փոփոխություն կատարելը և այն ուժի մեջ մտնելը ՊՆԿ-ն իրականացվում է բարեփոխումների առանցքային սկզբունքների խիստ պահպանմամբ և առանց նախկին խախտումներից որեւէ մեկի կատարման, մինչև Ֆինանսների նախարարությունը պատրաստ լինի աջակցելու համապատասխանության վերահսկողությանն ուղղված ջանքերը:

**Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.
Քաղաքականության միջոցառումներ
(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)**

2.4

1) ՊՄԳ-ի վերաբերյալ բոլոր նոր ուղեցույցները, որոնք անհրաժեշտ են ՊՄԳ-ի ընթացակարգերի մասին որոշումն իրականացնելու համար, հաստատվել են ԷՆ-ի հրամաններով:

2) Հարկաբյուջետային կայունություն, թափանցիկություն ապահովելու եւ արտաբյուջետային լուծումների նկատմամբ հնարավոր կանխակալ վերաբերմունքի հնարավորությունները նվազեցնելու համար ՖՆ-ն մշակել եւ (միջգերատեսչական մակարդակով) շրջանառության մեջ է դրել ռազմավարական հայեցակարգ՝ նորմավորելու համար (հաշվետվությունների ներկայացման եւ հաշվապահական հաշվառման առումով) ՊՄԳ-ի հետ կապված հարկաբյուջետային պարտավորությունների նկատմամբ մոտեցումը (հնարավոր դարձնելու համար հարկաբյուջետային կանոնների հետ հետագա կապը)՝ մեթոդական տարբեր առաջարկներ դիտարկելու միջոցով:

2.5 ՖՆ-ն, հիմնվելով Աղետների ռիսկի ֆինանսավորման համար բարենպաստ միջավայրի/համատեքստի արագ գնահատման վրա (քաղաքականության, կանոնակարգման եւ ֆինանսավորման հարցերում առկա բացերի՝ բարձր մակարդակով հայտնաբերմամբ), ներկայացրել է (աղետներից) Ֆինանսական պաշտպանության պլանի վերաբերյալ առաջարկության ամփոփ հայեցակարգ եւ նախաձեռնել է խորհրդակցություններ ճյուղային նախարարությունների եւ այլ շահագրգիռ կողմերի հետ:

2.6. ՊՁ-ների ֆինանսական թափանցիկության բարելավման եւ կենտրոնացված հարկաբյուջետային մշտադիտարկման եւ օպերատիվ ցուցանիշների վերահսկողության հզորացման աշխատանքները սկսելու համար՝

- i) Կառավարությունը ՖՆ-ի միջոցով նախաձեռնել է ՊՁ-ների կողմից աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման համար համապատասխանության մշտադիտարկման գործառույթների լրամշակումը (օրինակ՝ հաստատվել են առանձին նոր կորպորատիվ վեբ-պորտալի/գրանցամատյանի տեխնիկական պահանջները)¹,
- ii) Ֆինանսների նախարարությունը միջգերատեսչական ուսումնասիրության համար շրջանառության մեջ է դրել ռազմավարական հայեցակարգի առաջարկ՝ ՊՁ-ների նոր սեփականության քաղաքականության համար՝ ա) Պետական գույքի կառավարման կոմիտեի եւ ՖՆ-ի երկակի դերերի (<ՌԿ, շահութաբաժինների հավաքագրում) միջև գործող ինստիտուցիոնալ համակարգը լավարկելու համար, բ) ֆինանսական տեղեկություններին ՖՆ-ի հասանելիությունը դյուրացնելու համար եւ գ) կատարողականի գնահատումը կատարողականի թիրախային ցուցանիշների հետ

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

համապատասխանեցնելու համար:

- iii) Հակակոռուպցիոն կոմիտեի կողմից փորձական իրականացված պետական ձեռնարկությունների ամբողջականության եւ կոռուպցիոն ռիսկերի վերլուծության փորձարկումից հետո Արդարադատության նախարարությունը (եւ Հակակոռուպցիոն կոմիտեն) միջգերատեսչական ուսումնասիրության (եւ հանրային խորհրդակցությունների) համար մշակել եւ շրջանառության մեջ է դրել («Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» եւ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքներում) օրենսդրական փոփոխություններ կատարելու առաջարկների փաթեթ՝ ընդլայնելու համար Հակակոռուպցիոն կոմիտեի մանդատը եւ ՊԶ-ներում եւ պետական եւ համայնքային ոչ առետրային կազմակերպություններում (ՊՈԱԿ)⁷ կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատումը ներառելու եւ իրավասու մարմիններին հակակոռուպցիոն միջոցառումների վերաբերյալ առաջարկություններ տրամադրելու համար:

2.7. Հարկաբյուջետային անարդյունավետությունը նվազեցնելու եւ ներդրումների խթանման ուղղակի ձեւերով ազդեցությունն ընդլայնելու համար Կառավարությունը ՖՆ կայքում գտել է պետությանը պատկանող ձեռնարկությունների, բաժնեմասնակցային ֆոնդերի եւ այլ ֆինանսական ՊԶ-ների վերաբերյալ քաղաքականությունների համապարփակ ուսումնասիրություն եւ հատուկ Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդի մասով հաստատել է Կառավարության նոր որոշում (համաձայն որի՝ Էկոնոմիկայի նախարարությունը հաստատել է Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդի նոր կանոնադրությունը, իսկ Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդն այն ներկայացնում է Պետական ռեզիստր) եւ այլ քաղաքական որոշումներ՝ ապահովելու համար՝

- i. պարտադիր ռազմավարական մանդատ (եւ ոլորտի վրա շեշտադրում/ ներդրումային քաղաքականություններ), որով բացառվում է մասնավոր հատվածի դուրս մղումը, եւ ապահովվում է նրանց գոյության հիմնավորումը՝ արժեք/օգուտ հարաբերակցության տեսանկյունից (լրացվում է գործառնական ընթացակարգերով, որոնք լավարկում են

⁷ Համաձայն օրենսդրական փոփոխությունների նախագծի՝ այս քայլով ապահովվելու է պետական մարմիններում, պետական եւ համայնքային ոչ առետրային կազմակերպություններում, պետության կողմից հիմնադրված հիմնադրամներում, Հայաստանի կողմից 50% եւ ավելի մասնաբաժին ունեցող առետրային կազմակերպություններում եւ մշակված հակակոռուպցիոն միջոցառումների, այդ թվում՝ բարեկեցության ծրագրերի իրականացումը մշտադիտարկող եւ իրավասու մարմիններին առաջարկություններ ներկայացնող համայնքներում կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատման եւ կառավարման աշխատանքների համակարգումը: Այս գործողությունը նախատեսված է Հակակոռուպցիոն ռազմավարությամբ (Գործողություն 4.3):

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

գործունեությունը բացառապես շուկայի թերությունների վերացման հիմքով),

- ii. պետության կողմից հատկացված միջոցների՝ Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդի կողմից օգտագործման, գործառնությունների շրջանակի եւ կատարողական ցուցանիշների առումով թափանցիկություն (ներդնելով կատարողականի գնահատումներ),
- iii. կորպորատիվ կառավարման հիմնարար հայեցակետեր (այդ թվում՝ քաղաքականության եւ իրավական նորմերի վրա ներգործություն ունենալուց զերծ մնալու անհրաժեշտություն եւ այդ դեպքերի առնչությամբ պարտադիր հաշվետվությունների ներկայացում),
- iv. գործառնական քաղաքականություն/ ստանդարտ գործառնական ընթացակարգեր, որոնք լավարկում են գործունեությունը բացառապես շուկայի թերությունների վերացման հիմքով, եւ
- v. արտաքին ֆինանսական աուդիտին ներկայացվող հստակ պահանջներ,
- vi. Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդը փոխանցվել է սեփականության տնօրինման վերահսկողության եւ ԷՆ-ի կողմից քաղաքականության համակարգման, մինչդեռ Կառավարությունը դիտարկում էր Պետական գույքի կառավարման կոմիտեի միջոցով ակտիվների ամբողջական վաճառքի կամ լուծարման վերաբերյալ որոշումները (այսինքն՝ Կառավարությունն այժմ դիտարկում է Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդի լուծարման կամ դրա ներդրումների շրջանակից դուրս գալու հնարավորությունը, եւ այդ նպատակով Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդը վերջերս փոխանցվել է Պետական գույքի կառավարման կոմիտեի⁸ սեփականությանը):

2.8

1) ՊՄԳ-ի վերաբերյալ պայմանագրի վերանայումը (մինչև ՊՄԳ-ի մասին օրենքը՝ առկա ՊՄԳ-ների, այսինքն՝ «Ժառանգաբար փոխանցված ՊՄԳ-ների» դեպքում) կարգավորող թափանցիկ շրջանակ ստեղծելու եւ այլ երկարաժամկետ պայմանագրերում փոփոխություններ սահմանելու համար Ֆինանսների նախարարությունն անհրաժեշտ օրենսդրական փոփոխությունները ներկայացրել է միջգերատեսչական ուսումնասիրության (օրինակ՝ Բյուջետային

⁸ [Եթե պարզվի, որ լուծարման վերաբերյալ որոշումն անհրաժեշտ է, ապա Կառավարությունն ավելի կուժեղացնի հաշվետվողականությունն ու կառավարումը՝ Հայաստանի պետական հետաքրքրությունների ֆոնդի գործող որոշմանը համապատասխան]

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

համակարգի մասին օրենք):

- 1) Որպես միջանկյալ ժամանակավոր միջոց՝ Փոխվարչապետը հրապարակել է հրահանգ, որով հաստատվում է «ժառանգաբար փոխանցված ՊՄԳ-ների» (յուրաքանչյուր հատվածի համար քաղաքականություն մշակող մարմնի հետ միասին) վերանայման վերաբերյալ ցանկացած քննարկման մեջ Ֆինանսների նախարարության առանցքային դերը եւ հարկաբյուջետային հետեւանքների պատշաճ վերլուծություն իրականացնելու պահանջը ցանկացած քննարկման ժամանակ, որը կարող է հանգեցնել վերանայման:
- 2) Խորհրդարանը հաստատել է այն օրենսդրական փոփոխությունները, որոնք Հայաստանի Հանրապետության Հաշվեքննիչ պալատին իրավունք են տալիս իրականացնելու աուդիտորական գործողություններ՝ «ժառանգաբար փոխանցված» եւ նոր բոլոր ՊՄԳ-ների/ԷԳՊ-ների եւ ենթակառուցվածքի սպասարկման ցանկացած այլ պայմանագրերի մասով:

2.9.2021-2022 թվականներից 2023-2024 թվականների հարկաբյուջետային ռիսկերի հրապարակումներում (ներառյալ կլիմայական ռիսկերը) կատարվող թարմացումներին զուգահեռ ՖՆ-ի՝ ՀՌԿ ուղղությամբ պարտավորությունների եւ գործառույթների իրավական ամրագրումն ապահովելու եւ դրա համակարգային կարելությունն ամրապնդելու համար՝

- i. ՖՆ-ն հաստատել է ՀՌԿ կանոնադրության փոփոխությունները, որպեսզի այն ստանա պետական ձեռնարկությունների ֆինանսական մշտադիտարկման գործառույթային պարտականություններ.
- ii. Ֆինանսների նախարարությունն ակտիվացրել է «հատուկ» ՀՌԿ մեղմացման գործառույթը՝ այդ մասին պարբերաբար զեկուցելով Փոխվարչապետի գրասենյակին եւ առաջարկելով մեղմացնող գործողություններ՝ ՊՄԳ/ԷԳՊ-ներին, վարկային երաշխիքներին եւ պետական ձեռնարկություններին վերաբերող ռիսկային իրադարձությունների վերաբերյալ.
- iii. Ֆինանսների նախարարությունը միջգերատեսչական ուսումնասիրության համար շրջանառության մեջ է դրել օրենսդրական փոփոխությունների առաջարկների նախագծերը, որոնք, ի թիվս այլնի, Կառավարությանը տալիս են իրավասություն՝
 - ա) ստեղծելու Հատուկ հարկաբյուջետային ռիսկերի կառավարման խորհուրդ (սա Հատուկ հարկաբյուջետային ռիսկերի նվազեցման վերաբերյալ առաջարկությունների զեկուցման ենթագործառույթին ներկայացվող պահանջ է),

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

բ) սահմանելու (Հատուկ հարկաբյուջետային ռիսկերի հարցերով խորհրդի միջոցով) հարկաբյուջետային ռիսկերի կառավարման համար անձնակազմի վկայագրման պահանջները, եւ

գ) ստեղծելու միջգերատեսչական մեխանիզմ՝ լիարժեք գործող ինտեգրված «հատուկ» ՀՌԿ շրջանակի տեղեկատվական հոսքերը հիմնավորելու համար, իսկ

iv. Ֆինանսների նախարարությունն արձակել է նախարարի հրաման՝ բյուջետային վարկերի եւ երաշխիքների հարցումները կարգավորելու ընթացակարգով:

2.10

i) Կառավարությունը (ՖՆ որոշման հաստատմամբ) մեկնարկել է Կառավարության ֆինանսական կառավարման տեղեկատվական համակարգի էլեկտրոնային գնումների մոդուլի մրցույթը.

ii) Կառավարությունն իրականացրել է Գնումների ոլորտում բարեփոխումների գործողությունների ծրագրի առանցքային քայլերը, այդ թվում՝

ա) (Կառավարության որոշման մեջ) փոփոխությունների հաստատում՝ գնումների հարցերով պատասխանատու մարմինների կողմից ոչ մրցակցային գնումների օգտագործման հարցում ուղղակի հաշվետվողականություն սահմանելու համար (դրանով եւ էապես նվազեցնելով ոչ մրցակցային գնումների կիրառումը),

բ) ազգային եւ ենթաազգային գնումների գործընթացների պայմանագրային մշտադիտարկմանը ՀԿ-ների հասանելիության հեշտացում,

գ) պետական ծախսերի մեկ պարբերական միավորի համարկայունության չափանիշների շրջանակի շուրջ միջգերատեսչական խորհրդատվությունների նախաձեռնում, ուրվագծելու, թե ինչպես Կառավարությունը կարող է ռազմավարականորեն որոշակի ապրանքներ ձեռք բերել կայուն եւ ծախսարդյունավետ ձեով,

դ) պետական գնումներում 1 տարուց ավելի ժամկետով բոլոր պայմանագրերի համար ինդեքսային ծախսերի հաշվարկման պրակտիկայի ներդրում (դրանով իսկ նվազեցնելով գնումների իրականացման ռիսկերը՝ պայմանավորված գների տատանումներով եւ մրցակցային լարվածության աճով).

iii) Ֆինանսների նախարարությունն ավարտել է կայուն (կանաչ) գնումների իրագործելիության գնահատումը եւ հանրային քննարկումներ է

**Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.
Քաղաքականության միջոցառումներ
(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)**

- նախաձեռնում հետագա տարբերակների վերաբերյալ.
- iv) Ֆինանսների նախարարությունը ռիսկերի նվազեցման վերաբերյալ կարգավորող ուղեցույց է թողարկել գնումներով զբաղվող կազմակերպությունների համար՝
- ա) վերացնելու համար բարձր կատարողականությունից եւ պայմանագրային արժեթղթերից ներկայումս առկա համակարգային կախվածությունը,
 - բ) նպաստելու համար տեխնիկական փորձի ի սկզբանե պատշաճ գնահատմանը,
 - գ) ինտեգրելու համար որակին ներկայացվող պահանջները գնումների արդյունքներում, եւ
 - դ) հնարավոր դարձնելու եւ մեծացնելու համար մրցակցային երկխոսության ընթացակարգերի կիրառումը (այդպիսով բարելավելով գնումների արդյունքները՝ որակի տեսանկյունից)։
- v) Ֆինանսների նախարարությունը միջազգային զարգացման գործընկերների հետ գործարկել է Գնումների համակարգերի գնահատման մեթոդաբանություն (ԳՀԳՄ)՝ ազգային գնումների համակարգերի գնահատման համար:

2.11.

1) «Կանաչ եւ կայուն տնտեսական զարգացման մասին» ազգային ռազմավարությունը (այդ թվում՝ «Շրջանաձեւ տնտեսության» զարգացման առաջարկները եւ կիրառմանն ուղղված միջոցառումները) ներկայացվել է Կառավարության հաստատմանը:

2) «Կանաչ տաքսոնոմիա» հայեցակարգը հաստատվել է ԷՆ-ում՝ Նախարարի հրամանով:

3) Միջգերատեսչական ուսումնասիրության նպատակով շրջանառվել է «Արտադրողների ընդլայնված պատասխանատվության մասին» օրենքի հայեցակարգը: Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը պաշտոնապես ստեղծել է գործարկել է աշխատանքային խումբ՝ «շրջանաձեւ տնտեսության» գործունեության համար նախադրյալներ սահմանելու նպատակով:

4) Կառավարությունը հաստատել է Հայաստանի ջերմոցային գազերի ցածր արտանետումներով զարգացման երկարաժամկետ ռազմավարությունը (մինչև 2050թ.):

[5] ԲՆ-ն հաստատել է Կլիմայի ֆինանսավորման վերաբերյալ տեղեկատվության մասին Նախարարի հրամանը (որպես ներքին/լրկալ ակտ, այսինքն՝ այն գործում է

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

միայն նախարարությունների, Երեւանի քաղաքապետարանի եւ համայնքների համար), որով կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստացված՝ կլիմայի ֆինանսավորման մասին տեղեկատվության ներկայացումը ՄԱԿ-ի ԿՓՇԿ-ի եւ Փարիզի համաձայնագրի իրականացման համար (լրացման ընթացակարգի, տեղեկությունների հավաքագրման եւ հաշվետվողականության մեթոդիկայի եւ ըստ ոլորտների՝ կլիմայի փոփոխության հետեւանքների մեղմմանն ու հարմարվողականությանն ուղղված գործողությունների մասին տվյալների դասակարգման ուղեցույցներ):

2.12.ՖՆ-ն՝

i. իրականացրել է 2022–2024 թվականների եւ 2023–2024 թվականների ՄՊՌ-ն վերաֆինանսավորման ռիսկի, տոկոսադրույքի ռիսկի եւ արտարժույթային ռիսկի ուղենշային թիրախների շրջանակներում՝ նվազագույն շեղումներով, իսկ 2024–2026 թվականների հաստատված ՄՊՌ-ով այն՝

ա) առաջ կքաշի նաեւ արտարժույթային ռիսկերի նվազեցմանն առնչվող նպատակներ (եւ՝ ներքին, եւ՝ արտաքին զուտ փոխառությունների միջոցով դեֆիցիտի ֆինանսավորման կանխատեսվող մոդելը),

բ) կբարելավի արտարժույթային ռիսկի ուղենշային ցուցիչները (այսինքն՝ ներպետական պարտքի մասնաբաժինն ընդհանուր պարտքում եւ դրամով արտահայտված պարտքի մասնաբաժինն ընդհանուր պարտքում՝ նվազագույնը 40%),

ii. հաստատել է Պարտքի տվյալների ստուգման ընթացակարգերի ձեռնարկը եւ այն ներառել է Պետական պարտքի կառավարման վարչության Պարտքի մասով գրասենյակային ընթացակարգերի ձեռնարկներում: ՖՆ-ն նաեւ ավարտին է հասցրել պարտքի կառավարման տվյալների բազայի արդիականացման գործընթացը՝ այն վերափոխելով նոր DMFAS-6 համակարգի՝ պարտքային արժեթղթերի, վերակազմավորման, չերաշխավորված արտաքին պարտքի վերաբերյալ նոր մոդուլների եւ պարտքի վերլուծության մոդուլների միջոցով պարտքի կառավարման գրասենյակի ինքնավարությունը, կառավարումը եւ վերլուծական կարողությունները բարելավելու համար (այդպիսով հնարավոր դարձնելով՝ ա) երկրի արտաքին եւ (կամ) ներքին պարտավորությունների մարման ժամկետների, գումարների եւ պայմանների ակտիվ մոնիթորինգի իրականացումը, բ) տոկոսադրույքների եւ փոխարժեքների փոփոխությունների նկատմամբ պարտքի սպասարկման զգայունության ստուգումը եւ գ) միջոցների ստացման հայտերի եւ վճարման հանձնարարագրերի կազմումը),

iii. «Պետական պարտքի մասին» օրենքը թարմացնելու նպատակով

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

Կառավարություն է ներկայացրել օրենսդրական փոփոխությունների առաջարկներ՝ գտնված թերությունները վերացնելու համար (օրինակ՝ պետական ոլորտի պարտք համարվող պարտքի ընդգրկման շրջանակի ընդլայնում՝ դրանում ներառելով ենթաազգային պարտքային գործիքները եւ պետական ձեռնարկությունների պարտքային գործիքները, եւ

- iv. ի լրումն Խորհրդարանի կողմից «Գանձապետական համակարգի մասին» օրենքում եւ «Բյուջետային համակարգի մասին» օրենքում կատարված օրենսդրական փոփոխությունների հաստատման՝ Կառավարությունը հաստատել է կիրարկող օրենսդրություն՝ Կայունացման հաշվի համալրման եւ օգտագործման գործընթացը կարգավորելու համար:

2.13. Կառավարությունը ապահովել է, որ Կապիտալի շուկայի զարգացման ռազմավարության՝ ժամանակային սահմանափակմամբ գործողությունների ծրագրի իրականացումն ընդհանուր առմամբ ընթանա ըստ ծրագրի, եւ մասնավորապես իրականացրել է հետեւյալ ենթամիջոցառումները.

- i. ԷՆ-ն հանրայնացրել է Կապիտալի շուկայի զարգացման ռազմավարության ծրագրի իրականացման կարգավիճակը⁹.
- ii. ԷՆ-ն շարունակել է աջակցել բաժնեմասնակցային կապիտալի, արժեթղթերի թողարկման եւ ձեռնարկատիրական կապիտալի ոլորտների զարգացմանը՝ լավագույն փորձին համապատասխան մշակված նախաձեռնությունների միջոցով (օրինակ՝ մասնավոր հատվածի դուրս մղումը բացառելը եւ արժեք/օգուտ հարաբերակցության տեսանկյունից դրա գոյության հիմնավորումն ապահովելը):
- iii. Հայաստանի չմարված պետական պարտքի մարման/մարման ժամանակացույցի արդյունավետ վերակազմավորումն ապահովելու համար չմարված պարտքի դիրքերը հիմնական ուղենշային արժեթղթերում համախմբելու նպատակին համապատասխան՝ ԿԲ-ն եւ ՖՆ-ն մշակել են անհրաժեշտ կարգավորումներ, որոնցով կապահովվի պարտատոմսերի պորտֆելի ռոտացիայի աճուրդների տարբերակների լիարժեք գործարկումը ՀՖԲ հարթակում՝ ՀԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատումից եւ համակարգի ստուգումն ավարտելուց հետո¹⁰, եւ
- iv. ՊՊԿՎ-ն (ՖՆ) ՀԿԲ-ի հետ ընդլայնել է իր դերը համակարգվող իրացվելիության կանխատեսման համակարգված շրջանակում՝ միաժամանակ

⁹ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. Սա կարող է նաեւ ներառել «Կառավարության կառուցվածքի եւ գործունեության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու համար առաջարկների ներկայացումը, ինչը հնարավորություն կտա ԷՆ-ին վերապահել կապիտալի շուկաների զարգացման լիազորություններ:

¹⁰ Երկուսն էլ ակնկալվում է իրականացնել հուլիսին:

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

ձեռք բերելով հարկային մուտքերի անհրաժեշտ կանխատեսումները եւ ինտեգրելով այս տեղեկատվական հոսքերն ու գործընթացները՝ ՀԿԲ-ի կողմից իրացվելիության համակարգային կառավարման ջանքերին առավել արդյունավետ աջակցելու եւ միջբանկային տոկոսադրույքների տատանումների նվազեցմանը նպաստելու համար¹¹:

2.14. Հայաստանի ֆինանսական համակարգի համար փողի շուկաների համակարգային կարելությունը խթանելու համար ՀԿԲ-ն՝

ա) ՀՖԲ-ի հետ համատեղ ստեղծել եւ լիարժեք գործարկել է փողի շուկաների համար նախատեսված նոր (ռեպո) առետրային հարթակը,

բ) ֆինանսական հատվածի հետ ՀԳԳՀ-ի (հայերեն տարբերակ) հայեցակարգի վերաբերյալ խորհրդակցությունների եւ ՀԿԲ-ի եւ բանկերի կողմից ՀԳԳՀ-ն ռեպո¹¹ գործարքներում կիրառելու հնարավորության մասին Բացերի վերլուծության հիման վրա՝ միջգերատեսչական խորհրդակցությունների համար շրջանառել է Սվոփերի եւ դերիվատիվների միջազգային ասոցիացիայի «Արժեթղթերի ֆինանսավորման գործարքներ» հավելվածով սահմանված հայեցակարգային փաստաթղթի նախագիծը (որպես ՀԳԳՀ-ի բարեփոխման այլընտրանքային ուղի):

2.15. Նոր ֆինանսական գործիքների խթանման եւ ներդրողների ներգրավման նպատակով իրականացվել են հետևյալ ենթամիջոցառումները.

i. Հայաստանի կապիտալի շուկաների միջազգային ինտեգրումը խթանելու համար ՖՆ-ն եւ ՀԿԲ-ն փոխել են մանրաձախ պարտքի ծրագրում «Ճանաչիր հաճախորդիդ» հարցաթերթիկի պահանջները՝ Հայաստանի ոչ ռեզիդենտների համար ՀՖԲ հարթակում Հայաստանի պետական արժեթղթերի շուկայի առավել դյուրին (եւ ուղիղ) հասանելիություն ապահովելու համար,

ii. Հայաստանի «ներդրումային միջոցների» (այդ թվում՝ ձեռնարկատիրական եւ բաժնեմասնակցային միջոցների) մասնավորից պետականին անցումը եւ շուկայի անվտանգ եւ հուսալի զարգացումն ապահովելու համար Կառավարությունը միջգերատեսչական ուսումնասիրության է ներկայացրել մի շարք օրենսդրական փոփոխություններ՝ ա) ՀԿԲ-ին ենթաօրենսդրական ակտերի միջոցով ոչ պետական միջոցների համար նոր կանոններ, այդ

¹¹ Ներգրավված են ՀԿԲ-ի համապատասխան վարչությունները, այդ թվում՝ Գործառնական վարչությունը, Ֆինանսական վերահսկողության վարչությունը եւ Իրավաբանական վարչությունը: ՀԿԲ-ն հաճախ չի շրջանառում ՀԿԲ-ի շրջանակներից դուրս հայեցակարգեր, երբ հարցը վերաբերում է կարգավորող որոշումների կայացման համար ներքին ուսումնասիրություններին, տվյալ դեպքում՝ Սվոփերի եւ դերիվատիվների միջազգային ասոցիացիայի «Արժեթղթերի ֆինանսավորման գործարքներ» համաձայնագրի հետ կապված:

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

թվում՝ կատարողականի վերաբերյալ պահանջներ սահմանելու լիազորություն վերապահելու համար, բ) ոչ պետական միջոցների համար կիրառելի կանոնները (օրինակ՝ հիմնադրամի ստեղծման ընթացակարգ, կանոնների գրանցում, հիմնադրամի կանոնադրությամբ սահմանված կանոններ, լուծարման ընթացակարգերի մասին դրույթներ) հստակեցնելու համար, եւ

- iii. Կառավարությունը միջգերատեսչական ուսումնասիրության համար շրջանառել է «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» օրենքում կատարված փոփոխությունները (եւ հրահանգել է հաստատել հարակից կարգավորումները), օրինակ, նախագծերի ֆինանսավորումը խթանելու նպատակներով հստակ տարանջատելով հասարակական եւ արտոնյալ բաժնետոմսերը եւ բացասական կապիտալի հաշվեկշիռը կարգավորող կանոնները համապատասխանեցնելով սնանկության մասին օրենսդրության հետ,
- iv. Խորհրդարանը հաստատել է Քաղաքացիական օրենսգրքի փոփոխությունները՝ կորպորատիվ կառավարման քաղաքականության սահմանումը հնարավոր դարձնելու համար (օրինակ՝ Կառավարությանը (մասնավորապես ԷՆ-ին) վերապահելով կորպորատիվ կառավարման պահանջները սահմանելու լիազորություն),
- v. Գործողությունների տեմպը պահելու համար ԷՆ-ն շրջանառել է նոր կորպորատիվ կառավարման օրենսգրքի նախագիծը մասնավոր հատվածի եւ քաղաքացիական հասարակության քննարկումների համար (ի թիվս այլնի՝ կառավարման խորհուրդներում կանանց ներգրավվածությունը սահմանելով նվազագույնը 30%):

2.16. Ֆինանսական կայունության ռիսկերը կանխելու եւ կանաչ ֆինանսական գործիքների (եւ ԲՍԿ-ին համապատասխանության մասին հայտարարությունների) տարածման մեջ շուկայի ամբողջականությունն ու կայունությունն ապահովելու համար ՀԿԲ-ն^{ivv}

- i. ՀԿԲ խորհրդի պաշտոնական որոշման միջոցով ընդունել է Հայաստանում կայուն ֆինանսների ճանապարհային քարտեզը՝ նշելով ժամկետային սահմանափակմամբ միջոցառումները եւ փուլերը,
- ii. Ֆինանսական ոլորտի հետ անցկացրել է հետեւյալ հարցերով քննարկումներ՝
ա) ԲՍԿ-ի վերաբերյալ հաշվետվությունների ձեւանմուշներ եւ հաշվետվողականության համակարգի նախագիծ, բ) սոցիալական գործոնները ֆինանսական համակարգի քաղաքականության եւ կարգավորման համակարգում ինտեգրելու մասին հաշվետվության նախագիծ եւ առաջարկություններ (որոնք ներառում էին գենդերային

Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.

Քաղաքականության միջոցառումներ

(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)

բազմազանության պահանջի մասին կոնկրետ առաջարկներ), գ) ԲՄԿ-ի ռիսկի կառավարման եւ գնահատման գործիքների (օրինակ՝ ռիսկի ռադարի) ներդրում, եւ

- iii. մշակել եւ հրապարակել է Հայաստանի բանկերի վարկային պորտֆելի նկատմամբ կլիմայի փոփոխության ռիսկերի վերլուծությունը՝ այն հրապարակելով Ֆինանսական կայունության տարեկան զեկույցում, եւ նախաձեռնել է հանրային քննարկումներ ֆինանսական ոլորտի ֆինանսական ռիսկերի կառավարիչների հետ՝ հետագա քայլերը քննարկելու համար:

2.17. Հաստատվել են աուդիտ իրականացնող ընկերությունների, աուդիտորների եւ փորձագետ հաշվապահների որակի ապահովման համար մշտադիտարկման ուղեցույցները, ինչպես նաեւ ՀՀԿ-ի վերահսկողության մեթոդաբանությունը եւ գործառնական ընթացակարգերը: Ի լրումն դրա՝ ՖՆ-ն հաստատել է միկրոձեռնարկությունների կողմից հաշվապահական հաշվառման եւ ֆինանսական հաշվետվությունների պարզեցված ձեռնարկը¹², եւ դրա համընդհանուր ընդունումը խթանելու համար Հանրային վերահսկողության խորհուրդն ընդունել է նաև ¹³

- i. Մասնագիտական համայնքի պաշտոնական հաստատում և պարզեցված Հաշվային պլանի եւ դրա կիրառման համապատասխան ուղեցույցների տարածում հանրության շրջանում (ձեռնարկի հիման վրա):

¹² <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=181175>

¹³ **Ծանոթագրություն.** ՖՆ-ի հաստատման համար առաջին հերթին անհրաժեշտ է ԱՆ-ի

- i. Ապահովել, որ ռեսուրսների միջնաժամկետ հատկացմամբ պահպանվեն ազգային ռազմավարության պլանավորման համապատասխանության որոշակի պահանջները:
- ii. Այս ճանապարհային քարտեզը պետք է ներառի ծրագրերի կառուցվածքի եւ բովանդակության ուսումնասիրությունների իրականացում, ծրագրի ղեկավարների հնարավորությունների ընդլայնմանն ուղղված հատուկ միջոցառումներ եւ ՖՆ-ում թե՛ աուդիտի եւ թե՛ գնահատման (ընդհանուր տեսչություններ) առումով ներքին կարողությունների զարգացում:
- iii. Իրացվելիության կանխատեսման ձեւանմուշի հարկային տվյալների հատվածը համաձայնեցվում է Պետական եկամուտների կոմիտեի հետ առանձին, եւ դրա հիման վրա հաջորդ երեք ամիսների համար նոր ակնկալվող շաբաթական եկամուտների հոսքն է հաշվարկվում ՖՆ-ի կողմից եւ փոխանցվում ՀԿԲ՝ որպես շաբաթական տարանջատմամբ):
- iv. Աշխատանքային խմբի առաջարկությունների արդյունքում:

**Առաջարկվող փոփոխություններ ենթածրագիր 2-ում.
Քաղաքականության միջոցառումներ
(2022 թվականի հոկտեմբերից մինչև 2024 թվականի հունիսի կեսը)**

2.18. Անվճարունակության ռեժիմի եւ պարտատերերի իրավունքների պաշտպանության ուժեղացումը շարունակելու համար՝

- i. Խորհրդարանը հաստատել է նորմատիվ իրավական ակտ, որով նախատեսվում է փոփոխություններ կատարել Սնանկության մասին օրենքում՝ էլեկտրոնային արդարադատության գործիքակազմի ներդրումը հնարավոր դարձնելու համար (նախադրյալներ՝ էլեկտրոնային սնանկության համակարգի ներդրման եւ լիարժեք գործարկման համար) (փաստացի անհրաժեշտ ցանկացած կիրարկող նախարարի հրամանի հետագա հաստատումը կատարվում է ԱՆ-ի կողմից՝ ապահովելու համակարգի օրինական ուժ ունենալը դրա գործարկումից հետո):
- ii. ԱՆ-ն շրջանառության մեջ է դրել Սնանկության օրենսգրքի նոր հայեցակարգը՝ միջգերատեսչական ուսումնասիրության եւ խորհրդակցությունների համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Հետեյալ նախապայմանները կիրառվում են Վարկառուի կողմից տրամադրվող բոլոր փաստաթղթերի նկատմամբ.

- եթե տրամադրված փաստաթուղթը բնօրինակը չէ, այլ դրա լուսապատճենն է, ապա Վարկատուին պետք է տրամադրվի լուսապատճենի հաստատված բնօրինակը,

- այն փաստաթղթի վերջնական տարբերակը, որի նախագիծը նախկինում

ուղարկվել է եւ համաձայնեցվել է Վարկատուի հետ, չպետք է էապես տարբերվի համաձայնեցված նախագծից,

- նախկինում չուղարկված եւ չհամաձայնեցված փաստաթղթերը պետք է ընդունելի լինեն Վարկատուի համար:

ՄԱՍ I. ՍՏՈՐԱԳՐՄԱՆ ԱՄՍԱԹՎԻ ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԲԱՎԱՐԱՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ա) Վարկառուի կողմից Վարկատուին հետեւյալ փաստաթղթերի տրամադրում.

i) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից Վարկառուի պետության օրենսդրության համաձայն կայացված որոշման հաստատված օրինակը, որոնցով՝

- Վարկառուն լիազորվում է կնքել սույն Համաձայնագիրը.
- հաստատվում են սույն Համաձայնագրի պայմանները.
- հաստատվում է սույն Համաձայնագրի կատարումը. եւ
- մեկ կամ մեկից ավելի անձինք լիազորված են իրենց անունից կնքելու սույն Համաձայնագիրը. եւ

ii) «i» պարբերության վերջին՝ թավ տառատեսակով առանձնացված կետում նշված յուրաքանչյուր անձի ստորագրության նմուշը.

ՄԱՍ II. ՄԱՍՀԱՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ա) Սույն Համաձայնագրի շրջանակներում վճարման ենթակա բոլոր վճարների եւ ծախսերի՝ Վարկառուի կողմից Վարկատուին վճարում:

բ) Վարկառուի կողմից Վարկատուին հետեւյալ փաստաթղթերի տրամադրում.

i) Վարկառուի՝ պատշաճորեն լիազորված ներկայացուցչի կողմից տրամադրված հավաստագիր, որում նշվում է (են) այն անձը (անձինք), որը (որոնք) լիազորված է (են) Վարկառուի անունից ստորագրելու Մասհանման հայտերը եւ սույն Համաձայնագրի առնչությամբ ցանկացած հավաստագիր եւ ձեռնարկելու ցանկացած այլ միջոցառում եւ (կամ) Վարկառուի անունից սույն Համաձայնագրի շրջանակներում ստորագրելու ցանկացած այլ անհրաժեշտ փաստաթուղթ.

ii) «i» պարբերության մեջ նշված յուրաքանչյուր անձի ստորագրության նմուշը.

iii) Արտաքին գործերի նախարարության գրավոր ծանուցումը, որով հաստատվում է սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ՝ Հայաստանի Հանրապետության բոլոր ներպետական ընթացակարգերի կատարված լինելը.

iv) փաստաթղթեր, որոնցով ապացուցվում է այն հանգամանքը, որ Համաֆինանսավորողների իրավասու մարմինները համաձայնել են Ֆինանսավորման պլանում նշված ձեռով տրամադրել ֆինանսավորում և Քաղաքականության մատրիցան.

v) Վարկառուի եւ Համաֆինանսավորողի կողմից պատշաճ կերպով ստորագրված նամակ, որը հաստատում է, որ Համաֆինանսավորողի Խորհուրդը հաստատել է նախագիծը՝ հիմնվելով (iv) նախապայմանի համաձայն տրամադրված Քաղաքականության մատրիցայի վրա.

vi) Վարկատուի եւ Համաֆինանսավորողի համար ընդունելի ապացույց առ այն, որ քաղաքականության մատրիցայի Քաղաքականության մատրիցան ամբողջությամբ եւ հաջողությամբ իրականացվել է.

vii) Ստորագրված Փոխըմբռնման հուշագիր, որով ապացուցվում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունը, Համաֆինանսավորողը եւ Վարկատուն գործադրում են բազմամյա ծրագրին ուղղված ջանքեր՝ Ծրագրով նախատեսված բարեփոխումներին աջակցելու եւ դրանք իրագործելու համար.

viii) ապացույց առ այն, որ Մասհանմամբ չի խախտվելու փոխառության որեւէ սահմանաչափ կամ ցանկացած այլ համանման սահմանաչափ, որը պարտադիր է Վարկառուի համար.

ix) ապացույց առ այն, որ Մասհանումը ներառված է Վարկառուի՝ համապատասխան տարվա բյուջեի կազմում. եւ

x) Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության կողմից տրամադրված՝ Վարկատուի համար ընդունելի ձեւով եւ բովանդակությամբ պատշաճ կազմված իրավական եզրակացություն, որով հաստատվում է, ի թիվս այլնի, որ Վարկառուն իրավունակ է Համաձայնագիր կնքելու, Վարկառուի՝ սույն Համաձայնագրով սահմանված պարտավորություններն օրինական են, վավեր, պարտադիր եւ կատարման ենթակա, եւ որ Համաձայնագրի հաստատման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ պահանջվող բոլոր ներպետական ընթացակարգերը կատարվել են:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Ա. ՄԱՍՀԱՆՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՁԵՎԸ

[Վարկառուի ձեռաթղթով]

Ում՝ **ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ**

Ամսաթիվը՝ (ամսաթիվ)

Վարկառուի անվանումը. Վարկային համաձայնագիր թիվ [●] թվագրված [●]

Մասհանման հայտ թիվ [●]

Հարգելի պարոնայք՝

1. Մենք հղում ենք կատարում Վարկառուի եւ Վարկատուի միջեւ [●] թվականին կնքված Թիվ [●] վարկային համաձայնագրին (այսուհետ՝ Համաձայնագիր): Սույն Համաձայնագրում օգտագործված, սակայն չսահմանված՝ մեծատառերով գրված բառերն ու արտահայտություններն ունեն Համաձայնագրում դրանց տրված իմաստները:

2. Մենք անվերապահորեն խնդրում ենք, որ Վարկատուն Մասհանում տրամադրի հետեւյալ պայմաններով.

Գումարի չափը՝ [●] Եվրո, կամ պակաս լինելու դեպքում՝ Վարկային սահմանաչափի մնացորդի չափով:

Տոկոսադրույքը՝ [ֆիքսված/լողացող]:

3. Տոկոսադրույքը կսահմանվի Համաձայնագրի 0-րդ կետի (Տոկոսը) եւ 0-րդ կետի (Տոկոսների հաշվարկման եղանակի փոփոխությունը) դրույթներին համապատասխան: Պահանջվող Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Տոկոսադրույքը մեզ կներկայացվի գրավոր, եւ մենք կընդունենք այդ Տոկոսադրույքը (ստորեւ նշված պարբերության համաձայն, եթե կիրառելի է), ներառյալ՝ այն դեպքում, երբ Տոկոսադրույքը սահմանվում է՝ նշելով Փոխարինված բազային դրույքաչափը՝ գումարած Ճշգրտման թույլատրելի սահմանաչափը, որի մասին ծանուցել է Վարկատուն՝ Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման

դեպք տեղի ունենալուց հետո:

[Միայն Ֆիքսված տոկոսադրույքի համար.] Եթե պահանջվող Մասհանման նկատմամբ կիրառվող Տոկոսադրույքն ավելին է, քան [●insérer pourcentage en lettres] ([●]%)–ը, ապա մենք պահանջում ենք, որ Դուք չեղարկեք սույն Մասհանման հայտը:

4. Մենք հավաստում ենք, որ 0 կետում (Նախապայմանները) նշված յուրաքանչյուր պայման բավարարվում է սույն Մասհանման հայտի ամսաթվի դրությամբ, եւ որ Պարտավորությունների չկատարման որեւէ դեպք շարունակական բնույթ չի կրում կամ չի կարող տեղի ունենալ: Մենք համաձայնում ենք Վարկատուին անհապաղ տեղեկացնել, եթե վերելում նշված պայմաններից որեւէ մեկը չի բավարարվում Մասհանման ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ:

5. Սույն Մասհանումից ստացված միջոցները պետք է մուտքագրվեն հետեւյալ բանկային հաշվին (հաշիվներին).

- ա) [Վարկառուի] անվանումը՝ [●]
- բ) [Վարկառուի] հասցեն՝ [●]
- գ) IBAN հաշվեհամարը՝ [●]
- դ) SWIFT համարը՝ [●]
- ե) [Վարկառուի] բանկը եւ բանկի հասցեն՝ [●]
- զ) Թղթակցային բանկը եւ [●]
Վարկառուի բանկի հաշվեհամարը՝

6. Սույն Մասհանման հայտը հետկանչման ենթակա չէ:
7. Մենք սույն Մասհանման հայտին կցել ենք Համաձայնագրի 0 կետում (Նախապայմանները) նշված բոլոր համապատասխան օժանդակ փաստաթղթերը:

[Օժանդակ փաստաթղթերի ցանկ]

Հարգանքով՝

.....
Վարկառուի՝ ստորագրելու լիազորություն ունեցող ներկայացուցիչ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Բ. ՄԱՍՀԱՆՄԱՆ ԵՎ ԴՐՈՒՅՔԱԶԱՓԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՁԵՎԸ

[Զարգացման ֆրանսիական գործակալության ձեռաթղթով]

Ում՝ Վարկառուին՝

Ամսաթիվ՝ [●]

Հղումներ՝ Մասհանման հայտ թիվ [●] թվագրված [●]

Վարկառուի անվանումը. Վարկային համաձայնագիր թիվ [●] թվագրված [●]

Մասհանման հաստատում թիվ [●]

Հարգելի պարոնայք՝

1. Մենք հղում ենք կատարում Վարկառուի եւ Վարկատուի միջեւ [●] թվականին կնքված Թիվ [●] վարկային համաձայնագրին (այսուհետ՝ Համաձայնագիր): Սույն Համաձայնագրում օգտագործված, սակայն չսահմանված՝ մեծատառերով գրված բառերն ու արտահայտություններն ունեն Համաձայնագրում դրանց տրված իմաստները:

2. [●] թվականի Մասհանման հայտի վերաբերյալ գրությամբ Վարկառուն պահանջել է, որ Վարկատուն տրամադրի [●] Եվրոյի չափով Մասհանում՝ համաձայն Համաձայնագրի պայմանների:

3. Մասհանումը, որը տրամադրվել է Ձեր Մասհանման հայտի համաձայն, հետեւյալն է.

§ Գումարի չափը՝ Եվրո [● գումարի չափը տառերով] ([●] Եվրո)

[Տարբերակը՝ Լողացող տոկոսադրույքով մասհանումներ.

§ Կիրառելի տոկոսադրույքը՝ հավասար է վեցամսյա ԵՎՐԻԲՈՐ-ի հանրագումարին¹⁴ եւ Թույլատրելի սահմանաչափին¹⁵

¹⁴ Եթե վեցամսյա ԵՎՐԻԲՈՐ-ը հասանելի չէ մասհանման հաստատման ամսաթվի դրությամբ՝ Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինման դեպքով պայմանավորված, ապա Փոխարինված բազային դրույքաչափը, այդ Հրապարակված դրույքաչափը Փոխարինված բազային դրույքաչափով փոխարինելու հստակ պայմանները եւ հարակից ընդհանուր փաստացի դրույքաչափերն առանձին գրությամբ կուղարկվեն Վարկառուին:

¹⁵ Ենթակա է հանման Ֆիքսված տոկոսադրույքի դեպքում:

[Տարբերակը՝ Ֆիքսված տոկոսադրույքով մասհանումներ.

§ Կիրառելի տոկոսադրույքը՝ [● տոկոսը տառերով]¹⁶

Միայն տեղեկատվական նպատակով՝

§ Դրույքաչափի սահմանման ամսաթիվ՝ [●]

§ Ֆիքսված կողմնորոշիչ դրույքաչափ՝ [● տոկոսը տառերով] ([●]%) տարեկան

§ Ինդեքսային դրույքաչափը Դրույքաչափի սահմանման ստորագրման ամսաթվի դրությամբ՝ [● տոկոսը տառերով] ([●]%) տարեկան

§ Ինդեքսային դրույքաչափը Դրույքաչափի սահմանման ամսաթվի դրությամբ՝ [● տոկոսը տառերով] ([●]%) տարեկան

§ Փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը (վեցամսյա ժամանակահատվածի համար) [● տոկոսը տառերով] ([●]%)

§ Փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը (տարեկան) [● տոկոսը տառերով] ([●]%)

[Եզվել է, որ վերոնշյալ Տոկոսադրույքը կարող է տարբեր լինել՝ համաձայն Համաձայնագրի 4.1.3(i) կետի (Լողացող տոկոսադրույքը) եւ 5.2 կետի (Հրապարակված դրույքաչափի փոխարինում) դրույթների]¹⁷:

Հարգանքով՝

.....
Ջարգացման ֆրանսիական գործակալության՝ ստորագրելու լիազորություն ունեցող ներկայացուցիչ

¹⁶ Ենթակա է հանման Ֆիքսված տոկոսադրույքի դեպքում:

¹⁷ Ենթակա է հանման Ֆիքսված տոկոսադրույքի դեպքում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Գ. ԴՐՈՒՅՔԱԶԱՓԻ ՓՈԽԱՐԿՄԱՆ ՀԱՅՏԻ ՁԵՎԸ

[Վարկառուի ձեռագրությամբ]

Ում՝ **ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ**

Ամսաթիվը՝ *[Ամսաթիվը]*

Վարկառուի անվանումը. Վարկ տրամադրելու մասին [●] թվագրված թիվ [●] համաձայնագիր

Դրույքաչափի փոխարկման հայտ թիվ [●]

Հարգելի՛ պարոնայք,

1. Մենք հղում ենք կատարում Վարկառուի եւ Վարկատուի միջեւ [●] թվականին կնքված՝ Վարկ տրամադրելու մասին թիվ [●] համաձայնագրին (այսուհետ՝ **Համաձայնագիր**): Սույն համաձայնագրում օգտագործված, սակայն չսահմանված՝ մեծատառերով գրված բառերն ու արտահայտությունները ունեն Համաձայնագրում դրանց տրված իմաստները:

2. Համաձայն Համաձայնագրի 4.1.3(ա) կետի (Լողացող տոկոսադրույքի փոխարկումը Ֆիքսված տոկոսադրույքի)՝ սույնով Ձեզ խնդրում ենք հետեւյալ Մասհանումների Լողացող տոկոսադրույքը փոխարկել

§ ***[համապատասխան Մասհանումների ցանկը]***,

Ֆիքսված տոկոսադրույքի՝ սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան:

3. Դրույքաչափի փոխարկման սույն հայտը կհամարվի առոչինչ, եթե կիրառելի Ֆիքսված տոկոսադրույքը գերազանցի *[նշե՛ք տոկոսը տրամադրված]* [●%]:

Հարգանքով՝

.....
Վարկառուի՝ ստորագրելու լիազորություն ունեցող ներկայացուցիչ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5Դ. ԴՐՈՒՅՔԱԶԱՓԻ ՓՈԽԱՐԿՄԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՁԵԻՆ

[Զարգացման ֆրանսիական գործակալության ձեռաթղթով]

Ում՝ [Վարկառու]

Ամսաթիվ՝ [●]

Վերաբերում է Դրույքաչափի փոխարկման թվագրված [●] թիվ [●] հայտին

Վարկառուի անվանումը. Վարկ տրամադրելու մասին [●] թվագրված թիվ [●] համաձայնագիր

Դրույքաչափի փոխարկման հաստատում թիվ [●]

Հարգելի՛ պարոնայք,

ԹԵՄԱ՝ Լողացող տոկոսադրույքի փոխարկումը Ֆիքսված տոկոսադրույքի

1. Մենք հղում ենք կատարում Վարկառուի եւ Վարկատուի միջեւ [●] թվականին կնքված՝ Վարկ տրամադրելու մասին թիվ [●] համաձայնագրին (այսուհետ՝ **Համաձայնագիր**): Սույն համաձայնագրում օգտագործված, սակայն չսահմանված՝ մեծատառերով գրված բառերն ու արտահայտությունները ունեն Համաձայնագրում դրանց տրված իմաստները:

2. Անդրադառնում ենք նաեւ Ձեր՝ Դրույքաչափի փոխարկման հայտին, որը թվագրված է [●]: Հաստատում ենք, որ Համաձայնագրի 4.1.3 (ա) կետի (Լողացող տոկոսադրույքի փոխարկումը Ֆիքսված տոկոսադրույքի) համաձայն տրված՝ Ձեր Դրույքաչափի փոխարկման հայտում նշված (Մասհանման) Մասհանումների նկատմամբ կիրառվող Ֆիքսված տոկոսադրույքը կազմում է՝

[●] % տարեկան:

3. 4.1.1 կետի (Տոկոսադրույքի ընտրությունը) համաձայն հաշվարկվող այդ Ֆիքսված տոկոսադրույքը կկիրառվի Ձեր՝ Դրույքաչափի փոխարկման [●] (ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը) հայտում նշված (Մասհանման) Մասհանումների նկատմամբ:

4. Նաեւ հայտնում ենք, որ Վարկային միջոցների տարեկան փաստացի համաշխարհային դրույքաչափը կազմում է [●] %:

Հարգանքով՝

.....
Զարգացման ֆրանսիական գործակալության լիազորված ներկայացուցիչ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԵԼ ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՔՈՒՄ ԵՎ ՎԱՐԿԱՏՈՒԻ ԿԱՅՔՈՒՄ

1. Ծրագրի վերաբերյալ տեղեկություններ՝
 - ԶՖԳ-ի գրքում համարն ու անվանումը.
 - Նկարագրությունը.
 - Գործառնական ոլորտ.
 - Իրականացման վայր.
 - Մեկնարկի ակնկալվող ամսաթիվը.
 - Տեխնիկական առումով ավարտի ակնկալվող ամսաթիվը.
 - Իրականացման կարգավիճակ, որը թարմացվում է յուրաքանչյուր կիսամյակ.

2. Ծրագրի ֆինանսավորման վերաբերյալ տեղեկություններ՝
 - Ֆինանսավորման տեսակը (վարկ, դրամաշնորհ, համաֆինանսավորում, պատվիրակված ֆինանսական միջոցներ).
 - Վարկային միջոցների մայր գումարը.
 - Մասհանված վարկային միջոցների չափը (թարմացվում է Ծրագրի իրականացմանը զուգահեռ).

3. Այլ տեղեկություններ
 - Գործարքի վերաբերյալ տեղեկատվական ծանուցում եւ (կամ) տեղեկատվական թերթիկ, որում ներկայացվում է սույն հավելվածին կցված գործարքը:

ⁱ Ապահովել, որ ռեսուրսների միջնաժամկետ հատկացմամբ պահպանվեն ազգային ռազմավարության պլանավորման համապատասխանության որոշակի պահանջները:

ⁱⁱ Այս ճանապարհային քարտեզը պետք է ներառի ծրագրերի կառուցվածքի եւ բովանդակության ուսումնասիրությունների իրականացում, ծրագրի ղեկավարների հնարավորությունների ընդլայնմանն ուղղված հատուկ միջոցառումներ եւ ՖՆ-ում թե՛ աուդիտի եւ թե՛ գնահատման (ընդհանուր տեսչություններ) առումով ներքին կարողությունների զարգացում:

ⁱⁱⁱ Իրացվելիության կանխատեսման ձեւանմուշի հարկային տվյալների հատվածը համաձայնեցվում է Պետական եկամուտների կոմիտեի հետ առանձին, եւ դրա հիման վրա հաջորդ երեք ամիսների համար նոր ակնկալվող շաբաթական եկամուտների հոսքն է հաշվարկվում ՖՆ-ի կողմից եւ փոխանցվում ՀԿԲ՝ որպես շաբաթական տարանջատմամբ իր նոր 3-ամսյա կանխատեսումների թարմացումների մաս (առաջին չորսշաբաթյա ժամանակահատվածների համար՝ օրական տարանջատմամբ):

^{iv} Աշխատանքային խմբի առաջարկությունների արդյունքում:

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը Հայաստանի Հանրապետության և Չարգացման ֆրանսիական գործակալության միջև թիվ CAM 1024 01 C վարկային համաձայնագրի Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջազգային պայմանագրերի պահոցում (դեպոզիտում) պահվող բնօրինակի նույնական պատճենն է:

**Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարության
միջազգային պայմանագրերի և
իրավունքի վարչության պետի
պարտականությունները կատարող՝**

Տիգրան Սարգսյան

AFD AGREEMENT N° CAM 1024 01 C

CREDIT FACILITY AGREEMENT

dated 26 June 2024

between

THE REPUBLIC OF ARMENIA

The Borrower

and

AGENCE FRANÇAISE DE DEVELOPPEMENT

The Lender

th th

LE

TABLE OF CONTENTS

1.	DEFINITIONS AND INTERPRETATION.....	6
1.1	Definitions	6
1.2	Interpretation	6
2.	FACILITY, PURPOSE AND CONDITIONS OF UTILISATION.....	6
2.1	Facility.....	6
2.2	Purpose	6
2.3	Absence of Liability	6
2.4	Conditions precedent.....	6
3.	DRAWDOWN OF FUNDS.....	7
3.1	Drawdown amount	7
3.2	Drawdown request.....	7
3.3	Payment completion	7
3.4	Payment mechanics	8
3.5	Deadline for Drawdown of the Funds	8
4.	INTEREST.....	8
4.1	Interest Rate.....	8
4.2	Calculation and payment of interest	10
4.3	Late payment and default interest.....	10
4.4	Communication of Interest Rates	11
4.5	Effective Global Rate (<i>Taux Effectif Global</i>).....	11
5.	CHANGE TO THE CALCULATION OF INTEREST	11
5.1	Market Disruption	11
5.2	Replacement of Screen Rate.....	12
6.	FEES.....	13
6.1	Commitment Fees.....	13
6.2	Appraisal Fee.....	14
7.	REPAYMENT	14
8.	PREPAYMENT AND CANCELLATION.....	14
8.1	Voluntary prepayment	14
8.2	Mandatory prepayment.....	15
8.3	Cancellation by the Borrower.....	15
8.4	Cancellation by the Lender.....	15
8.5	Restrictions.....	16
9.	ADDITIONAL PAYMENT OBLIGATIONS.....	16
9.1	Costs and expenses	16
9.2	Cancellation Indemnity	16
9.3	Prepayment Indemnity	17
9.4	Taxes and duties	17
9.5	Additional Costs	17
9.6	Currency indemnity.....	18
9.7	Due dates	18
10.	REPRESENTATIONS AND WARRANTIES.....	18
10.1	Power and authority.....	18
10.2	Validity and admissibility in evidence	18
10.3	Binding obligations	19

10.4	No filing or stamp taxes	19
10.5	Transfer of funds	19
10.6	No conflict with other obligations	19
10.7	Governing Law and Enforcement	19
10.8	No Default	19
10.9	No Misleading Information	20
10.10	Pari Passu Ranking	20
10.11	Licit Origin of the funds and Prohibited Practices	20
10.12	No Material Adverse Effect.....	20
11.	UNDERTAKINGS	20
11.1	Compliance with Laws; Regulations and Obligations	20
11.2	Authorisations	20
11.3	Implementation and Preservation of the Program	21
11.4	Environmental and Social Responsibility	21
11.5	Additional Financing	21
11.6	Pari Passu Ranking	21
11.7	Inspections.....	21
11.8	Program Evaluation.....	21
11.9	Financial Sanctions Lists and Embargo	22
11.10	Licit Origin, absence of Prohibited Practices	22
11.11	Investigation	22
11.12	Visibility and Communication	23
12.	INFORMATION UNDERTAKINGS.....	23
12.1	Financial Information	23
12.2	Program Implementation	23
12.3	Monitoring	23
12.4	Co-Financing	23
12.5	Additional Information.....	24
13.	EVENTS OF DEFAULTS	24
13.1	Events of Default.....	24
13.2	Acceleration.....	26
13.3	Notification of an Event of Default	26
14.	ADMINISTRATION OF THE FACILITY	26
14.1	Payments	26
14.2	Set-off.....	27
14.3	Business Days.....	27
14.4	Currency of payment	27
14.5	Day count convention.....	27
14.6	Place of payment	27
14.7	Payment Systems Disruption.....	28
15.	MISCELLANEOUS.....	28
15.1	Language	28
15.2	Certifications and determinations.....	28
15.3	Partial invalidity	29
15.4	No Waiver	29
15.5	Assignment.....	29
15.6	Legal effect.....	29
15.7	Entire agreement.....	29
15.8	Amendments.....	29
15.9	Confidentiality – Disclosure of information.....	29
15.10	Limitation	30

15.11	Hardship	30
16.	NOTICES	30
16.1	In writing and addresses	30
16.2	Delivery	31
16.3	Electronic communications	31
17.	GOVERNING LAW, ENFORCEMENT AND CHOICE OF DOMICILE	32
17.1	Governing Law	32
17.2	Arbitration	32
17.3	Service of process	32
18.	DURATION	32
19.	ELECTRONIC SIGNATURE	32
	SCHEDULE 1A – DEFINITIONS	35
	SCHEDULE 1B - CONSTRUCTION	45
	SCHEDULE 2 - PROGRAM DESCRIPTION	46
	SCHEDULE 3A - FINANCING PLAN	48
	SCHEDULE 3B – POLICY MATRIX.....	49
	SCHEDULE 4 - CONDITIONS PRECEDENT	58
	SCHEDULE 5A - FORM OF DRAWDOWN REQUEST	60
	SCHEDULE 5B - FORM OF CONFIRMATION OF DRAWDOWN AND RATE.....	62
	SCHEDULE 5C - FORM OF RATE CONVERSION REQUEST	64
	SCHEDULE 5D - FORM OF RATE CONVERSION CONFIRMATION	65
	SCHEDULE 6 - INFORMATION THAT MAY BE PUBLISHED ON THE FRENCH GOVERNMENT WEBSITE AND THE LENDER’S WEBSITE	66

CREDIT FACILITY AGREEMENT

BETWEEN:

(1) **THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ARMENIA,**

represented by Vahe HOVHANNISYAN in his capacity as the Minister of Finance of the Republic of Armenia who is duly authorised to sign this Agreement

(“the Government of the Republic of Armenia” or the “**Borrower**”);

AND

(2) **AGENCE FRANCAISE DE DEVELOPPEMENT**, a French public entity governed by French law, with registered office at 5, Rue Roland Barthes, 75598 Paris Cedex 12, France, registered with the Trade and Companies Register of Paris under number 775 665 599, represented by Mathieu VASSEUR, in his capacity as Regional Director for Eurasia of the Agence Française de Développement, duly authorised to sign this Agreement,

(“AFD” or the “**Lender**”);

(hereinafter jointly referred to as the “**Parties**” and each a “**Party**”);

WHEREAS:

- (A) The Borrower intends to implement a program consisting of a budget support loan dedicated to improve the efficiency and sustainability of public service delivery and financial sector development in Armenia (the “**Program**”), as described further in Schedule 2 (*Program Description*).
- (B) The Borrower has requested that the Lender make a facility available for the purposes of participating in the financing of the Program.
- (C) The Lender, a public entity contributing to the implementation of the French State's development aid policy (in accordance with Article L. 515-13 of French Monetary and Financial Code), has expressed its interest to participate in the financing of the Program.
- (D) Pursuant to a resolution n° C20231324 of the Management Board of AFD dated 13 December 2023, the Lender has agreed to make the Facility available to the Borrower pursuant to the terms and conditions of this Agreement.

THEREFORE THE PARTIES HAVE AGREED AS FOLLOWS:

1. DEFINITIONS AND INTERPRETATION

1.1 Definitions

Capitalised words and expressions used in this Agreement (including those appearing in the recitals above and in the Schedules) shall have the meaning given to them in Schedule 1A (Definitions), except as otherwise provided in this Agreement.

1.2 Interpretation

Words and expressions used in this Agreement shall be construed pursuant to the provisions of Schedule 1B (*Construction*), unless the contrary intention appears.

2. FACILITY, PURPOSE AND CONDITIONS OF UTILISATION

2.1 Facility

Subject to the terms of this Agreement, the Lender makes available to the Borrower a Facility in a maximum aggregate amount of seventy five million Euros (EUR 75,000,000).

2.2 Purpose

The purpose of the Facility is to finance the Borrower budget intended to implement the Program as described in Schedule 2 (*Program Description*), in accordance with the Financing Plan described in Schedule 3A (*Financing Plan*) and the Public Policy Matrix described in Schedule 3B (*Policy Matrix*).

2.3 Absence of Liability

The Lender shall not be held responsible for the use of any amount borrowed which is not in accordance with the provisions of this Agreement.

2.4 Conditions precedent

(a) No later than the Signing Date, the Borrower shall provide to the Lender all of the documents set out in Part I of Schedule 4 (*Conditions Precedent*).

(b) A Drawdown Request may not be delivered to the Lender unless:

(i) The Lender has received all of the documents listed in Part II of Schedule 4 (*Conditions Precedent*) and has notified the Borrower that such documents are satisfactory in form and substance;

(ii) On the date of the Drawdown Request and on the proposed Drawdown Date for the relevant Drawdown, no Payment Systems Disruption Event has occurred and the conditions set out in this Agreement have been fulfilled, including:

(1) no Event of Default or mandatory prepayment event is continuing or would result from the proposed Drawdown;

- (2) no Co-Financier has suspended its payments in relation to the Program;
- (3) the Borrower is up-to-date with all its payment obligations, including fees and commissions due under the Agreement;
- (4) the Drawdown Request has been made in accordance with the terms of Clause 3.2 (*Drawdown request*);
- (5) each representation given by the Borrower in relation to Clause 10 (*Representations and warranties*) is true.

3. **DRAWDOWN OF FUNDS**

3.1 Drawdown amount

The Facility will be made available to the Borrower during the Availability Period, in one (1) single Drawdown.

3.2 Drawdown request

Provided that the conditions set out in Clause 2.4(b) (*Conditions precedent*) are satisfied, the Borrower may draw on the Facility by delivery to the Lender of a duly completed Drawdown Request. The Drawdown Request shall be delivered by the Borrower to the AFD office director at the address specified in Clause 16.1 (*In writing and addresses*).

The Drawdown Request is irrevocable and will be regarded as having been duly completed if:

- (a) the Drawdown Request is substantially in the form set out in Schedule 5A (*Form of Drawdown Request*);
- (b) the Drawdown Request is received by the Lender at the latest fifteen (15) Business Days prior to the Deadline for Drawdown of Funds;
- (c) the proposed Drawdown Date is a Business Day falling within the Availability Period;
- (d) the amount of the Drawdown complies with Clause 3.1 (*Drawdown amount*); and
- (e) all of the documents set out in Part II of Schedule 4 (*Conditions Precedent*) for the purposes of the Drawdown are attached to the Drawdown Request, comply with the abovementioned Schedule and with the requirements of Clause 3.4 (*Payment mechanics*), and are in form and substance satisfactory to the Lender.

3.3 Payment completion

Subject to Clause 14.7 (*Payment System Disruption*) if each of the conditions set out in Clause 2.4(b) (*Conditions precedent*) of this Agreement has been met, the Lender shall make the requested Drawdown available to the Borrower not later than the Drawdown Date.

The Lender shall provide the Borrower with a letter of Drawdown confirmation substantially in the form set out in Schedule 5B (*Form of confirmation of drawdown and rate*).

3.4 Payment mechanics

The proceeds of the Drawdown shall be paid to the Borrower's Account maintained at the Central Bank of Armenia which details will be duly notified by the Borrower to the Lender in the Drawdown Request.

3.5 Deadline for Drawdown of the Funds

The full drawdown of the Facility shall occur at the latest on the Deadline for Drawdown of Funds.

If the full drawdown does not occur by the above-mentioned date, the Lender may cancel the Facility in accordance with clause 8.4 (*Cancellation by the Lender*).

The Deadline for Drawdown of Funds may not be postponed without the prior consent of the Lender.

Any postponement of the Deadline for Drawdown of Funds will be (i) subject to fees and/or new financial conditions applicable to Drawdowns of the Available Credit and (ii) formalized in writing between the Parties.

4. **INTEREST**

4.1 Interest Rate

4.1.1 Selection of Interest Rate

For the Drawdown, the Borrower may select a fixed Interest Rate or a floating Interest Rate, which shall apply to the amount set out in the Drawdown Request, by stating the selected Interest Rate, i.e., fixed or floating, in the Drawdown Request delivered to the Lender substantially in the form set out in Schedule 5A (*Form of Drawdown Request*), subject to the following conditions:

(a) Floating Interest Rate

The Borrower may select a floating Interest Rate, which shall be the percentage rate per annum, being the aggregate of:

- six-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement; and
- the Margin.

Notwithstanding the above, for the Drawdown and in the case where the Interest Period is less than one hundred and thirty-five (135) days, the applicable EURIBOR shall be:

- one-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*)

of the Agreement, if the first Interest Period is less than sixty (60) days;
or

- three-month EURIBOR, or, as the case may be, the Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin, as determined in accordance with the provisions of Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement if the first Interest Period is between sixty (60) days and one hundred and thirty-five (135) days.

(b) Fixed Interest Rate

Provided that the amount of the requested Drawdown is equal to or greater than three million Euros (EUR 3,000,000), the Borrower may select a fixed Interest Rate for such requested Drawdown. The fixed Interest Rate shall be the Fixed Reference Rate increased or decreased by any fluctuation of the Index Rate from the Signing Rate Setting Date until the relevant Rate Setting Date for Drawdown.

The Borrower may specify in the Drawdown Request a maximum amount for fixed Interest Rate. If the fixed Interest Rate as calculated on the Rate Setting Date exceeds the maximum amount for fixed Interest Rate specified in the relevant Drawdown Request, such Drawdown Request shall be cancelled and the Drawdown amount specified in the cancelled Drawdown Request shall be credited to the Available Credit.

4.1.2 Minimum Interest Rate

The Interest Rate determined in accordance with Clause 4.1.1 (*Selection of Interest Rate*), regardless of the elected option, shall not be less than zero point twenty-five per cent (0.25 %) per annum, notwithstanding any decline in the Interest Rate.

4.1.3 Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate

The floating Interest Rate applicable to the Drawdown shall be converted to a fixed Interest Rate in accordance with the conditions set out below:

- (a) Rate Conversion upon the Borrower's request or at the Lender's initiative in the event of Restructuring

The Borrower may request at any time that the Lender convert the floating Interest Rate applicable to the Drawdown to a fixed Interest Rate, provided that the amount of the Drawdown is equal to or exceed three million Euros (EUR 3,000,000).

To this effect, the Borrower shall send to the Lender a Rate Conversion Request substantially in the form set out in Schedule 5C (*Form of Rate Conversion Request*). The Borrower may specify in the Rate Conversion Letter a maximum amount for fixed Interest Rate. If the fixed Interest Rate as calculated on the Rate Setting Date exceeds the maximum amount for fixed Interest Rate specified by the Borrower in the Rate Conversion Request, such Rate Conversion Request will be automatically cancelled.

The fixed Interest Rate will be effective two (2) Business Days after the Rate Setting Date.

th th

LE

In the case of Restructuring or a project of Restructuring affecting the Borrower and likely to have an impact on the Facility, and in order to facilitate the completion of the Restructuring on the interests of the Parties, the Lender may convert the floating Interest Rate into a fixed Interest Rate applicable to the Drawdown. The Lender shall inform the Borrower of any such conversion.

(b) Rate Conversion mechanics

The fixed Interest Rate applicable to the Drawdown shall be determined in accordance with Clause 4.1.1 (ii) (*Fixed Interest Rate*) above on the Rate Setting Date referred to in subparagraph (i) above.

The Lender shall send to the Borrower a letter of confirmation of Rate Conversion substantially in the form set out in Schedule 5D (*Form of Rate Conversion Confirmation*).

A Rate Conversion is final and at no costs.

4.2 Calculation and payment of interest

The Borrower shall pay accrued interest on the Drawdown on each Payment Date.

Without prejudice to Clause 14.3 (*Business Days*), if the Payment Date is not a business day in the Republic of Armenia, the Borrower reserves the right to make the payment up to two (2) business days prior to the Payment Date. For the avoidance of doubt, this should not affect the calculation of any Interest Period, and should not be considered a voluntary prepayment of the Facility.

The amount of interest payable by the Borrower on a relevant Payment Date and for a relevant Interest Period shall be equal to the sum of any interest owed by the Borrower on the amount of the Outstanding Principal in respect of the Drawdown. Interest owed by the Borrower in respect of the Drawdown shall be calculated on the basis of:

- (a) the Outstanding Principal owed by the Borrower in respect of the Drawdown as at the immediately preceding Payment Date or, in the case of the first Interest Period, on the corresponding Drawdown Date;
- (b) the exact number of days which have accrued during the relevant Interest Period on the basis of a three hundred and sixty (360) day year; and
- (c) the applicable Interest Rate determined in accordance with the provisions of Clause 4.1 (*Interest Rate*).

4.3 Late payment and default interest

- (a) Late payment and default interest on all amounts due and unpaid (except for interest)

If the Borrower fails to pay any amount payable by it to the Lender under this Agreement (whether a payment of principal, a Prepayment Indemnity, any fees or incidental expenses of any kind except for any unpaid overdue interest) on its due date, interest shall accrue on the overdue amount, to the extent permitted by law, from the due date up to the date of actual payment (both before and after an arbitral award, if any) at the Interest Rate applicable to the current Interest Period (default interest) increased by three point five per cent (3.5 %) (late-payment interest). No formal prior notice from the Lender shall be necessary.

- (b) Late payment and default interest on unpaid overdue interest

Interest which has not been paid on its due date shall bear interest, to the extent permitted by law, at the Interest Rate applicable to the ongoing Interest Period (default interest), increased by three point five per cent (3.5 %) (late-payment interest), to the extent that such Interest has been due and payable for at least one (1) year. No formal prior notice from the Lender shall be necessary.

The Borrower shall pay any outstanding interest under this Clause 4.3 (*Late payment and default interest*) immediately on demand by the Lender or on each Payment Date following the due date for the outstanding payment.

- (c) Receipt of any payment of late payment interest or default interest by the Lender shall neither imply the grant of any payment extension to the Borrower, nor operate as a waiver of any of the Lender's rights hereunder.

4.4 Communication of Interest Rates

The Lender shall promptly notify the Borrower of the determination of each Interest Rate in accordance with this Agreement.

4.5 Effective Global Rate (*Taux Effectif Global*)

In order to comply with Articles L. 314-1 to L.314-5 and R.314-1 *et seq.* of the French Consumer Code and L. 313-4 of the French Monetary and Financial Code, the Lender informs the Borrower, and the Borrower accepts, that the effective global rate (*taux effectif global*) applicable to the Facility may be valued at an annual rate of three point thirty one (3.31 %) on the basis of a three hundred and sixty-five (365) day year, and an Interest Period of six (6) months, at a period rate of one point sixty-four per cent (1.64%) subject to the following:

- (a) the above rates are given for information purposes only;
- (b) the above rates are calculated on the basis that:
- (i) drawdown of the Facility is in full at fixed rate on the Signing Date; and
 - (ii) the fixed rate for the duration of the facility should be equal to three point twenty three per cent. (3.23%) per annum;
- (c) the above rates take into account the commissions and costs payable by the Borrower under this Agreement, assuming that such commissions and costs will remain fixed and will apply until the expiry of the term of this Agreement.

5. **CHANGE TO THE CALCULATION OF INTEREST**

5.1 Market Disruption

- (a) If a Market Disruption Event affects the interbank market in the Eurozone and it is impossible:
- (i) for the fixed Interest Rate, to determine the fixed Interest Rate applicable to a Drawdown, or

- (ii) for the variable Interest Rate, to determine the applicable EURIBOR for the relevant Interest Period,

the Lender shall inform the Borrower.

- (b) Upon the occurrence of the event described in paragraph (a) above, the applicable Interest Rate, as the case may be, for the Drawdown or for the relevant Interest Period will be the sum of:
 - (i) the Margin; and
 - (ii) the percentage rate per annum corresponding to the cost to the Lender of funding the Drawdown from whatever source it may reasonably select. Such rate shall be notified to the Borrower as soon as possible and, in any case, prior to (1) the first Payment Date for interest owed under the Drawdown for the fixed Interest Rate or (2) the Payment Date for interest owed under such Interest Period for the variable Interest Rate.

5.2 Replacement of Screen Rate

5.2.1 Definitions

"Relevant Nominating Body" means any central bank, regulator, supervisor or working group or committee sponsored or chaired by, or constituted at the request of any of them.

"Screen Rate Replacement Event" means any of the following events or series of events:

- (a) the definition, methodology, formula or means of determining the Screen Rate has materially changed;
- (b) a law or regulation is enacted which prohibits the use of the Screen Rate, it being specified, for the avoidance of doubt, that the occurrence of this event shall not constitute a mandatory prepayment event;
- (c) the administrator of the Screen Rate or its supervisor publicly announces:
 - (i) that it has ceased or will cease to provide the Screen Rate permanently or indefinitely, and, at that time, no successor administrator has been publicly nominated to continue to provide that Screen Rate;
 - (ii) that the Screen Rate has ceased or will cease to be published permanently or indefinitely; or
 - (iii) that the Screen Rate may no longer be used (whether now or in the future);
- (d) a public announcement is made about the bankruptcy of the administrator of that Screen Rate or any other insolvency proceedings against it, and, at that time, no successor administrator has been publicly nominated to continue to provide that Screen Rate; or
- (e) in the opinion of the Lender, the Screen Rate has ceased to be used in a series of comparable financing transactions.

"Screen Rate" means EURIBOR or, following the replacement of this rate by a Replacement Benchmark, the Replacement Benchmark.

"Screen Rate Replacement Date" means:

- with respect to the events referred to in items a), d) and e) of the above definition of Screen Rate Replacement Event, the date on which the Lender has knowledge of the occurrence of such event, and,
- with respect to the events referred to in items b) and c) of the above definition of Screen Rate Replacement Event, the date beyond which the use of the Screen Rate will be prohibited or the date on which the administrator of the Screen Rate permanently or indefinitely ceases to provide the Screen Rate or the date beyond which the Screen Rate may no longer be used.

5.2.2 Each Party acknowledges and agrees for the benefit of the other Party that if a Screen Rate Replacement Event occurs and in order to preserve the economic balance of the Agreement, the Lender may replace the Screen Rate with another rate (the "**Replacement Benchmark**") which may include an adjustment margin in order to avoid any transfer of economic value between the Parties (if any) (the "**Adjustment Margin**") and the Lender will determine the date from which the Replacement Benchmark and, if any, the Adjustment Margin shall replace the Screen Rate and any other amendments to the Agreement required as a result of the replacement of the Screen Rate by the Replacement Benchmark.

5.2.3 The determination of the Replacement Benchmark and the necessary amendments will be made in good faith and taking into account, (i) the recommendations of any Relevant Nominating Body, or (ii) the recommendations of the administrator of the Screen Rate, or (iii) the industry solution recommended by professional associations in the banking sector or, (iv) the market practice observed in a series of comparable financing transactions on the replacement date.

5.2.4 In case of replacement of the Screen Rate, the Lender will promptly notify the Borrower of the replacement terms and conditions to replace the Screen Rate with the Replacement Benchmark, which will be applicable to Interest Periods starting at least two Business Days after the Screen Rate Replacement Date.

5.2.5 The provisions of Clause 5.2 (*Replacement of Screen Rate*) shall prevail over the provisions of Clause 5.1 (*Market Disruption*).

6. FEES

6.1 Commitment Fees

From the date falling six (6) months after the Signing Date, the Borrower shall pay to the Lender a commitment fee of zero point five per cent (0.5 %) per annum.

The commitment fee shall be computed at the rate specified above on the amount of the Available Credit pro-rated for the actual number of days elapsed increased by the amount of any Drawdowns to be made available by the Lender in accordance with any pending Drawdown Requests.

The first commitment fee shall be calculated for the period from (i) the first day following the expiry of a six (6) months period starting from the Signing Date (included) up to (ii) the immediately following Payment Date (excluded). Subsequent commitment fees shall be calculated for periods commencing on the day immediately following a Payment Date (excluded) and ending on the next Payment Date (included).

The accrued commitment fee shall be payable (i) on each Payment Date as long as the Available Facility is higher than zero; (ii) on the Payment Date following the last day of the Drawdown Period; and (iii) in the event the Available Credit is cancelled in full, on the Payment Date following the effective date of such cancellation.

6.2 Appraisal Fee

No later than four (4) months after the Signing Date, and prior to the Drawdown, the Borrower shall pay to the Lender an appraisal fee of zero point five per cent (0.5 %) calculated on the maximum amount of the Facility.

7. **REPAYMENT**

Following expiry of the Grace Period, the Borrower shall repay the Lender the principal amount of the Facility in thirty (30) semi-annual instalments, due and payable on each Payment Date.

Without prejudice to Clause 14.3 (*Business Days*), if the Payment Date is not a business day in the Republic of Armenia, the Borrower reserves the right to make the payment up to two (2) business days prior to the Payment Date. For the avoidance of doubt, this should not affect the calculation of any Interest Period, and should not be considered a voluntary prepayment of the Facility.

The first instalment shall be due and payable on 15th September 2029 and the last instalment shall be due and payable on 15th March 2044.

At the end of the Drawdown Period, the Lender shall deliver to the Borrower an amortisation schedule in respect of the Facility taking into account, if applicable, any potential cancellation of the Facility pursuant to Clauses 8.3 (*Cancellation by the Borrower*) and/or 8.4 (*Cancellation by the Lender*).

8. **PREPAYMENT AND CANCELLATION**

8.1 Voluntary prepayment

The Borrower shall not be entitled to prepay the whole or any part of the Facility prior to the expiration of the Grace Period. As from the day following the expiration of the Grace Period, the Borrower may prepay the whole or any part of the Facility, subject to the following conditions:

- (a) the Borrower shall notify the Lender of its intention to prepay by not less than thirty (30) Business Days' written and irrevocable notice prior to the contemplated prepayment date;
- (b) the amount to be prepaid shall be equal to one or several instalment(s) in principal;
- (c) the contemplated prepayment date shall be a Payment Date;
- (d) all prepayments shall be made together with the payment of accrued interest, any fees, indemnities and related costs in connection with the prepaid amount as provided under this Agreement;
- (e) there is no overdue amount outstanding; and

- (f) in case of a part prepayment, the Borrower shall have given evidence, satisfactory to the Lender, that it has sufficient committed funding available for the purpose of financing the Program as determined in the Financing Plan.

On the Payment Date on which the prepayment is made, the Borrower shall pay the full amount of the Prepayment Indemnities due and payable pursuant to Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*).

8.2 Mandatory prepayment

The Borrower shall immediately prepay the whole or part of the Facility upon receipt of a notice from the Lender informing the Borrower of any of the following events:

- (a) Illegality: it becomes unlawful for the Lender pursuant to its applicable law to perform any of its obligations as contemplated by this Agreement or to fund or maintain the Facility;
- (b) Decisions and instructions of the French State: the French Government has announced its intention or has decided to sever, suspend or interrupt all or part of its diplomatic ties and/or cooperation with the Borrower's country; or the Borrower has severed or announced that it will sever all or part of its diplomatic ties and/or cooperation with France;
- (c) Additional Costs: the amount of any Additional Costs referred to in Clause 9.5 (*Additional Costs*) is significant and the Borrower has refused to pay such Additional Costs;
- (d) Default: the Lender declares an Event of Default in accordance with Clause 13 (*Events of Defaults*);
- (e) Prepayment to a Co-Financier: the Borrower prepays whole or part of any amounts owed to a Co-Financier, in which case the Lender shall be entitled to request that the Borrower prepays, as the case may be, the Facility or an amount of the outstanding Facility in proportion with the amount prepaid to the Co-Financier.

In the case of each of the events specified in paragraphs (a), (c) and (d) above, the Lender reserves the right, after having notified the Borrower in writing, to exercise its rights as a creditor in the manner specified in Clause 13.2 (*Acceleration*).

8.3 Cancellation by the Borrower

Prior to the Deadline for Drawdown, the Borrower may cancel the whole or any part of the Available Credit by giving the Lender a three (3) Business Days' prior notice.

Upon receipt of such notice of cancellation, the Lender shall cancel the amount notified by the Borrower, provided that the expenses, as specified in the Financing Plan, are covered in a manner satisfactory to the Lender, except in the event that the Program is abandoned by the Borrower.

8.4 Cancellation by the Lender

The Available Credit shall be immediately cancelled upon delivery of a notice to the Borrower, which shall be immediately effective, if:

- (a) the Available Credit is not equal to zero on the Deadline for Drawdown; or
- (b) the Drawdown has not occurred on the Deadline for Drawdown; or

- (c) an Event of Default has occurred and is continuing; or
- (d) an event referred to in Clause 8.2 (*Mandatory prepayment*) has occurred;

8.5 Restrictions

- (a) Any notice of prepayment or cancellation given by a Party pursuant to this Clause 8 (*Prepayment and Cancellation*) shall be irrevocable, and, unless otherwise provided in this Agreement, any such notice shall specify the date or dates on which the relevant prepayment or cancellation is to be made and the amount of that prepayment or cancellation.
- (b) The Borrower shall not prepay or cancel all or any part of the Facility except at the times and in the manner expressly provided for in this Agreement.
- (c) Any prepayment under this Agreement shall be made together with payment of (i) accrued interest on the prepaid amount, (ii) outstanding fees, and (iii) the Prepayment Indemnity referred to in Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*) below.
- (d) Any prepayment amount will be applied against the remaining instalments in inverse order of maturity.
- (e) The Borrower may not re-borrow the whole or any part of the Facility which has been prepaid or cancelled.

9. **ADDITIONAL PAYMENT OBLIGATIONS**

9.1 Costs and expenses

- 9.1.1 If an amendment to this Agreement is required based on a request by the Borrower, the Borrower shall reimburse to the Lender all costs (including legal fees) reasonably incurred in responding to, evaluating, negotiating or complying with that requirement. These fees and expenses will be capped to fifteen thousand Euros (EUR 15,000), excluding Armenian VAT.
- 9.1.2 The Borrower shall reimburse to the Lender for all costs and expenses (including legal fees) incurred by it in connection with the enforcement or preservation of any of its rights under this Agreement.
- 9.1.3 The Borrower shall pay directly or, if applicable, reimburse the Lender in case of an advance made by the Lender, the amount of all costs and expenses in connection with the transfer of funds to, or for the account of, the Borrower from Paris to any other place agreed with the Lender, as well as any transfer fees and expenses in connection with the payment of all sums due under the Facility.

9.2 Cancellation Indemnity

If the Facility is cancelled in full or in part in accordance with the terms of Clauses 8.3 (*Cancellation by the Borrower*) and/or 8.4 (*Cancellation by the Lender*) paragraphs (a), (b) and (c), the Borrower shall pay a cancellation indemnity computed at one point five percent (1.5 %) on the cancelled amount of the Facility.

Each cancellation indemnity shall be due and payable on the Payment Date immediately following a cancellation of all or part of the Facility.

9.3 Prepayment Indemnity

On account of any losses suffered by the Lender as a result of the prepayment of the whole or any part of the Facility in accordance with Clauses 8.1 (*Voluntary prepayment*) or 8.2 (*Mandatory prepayment*), the Borrower shall pay to the Lender an indemnity equal to the aggregate amount of:

- the Prepayment Compensatory Indemnity; and
- any costs arising out of the break of any interest hedging swap transactions put in place by the Lender in connection with the amount prepaid.

9.4 Taxes and duties

9.4.1 Registration costs

The Borrower shall pay directly, or, if applicable, reimburse the Lender in case of an advance made by the Lender, the costs of all stamp duty, registration and other similar taxes payable in respect of the Agreement and any potential amendment thereto.

9.4.2 Withholding Tax

The Borrower undertakes that all payments made to the Lender under this Agreement shall be free of any Withholding Tax.

If a Withholding Tax is required by law, the Borrower undertakes to gross-up the amount of any such payment to such amount which leaves the Lender with an amount equal to the payment which would have been due if no payment of Withholding Tax had been required.

The Borrower shall reimburse to the Lender all expenses and/or Taxes for the Borrower's account which have been paid by the Lender (if applicable), with the exception of any Taxes due in France.

9.5 Additional Costs

The Borrower shall pay to the Lender, within five (5) Business Days of the Lender's request, all Additional Costs incurred by the Lender as a result of: (i) the coming into force of any new law or regulation, or any amendment to, or any change in the interpretation or application of any existing law or regulation; or (ii) compliance with any law or regulation made after the Signing Date.

In this Clause, "**Additional Costs**" means:

- (a) any cost arising after the Signing Date out of one of the event referred to in the first paragraph of this Clause and not taken into account by the Lender to compute the financial conditions of the Facility; or
- (b) any reduction of any amount due and payable under this Agreement;

which is incurred or suffered by the Lender as a result of (i) making the Facility available to the Borrower or (ii) entering into or performing its obligations under the Agreement.

9.6 Currency indemnity

If any sum due by the Borrower under this Agreement, or any order, judgment or award given or made in relation to such a sum, has to be converted from the currency in which that sum is payable into another currency, for the purpose of:

- (a) making or filing a claim or proof against the Borrower; or
- (b) obtaining or enforcing an order, judgment or award in relation to any litigation or arbitration proceedings,

the Borrower shall indemnify the Lender against and, within three (3) Business Days of the Lender's request and as permitted by law, pay to the Lender, the amount of any cost, loss or liability arising out of or as a result of the conversion including any discrepancy between: (A) the exchange rate used to convert the relevant sum from the first currency to the second currency; and (B) the exchange rate or rate(s) available to the Lender at the time of its receipt of that sum. This obligation to indemnify the Lender is independent of any other obligation of the Borrower under this Agreement.

The Borrower waives any right it may have in any jurisdiction to pay any amount due under this Agreement in a currency or currency unit other than that in which it is expressed to be payable.

9.7 Due dates

Any indemnity or reimbursement payable by the Borrower to the Lender under this Clause 9 (*Additional Payment Obligations*) is due and payable on the Payment Date immediately following the circumstances which have given rise to the relevant indemnity or reimbursement.

Notwithstanding the above, any indemnity to be paid in connection with a prepayment pursuant to Clause 9.3 (*Prepayment Indemnity*) is due and payable on the date of the relevant prepayment.

10. REPRESENTATIONS AND WARRANTIES

All the representations and warranties set out in this Clause 10 (*Representations and warranties*) are made by the Borrower for the benefit of the Lender on the Signing Date. All the representations and warranties in this Clause 10 (*Representations and warranties*) are also deemed to be made by the Borrower on the date on which all of the conditions precedent listed in Part II of Schedule 4 (*Conditions Precedent*) are satisfied, on the date of each Drawdown Request, on each Drawdown Date and on each Payment Date, except that the repeating representations contained in Clause 10.9 (*No Misleading Information*) are deemed to be made by the Borrower in relation to the information provided by the Borrower since the date on which the representation was last made.

10.1 Power and authority

The Borrower has the power to enter into, perform and deliver this Agreement and to perform all contemplated obligations. The Borrower has taken all necessary action to authorise its entry into, performance and delivery of this Agreement.

10.2 Validity and admissibility in evidence

All Authorisations (except, on the Signing Date only, for the Ratification) required:

- (a) to enable the Borrower to lawfully enter into, and exercise its rights and comply with its obligations under this Agreement; and

- (b) to make this Agreement admissible in evidence in the courts of the jurisdiction of the Borrower or in arbitration proceedings as defined under Clause 17 (*Governing Law, Enforcement and Choice of Domicile*),

have been obtained and are in full force and effect, and no circumstances exist which could result in the revocation, non-renewal or modification, in whole or in part, of any such Authorisations.

10.3 Binding obligations

The obligations undertaken by the Borrower under this Agreement comply with all laws and regulations applicable to the Borrower in its jurisdiction and are legal, valid, binding and enforceable obligations which are effective in accordance with their written terms.

10.4 No filing or stamp taxes

Under the laws of the jurisdiction of the Borrower, it is not necessary that this Agreement be filed, recorded or enrolled with any court or other authority in that jurisdiction, except for the purpose of obtaining the Ratification, or that any stamp, registration or similar taxes or fees be paid on or in relation to this Agreement or the transactions contemplated therein.

10.5 Transfer of funds

All amounts due by the Borrower to the Lender under this Agreement whether as principal or interest, late payment interest, Cancellation Indemnity, Prepayment Indemnity, incidental costs and expenses or any other sum are freely convertible and transferable.

This representation shall remain in full force and effect until full repayment of all sums due to the Lender. In the event that the repayment dates of the Facility are extended by the Lender, no further confirmation of this representation shall be necessary.

The Borrower shall obtain Euros necessary for compliance with this representation in due course.

10.6 No conflict with other obligations

The entry into and performance by the Borrower of, and the transactions contemplated by, this Agreement do not conflict with any domestic or foreign law or regulation applicable to it, its constitutional documents (or any similar documents) or any agreement or instrument binding upon the Borrower or affecting any of its assets.

10.7 Governing Law and Enforcement

- (a) The choice of French law as the governing law of this Agreement will be recognised and enforced by the courts and arbitration tribunals in the jurisdiction of the Borrower.
- (b) Any judgment obtained in relation to this Agreement in a French court or any award by an arbitration tribunal will be recognised and enforced in the jurisdiction of the Borrower.

10.8 No Default

No Event of Default is continuing or is reasonably likely to occur.

No breach of the Borrower is continuing in relation to any other agreement binding upon it, or affecting any of its assets, which has, or is reasonably likely to have, a Material Adverse Effect.

10.9 No Misleading Information

All information and documents supplied by the Borrower to the Lender were true, accurate and up-to-date as at the date they were provided or, if appropriate, as at the date at which they are stated to be given and have not been varied, revoked, cancelled or renewed on revised terms, and are not misleading in any material respect as a result of an omission, the occurrence of new circumstances or the disclosure or non-disclosure of any information.

10.10 Pari Passu Ranking

The Borrower's payment obligations under this Agreement rank at least *pari passu* with the claims of all its other unsecured and unsubordinated creditors.

10.11 Licit Origin of the funds and Prohibited Practices

The Borrower represents and warrants that:

- (a) the funds which are or will be invested for the implementation of the Program, if any, other than those provided by the State, are not of Illicit Origin;
- (b) the Program has not given rise to any Prohibited Practices;
- (c) it has not committed or participated in any act contrary to any anti-Money Laundering and counter-Terrorist Financing applicable law.

10.12 No Material Adverse Effect

The Borrower represents and warrants that no event or circumstance which is likely to have a Material Adverse Effect has occurred or is likely to occur.

11. UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 11 (*Undertakings*) take effect on the Signing Date and remain in full force and effect for as long as any amount is outstanding under this Agreement.

11.1 Compliance with Laws; Regulations and Obligations

The Borrower shall comply

- (a) in all respects with all laws and regulations to which it and/or the Program is subject, particularly in relation to all applicable procurement, environmental protection, safety, labour laws and prevention and fight against Prohibited Practices and
- (b) with all of its obligations under this Agreement.

11.2 Authorisations

The Borrower shall promptly obtain, comply with and do all that is necessary to maintain in full force and effect any Authorisation, including but not limited to the Ratification, required under any applicable law or regulation to enable it to perform its obligations under this Agreement and to ensure their legality, validity, enforceability and admissibility in evidence.

11.3 Implementation and Preservation of the Program

The Borrower shall:

- (i) implement the Program in accordance with the generally accepted safety principles and in accordance with technical standards in force; and
- (ii) maintain the Program assets in accordance with all applicable laws and regulations and in good operating and maintenance conditions, and use such assets in compliance with their purpose and all applicable laws and regulations.

11.4 Environmental and Social Responsibility

11.4.1 Implementation of environmental and social measures

In order to promote sustainable development, the Parties agree that it is necessary to promote compliance with internationally recognised environmental and labour standards, including fundamental conventions of the International Labour Organization (“ILO”) and the international environmental laws and regulations applicable in the Borrower’s jurisdiction.

11.5 Additional Financing

The Borrower shall not amend or alter the Financing Plan without obtaining the Lender’s prior written consent and shall finance any additional costs not anticipated in the Financing Plan on terms which ensure that the Facility will be repaid.

11.6 Pari Passu Ranking

The Borrower undertakes (i) to ensure that its payment obligations under this Agreement rank at all times at least *pari passu* with its other present and future unsecured and unsubordinated payment obligations; (ii) not to grant prior ranking or guarantees to any other lenders except if the same ranking or guarantees are granted by the Borrower in favour of the Lender, if so requested by the Lender.

11.7 Inspections

The Borrower hereby authorizes the Lender and its representatives to carry out inspections on a yearly basis, the purpose of which will be to assess the implementation of the Program and the Monitoring Chart on technical and institutional aspects.

The Borrower shall co-operate and provide all reasonable assistance and information to the Lender and its representatives when carrying out such inspections, the timing and format of which shall be determined by the Lender following consultation with the Borrower.

The Borrower shall retain and make available for inspection by the Lender, all operational, financial and legal documents relating to the Program for a period of five (5) years from the date of the last Drawdown under the Facility.

11.8 Program Evaluation

The Borrower acknowledges that the Lender may carry out, or procure that a third party carries out on its behalf, an evaluation of the Program. Feedback from this evaluation will be used to produce a summary containing information on the Program, such as: total amount and duration of the funding, objectives of the Program, expected and achieved quantified outputs of the Program, assessment of the relevance, effectiveness, impact and viability/sustainability of the Program, main conclusions and recommendations.

The main objective of the evaluation will be the articulation of credible and independent judgement on the key issues of relevance, implementation (efficiency) and effects (effectiveness, impact and sustainability).

Evaluators will need to take into account in a balanced way the different legitimate points of view that may be expressed and conduct the evaluation impartially.

The Borrower will be involved as closely as possible in the evaluation, from the drafting of the Terms of Reference to the delivery of the final report.

The Borrower agrees to the publication of this summary, in particular on the Lender's website.

11.9 Financial Sanctions Lists and Embargo

The Borrower shall:

- (a) ensure that no funds or economic resources of the Program are made available, directly or indirectly, to or for the benefit of persons, groups or entities listed on any Financial Sanctions List; and
- (b) not finance, acquire or provide any supplies or intervene in sectors which are subject to an Embargo by the United Nations, the European Union or France.

11.10 Licit Origin, absence of Prohibited Practices

The Borrower undertakes:

- (a) to use the funds of the Facility in accordance with the AFD Group's policy to prevent and combat Prohibited practices as available on its Website;
- (b) to ensure that the funds, other than those of State origin, used for the implementation of the Program will not be of an Illicit Origin;
- (c) to ensure that the Program shall not give rise to any Prohibited Practice;
- (d) as soon as it becomes aware of, or suspects, any Prohibited Practices, to inform the Lender without any delay;
- (e) in the event referred to in paragraph (d) above, or at the Lender's request if the Lender suspects any Prohibited Practices have occurred, take all necessary actions to remedy the situation by investigating, taking corrective actions and putting in place the appropriate prevention measures for the future, in a manner satisfactory to the Lender and within the time period determined by the Lender; and
- (f) to notify the Lender without delay if it has knowledge of any information which leads it to suspect any Illicit Origin of any funds used for the implementation of the Program.

11.11 Investigation

The Borrower shall allow the Lender or any third party mandated by the Lender, to carry out an investigation in the event of an allegation of Prohibited Practice. To this end, the Lender or any third party mandated by it is authorized, upon reasonable notice to the Borrower, to conduct all actions necessary for these investigations including:

- (a) communicate to interview anyone who may have information about an alleged Prohibited Practice;

- (b) conduct such audits and controls, both documentary and in situ on-site, as the Lender may deem appropriate, including access to the accounting books and records or any other documentation relating to the Program held by the Borrower or any person or entity connected with the Program;
- (c) carry out visits of to the sites, facilities and works involved in related to the Program; and

The Borrower shall ensure that the tender documents, contracts and sub-contracts financed through the Facility allow for the provision implementation of this Clause.

Non-compliance with this Clause by the Borrower could, at the discretion of the Lender, constitute a Non-Cooperative Practice.

11.12 Visibility and Communication

The Borrower shall implement visibility and communication actions related to the implementation of the Program in accordance with the terms of the Visibility and Communication Guide, and acknowledges having fully read and understood the aforementioned guide.

According to the Visibility and Communication Guide, the Program is subject to communication and visibility obligations of Level 1.

12. INFORMATION UNDERTAKINGS

The undertakings in this Clause 12 (*Information Undertakings*) take effect on the Signing Date and remain in full force and effect for as long as any amount is outstanding under this Agreement.

12.1 Financial Information

The Borrower shall supply to the Lender any information that the Lender may reasonably require in relation to the Borrower's foreign and domestic debt as well as the status of any guaranteed loans.

12.2 Program Implementation

The Borrower shall supply to the Lender, promptly upon the Lender's request, any information or supporting document regarding the Program and the Public Policy Matrix implementation.

12.3 Monitoring

The Borrower shall supply to the Lender, before the Drawdown, a monitoring letter explaining the policy actions that were implemented, under the sub-program 2 of the policy matrix, with a reference to relevant documentary evidence shared with the Lender and the Co-Financier to justify the completion of the policy actions.

12.4 Co-Financing

The Borrower shall promptly inform the Lender of any cancellation (in whole or in part) or any prepayment under a Co-Financing.

12.5 Additional Information

The Borrower shall supply to the Lender:

- (a) promptly upon becoming aware of them, details of any event or circumstance which is or may be an Event of Default or which has or may have a Material Adverse Effect, the nature of such an event and all the actions taken or to be taken to remedy it (if any);
- (b) promptly, details of any decision or event which might affect the organisation, completion or operation of the Program;

13. **EVENTS OF DEFAULTS**

13.1 Events of Default

Each of the events or circumstances set out in this Clause 13.1 (*Events of Default*) is an Event of Default.

(a) **Payment Default**

The Borrower does not pay on the due date any amount payable by it under this Agreement in the manner required under this Agreement. However, without prejudice to Clause 4.3 (*Late Payment and default interest*), no Event of Default will occur under this paragraph (a) if such payment is made in full by the Borrower within five (5) Business Days of the due date.

(b) **Undertakings and Obligations**

The Borrower does not comply with any term of the Agreement, including, without limitation, any of the undertakings it has given pursuant to Clause 11 (*Undertakings*) and Clause 12 (*Information Undertakings*).

Save for the undertakings given pursuant to Clause 11.4 (*Environmental and Social Responsibility*), Clauses 11.9 (*Financial Sanctions Lists and Embargo*) and 11.10 (*Licit Origin, absence of Prohibited Practices*) in respect of which no grace period is permitted, no Event of Default will occur under this paragraph (b) if the non-compliance is capable of remedy and is remedied within five (5) Business Days of the earlier of (A) the date of the Lender' notice of failure to the Borrower; and (B) the Borrower becoming aware of the breach, or within the time limit determined by the Lender in the case referred to in subparagraph (e) of Clause 11.10 (*Licit Origin, absence of Prohibited Practices*).

(c) **Misrepresentation**

A representation or warranty made by the Borrower in the Agreement, including under Clause 10 (*Representation and Warranties*) or in any document delivered by or on behalf of the Borrower under or in relation to the Agreement, is incorrect or misleading when made or deemed to be made.

(d) **Cross Default**

- (i) Subject to paragraph (ii), any Financial Indebtedness of the Borrower is not paid on its due date or, if applicable, within any grace period granted pursuant to the relevant documentation.

- (ii) Subject to paragraph (iii), a creditor has cancelled or suspended its commitment towards the Borrower pursuant to any Financial Indebtedness, or has declared the Financial Indebtedness due and payable prior to its specified maturity, or requested prepayment in full of the Financial Indebtedness, in each case, as a result of an event of default or any provision having a similar effect (howsoever described) pursuant to the relevant documentation.
- (iii) No Event of Default will occur under this clause 13.1 (d) if the relevant amount of Financial Indebtedness or the commitment for Financial Indebtedness falling within paragraphs (i) and (ii) is less than ten million Euros (EUR 10,000,000) (or its equivalent in any other currency(ies)).

(e) **Unlawfulness**

It is or becomes unlawful for the Borrower to perform any of its obligations under this Agreement.

(f) **Material adverse change**

Any event (including a change in the political situation of the country of the Borrower) or any measure which is likely, according to the Lender's opinion, to have a Material Adverse Effect occurs or is likely to occur.

(g) **Withdrawal or suspension of the Program**

Any of the following occurs:

- (i) the Borrower withdraws from the Program;
- (ii) the implementation of the Program is suspended by the Borrower for a period exceeding six (6) months; or

(h) **Authorisations**

Any Authorisation, including but not limited to the Ratification, required for the Borrower in order to perform or comply with its obligations under this Agreement or required in the ordinary course of the Program is not obtained within the required timeframe or is cancelled or becomes invalid or otherwise ceases to be in full force and effect.

(i) **Judgments, rulings or decisions having a Material Adverse Effect**

Any judgment or arbitral award or any judicial or administrative decision affecting the Borrower has or is reasonably likely, according to the opinion of the Lender, to have a Material Adverse Effect, occurs or is likely to occur.

(j) **Suspension of free convertibility and free transfer**

Free convertibility and free transfer of any of the amounts due by the Borrower under this Agreement, or any other facility provided by the Lender to the Borrower or any other borrower of the jurisdiction of the Borrower, is challenged.

13.2 Acceleration

On and at any time after the occurrence of an Event of Default, the Lender may, without providing any formal demand or commencing any judicial or extra-judicial proceedings, by written notice to the Borrower:

- (a) cancel the Available Credit; and/or
- (b) declare that all or part of the Facility, together with any accrued or outstanding interest and all other amounts outstanding under this Agreement, are immediately due and payable.

Without prejudice to the above, in the event that an Event of Default occurs as set out in Clause 13.1 (*Events of Default*), the Lender reserves the right to, upon written notice to the Borrower, (i) suspend or postpone any Drawdowns under the Facility; and/or (ii) suspend the finalisation of any agreements relating to other possible financial offers which have been notified by the Lender to the Borrower; and/or (iii) suspend or postpone any drawdown under any loan agreement entered into between the Borrower and the Lender.

If any drawdowns are postponed or suspended by a Co-Financier under an agreement between such Co-Financier and the Borrower, the Lender reserves the right to postpone or suspend any Drawdown under the Facility with written notice to the Borrower.

13.3 Notification of an Event of Default

In accordance with Clause 12.5 (*Additional Information*), the Borrower shall promptly notify the Lender upon becoming aware of any event which is or is likely to be an Event of Default and inform the Lender of all the measures contemplated by the Borrower to remedy it.

14. **ADMINISTRATION OF THE FACILITY**

14.1 Payments

All payments received by the Lender under this Agreement shall be applied towards the payment of expenses, fees, interest, principal amounts or any other sum due under this Agreement in the following order:

- (a) incidental costs and expenses;
- (b) fees;
- (c) late-payment interest and default interest;
- (d) accrued interest;
- (e) principal repayments.

Any payments received from the Borrower shall be applied first in or towards payment of any sums due and payable under the Facility or under other loans extended by the Lender to the Borrower, should it be in the Lender's interest to apply these sums to such other loans, in the order set out above.

14.2 Set-off

Without prior approval of the Borrower, the Lender may, at any time, set-off due and payable obligations owed by the Borrower against any amounts held by the Lender on behalf of the Borrower or any due and payable obligations owed by the Lender to the Borrower. If the obligations are in different currencies, the Lender may convert either obligation at the prevailing currency exchange rate for the purpose of the set-off.

All payments made by the Borrower under the Agreement shall be calculated and made without set-off. The Borrower is prohibited from making any set-off.

14.3 Business Days

Without prejudice to the calculation of the Interest Period which remains unchanged, if a payment is due on a day which is not a Business Day, the due date for that payment shall be the next Business Day if the next Business Day is in the same calendar month, or the preceding Business Day if the next Business Day is not in the same calendar month.

14.4 Currency of payment

The currency of each amount payable under this Agreement is Euros, except as provided in Clause 14.6 (*Place of payment*).

14.5 Day count convention

Any interest, fee or expense accruing under this Agreement will be calculated on the basis of the actual number of days elapsed and a year of three hundred and sixty (360) days in accordance with European interbank market practice.

14.6 Place of payment

- (a) Any funds to be transferred by the Lender to the Borrower under the Facility will be paid to the bank account specifically designated for such purpose by the Borrower, provided that the Lender has given its prior consent on the selected bank.

The Borrower may request that the funds are transferred in: (i) Euros to a bank account denominated in Euros; or (ii) the currency of legal tender in the jurisdiction of the Borrower, in the equivalent amount of the Drawdown at a market exchange rate on the day of the Drawdown and to a bank account denominated in that currency provided such currency is convertible and transferable; or (iii) any other convertible and transferable currency, in an equivalent amount of the Drawdown on the day of the Drawdown and to a bank account denominated in such currency.

- (b) Any payment to be made by the Borrower to the Lender shall be paid on the due date by no later than 11:00 am (Paris time) to the following bank account:

RIB Code: 30001 00064 00000040235 03

IBAN Code: FR76 3000 1000 6400 0000 4023 503

Banque de France SWIFT code (BIC): BDFEFRPPCCT

opened by the Lender at the Banque de France (head office/main branch) in Paris or any other account notified by the Lender to the Borrower.

- (c) The Borrower shall request from the bank responsible for transferring any amounts to the Lender that it provides the following information in any wire transfer messages in

a comprehensive manner and in the order set out below (the caption numbers are referring to SWIFT MT 202 and 103 protocol)

- Principal: name, address, bank account number (field 50)
 - Principal's bank: name and address (field 52)
 - Reference: name of the Borrower, name of the Program, reference number of the Agreement (field 70)
- (d) All payments made by the Borrower shall comply with this Clause 14.6 (*Place of payment*) in order for the relevant payment obligation to be deemed discharged in full.

14.7 Payment Systems Disruption

If the Lender determines (in its discretion) that a Payment Systems Disruption Event has occurred or the Borrower notifies the Lender that a Payment Systems Disruption Event has occurred, the Lender:

- (a) may, and shall if requested by the Borrower, enter into discussions with the Borrower with a view to agreeing any changes to the operation and administration of the Facility as the Lender may deem necessary in the circumstances;
- (b) shall not be obliged to enter into discussions with the Borrower in relation to any of the changes mentioned in paragraph (a) above if, in its opinion, it is not practicable to do so in the circumstances and, in any event, it has no obligation to agree to such changes; and
- (c) shall not be liable for any cost, loss or liability arising as a result of its taking, or failing to take, any actions pursuant to this Clause 14.7 (*Payment Systems Disruption*).

15. MISCELLANEOUS

15.1 Language

The language of this Agreement is English. If this Agreement is translated into another language, the English version shall prevail in the event of any conflicting interpretation or in the event of a dispute between the Parties.

All notices given or documents provided under, or in connection with, this Agreement shall be in English.

The Lender may request that a notice or document provided under, or in connection with, this Agreement which is not in English is accompanied by an English translation, in which case, the English translation shall prevail unless the document is a statutory document of a company, legal text or other official document.

15.2 Certifications and determinations

In any litigation or arbitration arising out of or in connection with this Agreement, entries made in the accounts maintained by the Lender are *prima facie* evidence of the matters to which they relate.

Any certification or determination by the Lender of a rate or amount under this Agreement will be, in the absence of manifest error, conclusive evidence of the matters to which it relates.

15.3 Partial invalidity

If, at any time, a term of this Agreement is or becomes illegal, invalid or unenforceable, neither the validity, legality or enforceability of the remaining provisions of this Agreement will in any way be affected or impaired.

15.4 No Waiver

Failure to exercise, or a delay in exercising, on the part of the Lender of any right under the Agreement shall not operate as a waiver of that right.

Partial exercise of any right shall not prevent any further exercise of such right or the exercise of any other right or remedy under the applicable law.

The rights and remedies of the Lender under this Agreement are cumulative and not exclusive of any rights and remedies under the applicable law.

15.5 Assignment

The Borrower may not assign or transfer, in any manner whatsoever, all or any of its rights and obligations under this Agreement without the prior written consent of the Lender.

The Lender may assign or transfer any of its rights or obligations under this Agreement to any other third party and may enter into any sub-participation agreement relating thereto.

15.6 Legal effect

The Schedules annexed hereto and the recitals hereof form part of this Agreement and have the same legal effect.

15.7 Entire agreement

As of the Signing Date, this Agreement represents the entire agreement between the Parties in relation to the matters set out herein, and supersedes and replaces all previous documents, agreements or understandings which may have been exchanged or communicated as part of the negotiations in connection with this Agreement.

15.8 Amendments

No amendment may be made to this Agreement unless expressly agreed in writing between the Parties.

Any amendment which will not cause any material change in the obligations of the Parties may be made by mutual written agreement and enter into force at the day of signature by both Parties without requiring further Ratification provided that (i) Armenian laws and regulations are respected; and (ii) that the legality, validity, enforceability and admissibility in evidence of the obligations of the Borrower under this amendment is ensured.

15.9 Confidentiality – Disclosure of information

(a) Each Party shall not disclose the content of this Agreement to any third party without the prior consent of the other Party except to:

- (i) its auditors, experts, rating agencies, legal advisers or supervisory bodies; and
 - (ii) any person to whom such disclosing Party has a disclosure obligation under any applicable law, regulation or judicial ruling.
- (b) In addition, the Lender may disclose any information or documents in relation to the Program to: (i) any person or entity to whom the Lender may assign or transfer all or part of its rights or obligations under the Agreement; (ii) the French State, and in particular the ministries to which the Lender reports, for the purposes of the Lender's activity; (iii) any person or entity for the purpose of taking any protective measures or preserving the rights of the Lender under the Agreement; and (iv) the Co-Financier.
- (c) Furthermore, the Borrower hereby expressly authorizes the Lender:
- (i) to exchange with the French Republic for publication on the French government website pursuant to any request from International Aid Transparency Initiative; and
 - (ii) to publish on the Lender's Website;

information relating to the Program and its financing as listed in Schedule 6 (*Information that may be published on the French Government Website and the Lender's Website*).

15.10 Limitation

The statute of limitations of any claims under this Agreement shall be ten (10) years, except for any claim of interest due under this Agreement.

15.11 Hardship

Each Party hereby acknowledges that the provisions of article 1195 of the French Code civil shall not apply to it with respect to its obligations under the Agreement and it shall be not entitled to make any claim under article 1195 of the French Code civil.

16. NOTICES

16.1 In writing and addresses

Any notice, request or other communication to be given or made under or in connection with this Agreement shall be given or made in writing and, unless otherwise stated, may be given or made by fax or by letter sent by the post office to the address and number of the relevant Party set out below:

For the Borrower:

THE MINISTRY OF FINANCE OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

Address: Yerevan, 0010, Melik Adamyane str. 1

Telephone: +374 11 800 333

Attention: Head of International Cooperation Department

Head of Public Debt Management Department

For the Lender:

AFD – REGIONAL REPRESENTATIVE OFFICE FOR SOUTH CAUCASUS

Address: 34 I. Chavchavadze Street- BC “Pixel” Fl. 8th- 0179 Tbilisi - GEORGIA

Attention: Director of the AFD Regional Representative Office for South Caucasus

With a copy to:

AFD – PARIS HEAD OFFICE

Address: 5, rue Roland Barthes – 75598 Paris Cedex 12, France

Telephone: + 33 1 53 44 31 31

Facsimile: + 33 1 44 87 39 65

Attention: AFD Director for Eastern Europe, Middle East and Asia Department

or such other address, fax number, department or officer as one Party notifies to the other Party.

16.2 Delivery

Any notice, request or communication made or any document sent by a Party to the other Party in connection with this Agreement will only be effective:

- (a) if by fax, when received in a legible form; and
- (b) if by letter sent through the post office, when delivered to the correct address,

and, where a particular person or a department is specified as part of the address details provided under Clause 16.1 (*In writing and addresses*), if such notice, request or communication has been addressed to that person or department.

16.3 Electronic communications

- (a) Any communication made by one person to another under or in connection with this Agreement may be made by electronic mail or other electronic means if the Parties:
 - (i) agree that, unless and until notified to the contrary, this is to be an accepted form of communication;
 - (ii) notify each other in writing of their electronic mail address and/or any other information required to enable the sending and receipt of information by that means; and
 - (iii) notify each other of any change to their address or any other such information supplied by them.
- (b) Any electronic communication made between the Parties will be effective only when actually received in a readable form.

17. GOVERNING LAW, ENFORCEMENT AND CHOICE OF DOMICILE

17.1 Governing Law

This Agreement is governed by French law.

17.2 Arbitration

Any dispute arising out of or in connection with this Agreement shall be referred to and finally settled by arbitration under the Rules of Conciliation and Arbitration of the International Chamber of Commerce applicable on the date of commencement of arbitration proceedings, by one or more arbitrators to be appointed in accordance with such Rules.

The seat of arbitration shall be Paris and the language of arbitration shall be English.

This arbitration clause shall remain in full force and effect if this Agreement is declared void or is terminated or cancelled and following expiry of this Agreement. The Parties' contractual obligations under this Agreement are not suspended if a Party initiates legal proceedings against the other Party.

The Parties expressly agree that, by signing this Agreement, the Borrower irrevocably waives all rights of immunity in respect of jurisdiction or execution on which it could otherwise rely.

17.3 Service of process

Without prejudice to any applicable law, for the purposes of serving judicial and extrajudicial documents in connection with any action or proceedings referred to above, the Borrower irrevocably chooses its registered office as at the date of this Agreement at the address set out in Clause 16 (*Notices*) for service of process, and the Lender chooses the address "AFD SIEGE" set out in Clause 16 (*Notices*) for service of process.

18. DURATION

This Agreement shall enter into force on the date on which the Agency receives from the Borrower the notification mentioned in Part II, paragraph (b) (iii) of Schedule IV (*Conditions Precedent*) and shall remain in full force and effect until all amounts due under the Agreement have been paid. The Agency shall inform the Borrower of the date of the receipt of this notification.

Notwithstanding the above, the obligations under Clause 15.9 (*Disclosure – Confidentiality of Information*) shall survive and remain in full force and effect for a period of five (5) years after the last Payment Date.

19. ELECTRONIC SIGNATURE

In the case this Agreement shall be executed by use of electronic signature:

- (a) Each Party accepts and acknowledges that the use of the electronic signature solution proposed by CEGEDIM France, as well as the associated process, constitutes an electronic signature within the meaning of the provisions of Article 1367 of the Civil Code.
- (b) Each Party acknowledges and accepts that the storage by CEGEDIM France of the Agreement and all related information recorded and/or signed electronically, complies with the requirement of integrity according to the provisions of Article 1379 of the Civil Code.

- (c) Each Party acknowledges and accepts that the date and timestamping considered of the Agreement as well as the electronic signatures are binding and shall prevail between the Parties.
- (d) Each Party acknowledges and accepts that the electronic signature of the Agreement, as proposed by CEGEDIM France, has a sufficient level of reliability to identify its signatory and guarantee its link with the Agreement to which its signature is attached.
- (e) Therefore, the Parties agree that the electronic signature solution proposed by CEGEDIM France carries a presumption of reliability, until proven otherwise, equivalent to the presumption of reliability granted to the qualified electronic signature referred to in Article 1367 paragraph 2 of the Civil Code and in Article 1 of Decree 2017-1416 of 28 September 2017 on electronic signatures, so that it will be up to the Party contesting the reliability of the electronic signature solution proposed by CEGEDIM France, to prove the unreliability of the process used. Thus, each of the Parties acknowledges and expressly accepts that the Agreement signed by using the electronic signature solution proposed by CEGEDIM France:
 - (i) has the same probative value as a hard-copy written document signed and/or dated;
 - (ii) is valid and enforceable against it and the other Parties; and
 - (iii) is admissible before the courts and/or any authority as literal evidence of their existence and the content of the legal act attached to them.
- (a) This Article constitutes an evidentiary agreement in accordance with Article 1368 of the French Civil Code.

Executed in two (2) originals, in Yerevan, on June 26th, 2024.

THE BORROWER

THE REPUBLIC OF ARMENIA

Represented by:

Mr. Vahe HOVHANNISYAN
Minister of Finance of the Republic of Armenia

THE LENDER

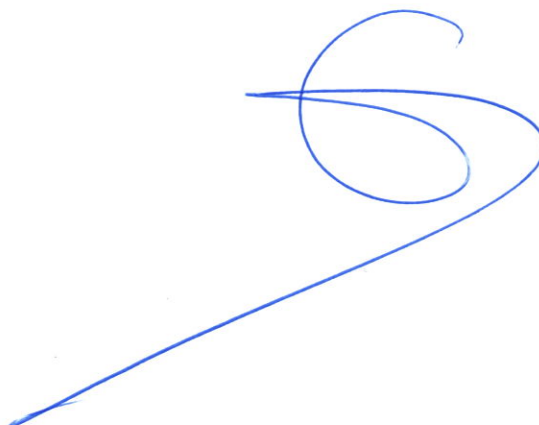
AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

Represented by :

Mr. Mathieu VASSEUR
AFD Regional Director for Eurasia

Co-signatory, His Excellency **Mr. Olivier DECOTTIGNIES** Ambassador of the Republic of France to the Republic of Armenia

SCHEDULE 1A – DEFINITIONS

<p>Act of Corruption</p>	<p>means any of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the act of promising, offering or giving, directly or indirectly, to a Public Official or to any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, an undue advantage of any nature, for the relevant person himself or herself or for another person or entity, in order that this person acts or refrains from acting in breach of his or her legal, contractual or professional obligations and, having for effect to influence his or her own actions or those of another person or entity; or (b) the act of a Public Official or any person who directs or works, in any capacity, for a private sector entity, soliciting or accepting, directly or indirectly, an undue advantage of any nature, for the relevant person himself or herself or for another person or entity, in order that this person acts or refrains from acting in breach of his or her legal, contractual or professional obligations and, having for effect to influence his or her own actions or those of another person or entity.
<p>Agreement</p>	<p>means this credit facility agreement, including its recitals, Schedules and, if applicable, any amendments made in writing thereto.</p>
<p>Anti-Competitive Practices</p>	<p>means:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) any concerted or implicit action having as its object and/or as its effects to impede, restrict or distort fair competition in a market, including without limitation when it tends to: (i) limit market access or the free exercise of competition by other companies; (ii) prevent price setting by the free play of markets by artificially favouring the increase or decrease of such prices; (iii) limit or control any production, markets, investment or technical progress; or (iv) share out markets or sources of supply; (b) any abuse by a company or group of companies of a dominant position within a domestic market or in a substantial part thereof; or (c) any bid or predatory pricing having as its object and/or its effect to eliminate from a market, or to prevent a company or one of its products from accessing the market.

Authorisation(s)	means any authorisation, consent, approval, resolution, permit, licence, exemption, filing, notarisation or registration, or any exemptions in respect thereof, obtained from or provided by an Authority, whether granted by means of an act, or deemed granted if no answer is received within a defined time limit, as well as any approval and consent given by the Borrower's creditors.
Authority(ies)	means any government or statutory entity, department or commission exercising a public prerogative, or any administration, court, agency or State or any governmental, administrative, tax or judicial entity.
Availability Period	means the period from and including the Signing Date up to the Deadline for Drawdown.
Available Credit	means, at any given time, the maximum principal amount specified in Clause 2.1 (<i>Facility</i>) less: <ul style="list-style-type: none"> (i) the aggregate amount of any Drawdowns drawn by the Borrower; (ii) the amount of any Drawdown to be made pursuant to any pending Drawdown Request; and (iii) any portion of the Facility which has been cancelled pursuant to Clauses 8.3 (<i>Cancellation by the Borrower</i>) and/or 8.4 (<i>Cancellation by the Lender</i>).
Borrower's Account	means the account of the Borrower at the Central Bank of Armenia, which details will be specified by the Borrower in the Drawdown Request.
Business Day	means a day (other than Saturday or Sunday) on which banks are open for general business in France, and which is a TARGET Day in the event that a Drawdown has to be made on such day.
Certified	means for any copy, photocopy or other duplicate of an original document, the certification by any duly authorised person, as to the conformity of the copy, photocopy or duplicate with the original document.
Co-Financier	means the following co-financier of the Program: Asian Development Bank (ADB) for an amount contemplated of seventy million dollars (USD 75,000,000).

Co-Financing	means the financing provided by the Co-Financier with respect to the Program.
Deadline for Drawdown of Funds	Means 26 June, 2025, date after which no further Drawdown may occur.
Drawdown	means a drawdown of all or part of the Facility made available by the Lender to the Borrower pursuant to the terms and conditions set out in Clause 3 (<i>Drawdown of Funds</i>) or the principal amount outstanding of such Drawdown which remains due and payable at a given time.
Drawdown Date	means the date on which the Drawdown is made available by the Lender.
Drawdown Period	means the period starting on the Drawdown Date up to and including the first of the following date: (i) the date on which the Available Credit is equal to zero; (ii) the Deadline for Drawdown.
Drawdown Request	means a request substantially in the form set out in Schedule 5A (<i>Form of Drawdown Request</i>).
Embargo	means any sanction of a commercial nature aiming at prohibiting any import and/or export (supply, sale or transfer) of one or several goods, products or services going to and/or coming from a country for a given period as published and amended from time to time by the United Nations, the European Union or France.
EURIBOR	means the inter-bank rate applicable to Euro for any deposits denominated in Euro for a period comparable to the relevant period, as determined by the European Money Markets Institute (EMMI), or any successor administrator, at 11:00 am Brussels time, two (2) Business Days before the first day of the Interest Period.
Euro(s) or EUR	means the single currency of the member states of the European Economic and Monetary Union, including France, and having legal tender in such Member States.
Event of Default	means any event or circumstance set out in Clause 13.1 (<i>Events of Default</i>).

Facility	means the credit facility made available by the Lender to the Borrower in accordance with this Agreement up to the maximum principal amount set out in Clause 2.1 (<i>Facility</i>).
Financial Indebtedness	means any financial indebtedness for and in respect of: <ul style="list-style-type: none"> (a) any monies borrowed on a short, medium or long-term basis; (b) any amounts raised pursuant to the issue of bonds, notes, debentures, loan stock or any similar instruments; (c) any funds raised under any other transaction (including any forward sale or purchase agreement) having the commercial effect of a borrowing; (d) any potential payment obligation that results from a guarantee, bond, or any other instrument.
Financial Sanctions List	means the list(s) of persons, groups or entities which are subject to financial sanctions by the United Nations, the European Union and/or France. For information purposes only and for the convenience of the Borrower, who may rely on, the following references or website addresses: For the lists maintained by the United Nations, the European Union and France , the following website may be consulted: https://gels-avoirs.dgtresor.gouv.fr/List
Financing Plan	means the financing plan of the Program attached as Schedule 3 A (<i>Financing Plan</i>).
Fixed Reference Rate	means three point twenty three percent (3.23%) per annum.
Fraud	means any unfair practice (acts or omissions) deliberately intended to mislead others, to intentionally conceal elements there from, or to betray or vitiate his/her consent, to circumvent any legal or regulatory requirements and/or to violate internal rules and procedures of the Borrower or a third party in order to obtain an illegitimate benefit.
Fraud against the Financial Interests of the European Community	means any intentional act or omission intended to damage the European Union budget and involving (i) the use or presentation of false, inaccurate or incomplete statements or documents, which has as effect the misappropriation

	or wrongful retention of funds or any illegal reduction in resources of the general budget of the European Union; (ii) the non-disclosure of information with the same effect; and (iii) misappropriation of such funds for purposes other than those for which such funds were originally granted.
Grace Period	means the period from the Signing Date up to and including the date falling sixty (60) months after such date, during which no principal repayment under the Facility is due and payable.
Illicit Origin	means funds obtained through: <ul style="list-style-type: none"> (a) the commission of any predicate offence as designated in the FATF 40 recommendations Glossary under “<i>Designated categories of offences</i>” (https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf) ; (b) any Act of Corruption; or (c) any Fraud against the Financial Interests of the European Community, if or when applicable.
Index Rate	means the TEC 10 daily index, the ten-year constant maturity rate displayed on a daily basis on the relevant quotation page of the Reference Financial Institution or any other index which may replace the TEC 10 daily index. On the signing rate setting date, the Index Rate on is three point fifteen (3.15 %) per annum.
Interest Period(s)	means each period from a Payment Date (inclusive) up to the next Payment Date (exclusive). For each Drawdown under the Facility, the first interest period shall start on the Drawdown Date (inclusive) and end on the next successive Payment Date (exclusive).
Interest Rate	means the interest rate expressed as a percentage and determined in accordance with Clause 4.1 (<i>Interest Rate</i>).
Margin	means zero point fifty percent (0.50 %) per annum.
Market Disruption Event	means the occurrence of one of the following events: <ul style="list-style-type: none"> (a) EURIBOR is not determined by the European Money Markets Institute (EMMI), or any successor administrator, at 11:00 am Brussels time, two (2) Business Days before the first day

	<p>of the relevant Interest Period or on the Rate Setting Date; or</p> <p>(b) before close of business of the European interbank market, two (2) Business Days prior to the first day of the relevant Interest Period or on the Rate Setting Date, the Borrower receives notification from the Lender that (i) the cost to the Lender of obtaining matching resources in the relevant interbank market would be in excess of EURIBOR for the relevant Interest Period; or (ii) it cannot or will not be able to obtain matching resources on the relevant interbank market in the ordinary course of business to fund the relevant Drawdown for the relevant time period.</p>
Material Adverse Effect	<p>means a material and adverse effect on:</p> <p>(a) the Program, insofar as it would jeopardise the implementation and operation of the Program in accordance with this Agreement;</p> <p>(b) the business, assets, financial condition of the Borrower or its ability to perform its obligations under this Agreement;</p> <p>(c) the validity or enforceability of this Agreement; or</p> <p>(d) any right or remedy of the Lender under this Agreement.</p>
Misuse of AFD's Funds or Assets	<p>means the non-compliant, inappropriate and/or abusive use of the resources, property or assets belonging to the Lender, made knowingly, recklessly or negligently.</p>
Money Laundering	<p>means:</p> <p>(a) the act of facilitating by any means, the false justification of the origin of the assets or proceeds of the perpetrator of a felony or a misdemeanour which has brought him a direct or indirect benefit; or</p> <p>(b) the act of assisting in investing, concealing or converting the direct or indirect proceeds of a felony or a misdemeanour.</p>
Non-Cooperative Practices	<p>means:</p> <p>(a) The act of destroying, falsifying, altering, concealing or unreasonably withholding evidence or any other information, documents or records sought to be disclosed in connection with an investigation by the Lender of an allegation of Prohibited Practices to materially obstruct the</p>

	<p>investigation; or the act of making false statements to materially obstruct the investigation of an allegation of Prohibited Practices; or</p> <p>(b) The act of threatening, harassing or intimidating any party in order to prevent it from disclosing information relating to an investigation conducted by the Lender, or the continuation of the investigation; or</p> <p>(c) Any act carried out in order to materially obstruct the Lender in exercising its's contractual rights to audit, inspect or access to information in the context of an investigation based on an allegation of Prohibited Practices.</p>
Policy Matrix	<p>means</p> <ul style="list-style-type: none"> - Before the Co-Financier's Board Approval : the Policy Matrix attached as Schedule 3B listing the policy actions agreed upon between the Parties for implementation of the Program - After the Co-Financier's Board Approval : the Policy Matrix as approved by the Co-Financier's Board listing the policy actions agreed upon between the Parties for implementation of the Program
Outstanding Principal	<p>means, in respect of any Drawdown, the outstanding principal amount due in respect of such Drawdown, corresponding to the amount of the Drawdown paid by the Lender to the Borrower less the aggregate of instalments of principal repaid by the Borrower to the Lender in respect of such Drawdown.</p>
Payment Dates	<p>means 15th March and 15th September of each year.</p>
Payment Systems Disruption Event	<p>means either or both of:</p> <p>(a) a material disruption to the payment or communication systems or to the financial markets which are, in each case, required to operate in order for payments to be made in connection with the Facility (or otherwise in order for the transactions contemplated by this Agreement to be carried out), provided that the disruption is not caused by, and is beyond the control of, any of the Parties; or</p> <p>(b) the occurrence of any other event which results in a disruption (of a technical or system-related nature) to the treasury or payment operations of a Party preventing that, or any other Party:</p>

	<p>(i) from performing its payment obligations under this Agreement; or</p> <p>(ii) from communicating with the other Parties in accordance with the terms of this Agreement;</p> <p>(iii) and which (in either case) is not caused by, and is beyond the control of, either Party.</p>
Prepayment Compensatory Indemnity	<p>means the indemnity calculated by applying the following percentage to the amount of the Facility which is repaid in advance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - if the repayment occurs between the Signing Date and the 10th anniversary (exclusive) of the Signing Date: three per cent (3 %); - if the repayment occurs between the 10th anniversary (inclusive) and the 15th anniversary (exclusive) of the Signing Date: two point twenty per cent (2.2 %); - if the repayment occurs between the 15th anniversary (inclusive) and the 20th anniversary (exclusive) of the Signing Date: one per cent (1 %); - if the repayment occurs after the 20th anniversary (inclusive) of the Signing Date: zero point fifty per cent (0.5 %)
Program	<p>means the Program as described in Schedule 2 (<i>Program Description</i>).</p>
Program Completion Date	<p>means the date for the technical completion of the Program which is expected to be June 30th 2025.</p>
Prohibited Practice(s)	<p>Means Anti-Competitive Practices, Acts of Corruption, Fraud, Fraud against the Financial Interests of the European Union, Non-Cooperative Practices, Misuse of AFD's Funds or Assets, as well as any breach of any applicable anti-Money Laundering and counter-Terrorist Financing laws.</p>
Public Official	<p>means (i) any holder of legislative, executive, administrative or judicial office whether appointed or elected, serving on permanent basis or otherwise, paid or unpaid, regardless of rank, or (ii) any other person defined as a public official under the domestic law of the Borrower's jurisdiction, and (iii) any other person exercising a public function, including for a public agency or organisation, or providing a public service.</p>

26/26

Rate Setting Date	<p>means:</p> <p>I - in relation to any Interest Period for which an Interest Rate is to be determined:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the first Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Drawdown Request, provided that such date is at least two (2) full Business Days prior to said Wednesday; (ii) the second Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Drawdown Request, if such date is not at least two (2) full Business Days prior to the first Wednesday specified in paragraph (a) above: <p>II - in the case of a Rate Conversion:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the first Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Rate Conversion Request from the Borrower provided such date is at least two (2) full Business Days before the first Wednesday. (ii) the second Wednesday (or, if that date is not a Business Day, the immediately following Business Day) following the date of receipt by the Lender of the Rate Conversion Request, if such date is not at least two (2) full Business Days prior to the first Wednesday.
Ratification	<p>Means the law of the Republic of Armenia adopted by the National Assembly (Parliament) of the Republic of Armenia on ratification of the Agreement as binding for the Republic of Armenia.</p>
Reference Financial Institution	<p>means a financial institution chosen as a suitable reference financial institution by the Lender and which regularly publishes quotations of financial instruments on one of the international financial information networks according to the practices recognised by the banking industry.</p>
Restructuring	<p>means any debt restructuring, and more generally any debt treatment operation, initiated by and/or organised,</p>

th th

	adopted within a formal or informal framework such as the Paris Club.
Schedule(s)	means any schedule or schedules to this Agreement.
Signing Date	means the date of execution of this Agreement by all the Parties.
Signing Rate Setting Date	means June 14 th 2024
TARGET Day	means a day on which the Trans European Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer 2 (TARGET2) system, or any successor thereto, is open for payment settlement in Euros.
Tax(es)	means any tax, levy, impost, duty or other charge or withholding of a similar nature (including any penalty or interest payable in connection with a failure to pay or any delay in the payment of any such amounts).
Terrorist Financing	Means providing or collecting, directly or indirectly, funds or managing funds with the intention that they should be used, or in the knowledge that they are to be used, for the purpose of committing an Act of Terrorism.
Visibility and Communication Guide	means all contractual provisions binding on the Borrower relating to the communication and visibility of projects financed by AFD and contained in the document entitled "Visibility guide for projects supported by AFD - Level 1" or "Communication guide for projects supported by AFD - Level 2 "as the case may be, a copy of which has been given to the Borrower before the signing"
Website	means the website of AFD (http://www.afd.fr/) or any other such replacement website.
Withholding Tax	means any deduction or retention in respect of a Tax on any payment made under or in connection with this Agreement.

SCHEDULE 1B - CONSTRUCTION

- (a) “**assets**” includes present and future properties, revenues and rights of every description;
- (b) any reference to the “**Borrower**”, a “**Party**” or a “**Lender**” includes its successors in title, permitted assigns and permitted transferees;
- (c) any reference to the Agreement or other document is a reference to this Agreement or to such other document as amended, restated or supplemented and includes, if applicable, any document which replaces it through novation, in accordance with the Agreement;
- (d) a “**guarantee**” includes any *cautionnement*, *aval* and any *garantie* which is independent from the debt to which it relates;
- (e) “**indebtedness**” means any obligation of any person whatsoever (whether incurred as principal or as surety) for the payment or repayment of money, whether present, future, actual or contingent;
- (f) a “**person**” includes any person, company, corporation, partnership, trust, government, state or state agency or any association, or group of two or more of the foregoing (whether or not having separate legal personality);
- (g) a “**regulation**” includes any legislation, regulation, rule, decree, official directive, instruction, request, advice, recommendation, decision or guideline (whether or not having the force of law) of any governmental, intergovernmental or supranational body, supervisory authority, regulatory authority, independent administrative authority, agency, department or any division of any other authority or organisation (including any regulation issued by an industrial or commercial public entity) having an effect on this Agreement or on the rights and obligations of a Party;
- (h) a provision of law is a reference to that provision as amended;
- (i) unless otherwise provided, a time of day is a reference to Paris time;
- (j) The Section, Clause and Schedule headings are for ease of reference only and do not affect the interpretation of this Agreement;
- (k) unless otherwise provided, words and expressions used in any other document relating to this Agreement or in any notice given in connection with this Agreement have the same meaning in that document or notice as in this Agreement;
- (l) an Event of Default is “continuing” if it has not been remedied or if the Lender has not waived any of its rights relating thereto;
- (m) a reference to a Clause or Schedule shall be a reference to a Clause or Schedule of this Agreement; and
- (n) words importing the plural shall include the singular and vice-versa.

SCHEDULE 2 - PROGRAM DESCRIPTION

Public policy budget loan to improve efficiency and sustainability of public service delivery and financial sector development in Armenia – Phase 2

I- Objectives and content of the program

The purpose of the program is to assist the Government of Armenia in improving the efficiency and sustainability of its public services and the development of private investments in order to support sustainable and inclusive growth and a better quality of life for the population. The two specific objectives of this budget financing are to: (1) strengthen the efficiency of public financial management and the development of money and capital markets; (2) develop a strategic framework for transition to a green economy and put in place tools to catalyse public and private financing to achieve climate change mitigation and adaptation objectives.

This budgetary financing will be part of a multi-year program and will be a parallel financing of an Asian Development Bank budget support. It is complemented by technical assistance to support the targeted reforms within the Ministries of Finance, Economy, Environment, the Central Bank and the State Revenue Committee.

The project has three main thematic pillars of intervention: (i) improving the public financial management system for the efficient and sustainable provision of public services and infrastructure; (ii) strengthening the framework for issuing and managing government securities and the infrastructure of money markets; and (iii) developing new instruments for financing businesses and establishing more transparent governance.

These pillars comprise 18 public policy objectives, set out in a public policy matrix (Schedule 3B- *Policy Matrix*) to be achieved through a programmatic approach consisting in three phases/sub-programs. The first phase (sub-program 1) has been achieved in September 2022. The second phase (sub-program 2), covered under this budget support loan, is targeted to be achieved in the first quarter of 2024. A third phase (sub-program 3) is being discussed for the period 2024/2025 and could be covered by a future budget support loan.

For each of the objectives of the public policy matrix, several public policy actions are defined and are articulated within the framework of the three sub-programs in a logic of continuity.

II- Key actors and implementation scheme

The Ministry of Finance, as the representative of the Government of the Republic of Armenia, is the project manager for this program. It will ensure the supervision of the achievement of the actions of the project's public policy matrix, in direct coordination with the Deputy Prime Ministers Office (DPM office), the Ministry of Economy (MoE), the Ministry of Environment (MoENV), the Ministry of Justice (MoJ), the Ministry of Internal Affairs (MoIA) and the Central Bank of Armenia (CBA), concerned by the reforms identified in the matrix. AFD operates in parallel with ADB on the basis of a common public policy matrix. The disbursement of funds is conditional on the achievement of all the indicators defined in the public policy matrix for phase 2. The reforms undertaken by the Armenian authorities and supported by AFD are medium-term reforms. This multi-annual and programmatic logic has been endorsed in the framework of a tri-partite Memorandum of Understanding (MoU) between AFD, ADB and the MoF of the RA in 2022. The new MoU will be signed in 2024 to integrate sub-program 2 and 3.

A Technical assistance to support the reforms identified in the public policy matrix will continue to be implemented under direct AFD project management.

III- Monitoring of the Program

The Government of the Republic of Armenia shall supply to AFD a monitoring letter explaining the policy actions that were implemented, under the sub-program 2 of the policy matrix, with reference to the according documentary evidence to be shared with AFD and ADB. The policy actions defined in the public policy matrix and targeted to be achieved by the Government in 2024 (sub-program 2) and then over the period 2024/2025 (sub-program 3) are substantial steps contributing to reach several indicators of results. The indicators of results to which the policy actions are supposed to contribute to are detailed in the policy matrix. A particular focus is made on the policy actions related to climate change mitigation or adaptation.

The evaluation of the Program (sub-program 1 and 2) that AFD will carry out in 2024 would notably analyse the successful implementation of the policy actions, the contribution to the global objectives of the Program, as well as expected and achieved quantified outputs of the Program.

th th

SCHEDULE 3A - FINANCING PLAN

The indicative financing plan of the Program is provided below:

Financing Plan (indicative)	Amount
AFD	
AFD Loan –Phase 2 (2023-24)	EUR 75,000,000
CO FINANCIER	
ADB Loan – Phase 2 (2023-24)	USD 75,000,000

SCHEDULE 3B – POLICY MATRIX

Proposed Subprogram 2 Policy Actions (October 2022 to Mid-June 2024)

2.1 To improve linkages between medium-term fiscal planning and budget allocation decisions and national strategic and sectoral planning directions (and its explicit high-level economic and social objectives/targets), while also enhancing budget processes, effectiveness/impact of public expenditure, and domestic resource mobilization (DRM), the government:

- (i) circulated for interministerial review and finalized the strategic concept for
 - a) a new decree and solutions to establish/operationalize an institutional set up (including, inter alia, explicit requirements for climate change, digital, social and gender policy considerations) for national strategic planning of medium-term resource allocation;ⁱ
 - b) explicitly anchoring all program budgeting results-focus to a (forthcoming) common ledger of high-level (priority) KPIs, with a requirement for a common template for national strategies that specifically operationalizes this new standard of results-focus in any new sector strategy in the future.
- (ii) through the approved 2024 State Budget package (submitted to and approved by Parliament), already draw explicit linkages between budget programs and the approved Government Program targets.
- (iii) through MOF-circulated legal amendments, proposed changes to improve MTEF reliability for medium-term fiscal planning and accuracy against ultimate annual budget allocations, including medium-term (line-ministry level) budget baseline, solutions for carry-forwards in CAPEX, and MTEF update cycle (budget process) cycle;
- (iv) through MOF’s budget instructions, legally rolled-out gender-responsive budgeting requirements across all ministries while also:
 - a) circulating, for interministerial guidance, proposals to make this reform more effective in subsequent fiscal years (including revisions to the manual on Gender-Responsive Budgeting to enhance its comprehensibility) in agreement with the Ministry of Social Affairs,
 - b) enhancing the guideline for the public consultations of state bodies on proposed budget programs (‘Open/Citizen’s Budget’ initiatives) to include gender aspects and raise CSOs awareness and capacity to scrutinize the compliance with gender-responsive budgeting requirements, &
 - c) piloting participatory budgeting across 4 municipalities.
- (v) through MOF, completed a first SDG budget tagging exercise at a ‘direct link’ level for 2024 and published it with the 2024 State Budget package. In addition, a separate comprehensive exercise of budget tagging to include ‘indirect link’ levels (e.g. SDG 13 on CC actions) was produced and disseminated to line-ministries in preparation for the next budget cycle, together with a complete SDG budget tagging framework (including SDG 13 on CC action) disseminated formally (all in preparation of the next budget cycle).
- (vi) Upon Parliament approval of the necessary amendments to the tax code to rationalize the coverage of the micro-entrepreneurship tax regime and reduce regulatory arbitrage and the scope of application of tax privileges, MOF applied the framework of analysis of foregone revenue to identify options for rationalizing VAT tax incentives (based on an analysis of revenue foregone, distributional impact and the availability of alternative policies). In particular, the MOF:
 - (1) Established and operationalized a systematic and standardized framework to analyze and assess the cost-benefit of VAT incentives and estimate and report foregone revenue;

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

- (2) Developed¹ a new Tax Treaty policy framework and Model Double Tax Agreement (DTA) to relieve double taxation and reduce tax evasion (and avoidance) in cross-border transactions and investment,² and applies it to negotiations with, at least, one international treaty partner;
 - (3) Implemented – on behalf of Government and to promote foreign direct investment while protecting the domestic tax base -- the minimum standard in the OECD/G20's base erosion and profit shifting (BEPS) inclusive framework, by³ (a) removing harmful tax measures in Free Economic Zone and Information Technology Project Regimes⁴, and (b) implementing the Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Sharing (MLI).
- (vii)** Submitted to parliament amendments to the Tax code to implement Automatic Exchange of Information (AEOI) of financial account information through common reporting standard (CRS) template. In addition, the State Revenue Committee (SRC): a) circulated for interministerial review a set of tax code law amendments proposals to address tax planning abuse (e.g. related entities and morcellement of activities), and b) submitted to Government a Strategic Program that includes implementation of an effective tool (including Chatbot) combined with elements of artificial intelligence for the prompt receipt of information for taxpayer (digital taxpayer services activity).
- (viii)** Upon Parliament approval of legal amendments to ensure that gambling activities become fully and strictly cashless, submitted to Parliament legal proposals to require high level audits (with a 3-year limit for changing the auditor) and a draft government decree allowing MOF to block illegal gambling websites and wallets. Within this reform effort to combat fraud and money laundering in gambling and expand its contribution to the tax base, the Government (at SRC's initiative) will also formally submit legal proposals to establish a regulatory operator to certify gambling activities and agents.
- (ix)** had MOFⁱⁱ perform its secretariat role to fully operationalize the high-level Budget Committee to monitor quarterly execution of the State Budget, .
- (x)** Implemented reforms to raise allocative efficiency and promote evidence-based budget management flexibility, inter alia, by
- (a)** upon Parliament approval of proposed amendments to the law on budgetary systems that enable the effectiveness of the evaluation function (e.g. enforcement of its mandate), having MOF circulate the implementing decree for interministerial review, and
 - (b)** upon Parliament approval of amendments to the Law on Environmental Impact Assessment and Expertise, enacting the Government Decree and the implementing regulations to ensure all strategic documents meet the requirements of a strategic environmental impact assessment.

¹ This is a guideline on policy options for MOF officials to follow during DTA negotiations, but because the latter are lead by the Ministry of Foreign Affairs, MOF cannot formalize it.

² Note: DTA does not only aim to address abusive transactions, it also aims to promote FDI and domestic resource mobilization through (i) removal of double taxation, (ii) improving tax transparency (EOI) and (iii) dispute resolution mechanisms. The MOF developed the Armenia Model Tax Agreement and Treaty Policy in alignment with the latest OECD Model Tax Convention.

³ After completing a self-assessment of existing preferential tax regimes and assessing the gaps found in double tax treaties against the BEPS standard.

⁴ Legal amendments to SEZ (FEZ) law pending approval in Parliament.

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

2.2 To enable linkages between annual and medium-term budget planning to climate and gender policy targets and results:

- (i) A Financing Strategy and Investment Plan proposal for Armenia's NDC was circulated for interministerial review to facilitate the broad engagement of relevant stakeholders towards the coordinated mobilization and targeting of global sources of CC Finance into public and private CC adaptation and mitigation efforts in Armenia;
- (ii) Government a) circulated for interministerial review a new National Disaster Risk Management Law, and b) approved a new National Disaster Risk Management Strategy and Action Plan to eliminate contradictions and bring it in line with the Sendai framework for DRR (i.e., ensuring Armenia's planning coherence and optimization with both the Paris Accord and the Sendai Framework objectives);
- (iii) Government started implementation of components in budget programs for DRR and for CC adaptation and mitigation (leading agencies: Ministry of Interior and Ministry of Environment). Detailed action plans for CC adaptation in at least three sectors were also approved (Water, Agriculture, Health), and two more were finalized (Tourism, Energy).
- (iv) After extensive consultations, the Ministry of Labor and Social Affairs submitted for Government approval a time-bound 2024-2028 Gender Policy Implementation Strategy Program to operationalize six key policy priorities in the broader effort of ensuring gender equality policies (in the areas of governance and decision-making levels, socio-economic and labor, education and science, health, gender-based violence, women/girls and domestic violence prevention and climate).⁵

2.3 The Government:

(i) approved and implemented:

- (a) new PIM Government Decree to raise the legal standing of its mandatory requirements,
- (b) Through MOE, a new set of updated PIM instructions to accommodate the expansion of scoring criteria (into climate change) and lessons learned;

(ii) through MOF-issued budget circulars, instructed all line ministries (including development partner-financed investment) that (new) projects that exceed a minimum threshold need to go through the PIM process for appraisal and prioritization/scoring and Investment Committee approval before entering the MTEF.

(iii) reached a policy decision and provided clarity on the way forward for PIM reform implementation (via e.g. DPM letter or Minister of Finance letter), including:

- a) acknowledgment of PIM implementation issues in the recent past;
- b) possibly needed transition arrangements⁶
- c) as an attachment, the (updated) PIM Roadmap to serve as the indicative coordinating action plan for consolidating the PIM reform.

2.4

- (1) All new PPP Guidelines required to implement the PPP Procedures Decree were established through MOE orders.

⁵ Developed by the Ministry of Labor and Social Affairs with the support of the Council of Europe, the UN Population Fund, and the EU expert group.

⁶ Ensuring that until any legal changes are made and take effect, PIM is run in close alignment with the key principles of the reform and without any of the past breaches, while MOF will stand ready to support the compliance enforcement effort.

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

- (2) To ensure fiscal sustainability, transparency and reduce possible biases towards off-budget solutions, the MOF developed and circulated (inter-ministerially) a strategic concept to standardize (in terms of reporting and accounting) the treatment to PPP-related fiscal liabilities (towards enabling a future linkage with the fiscal rule) by considering different methodological proposals.

2.5 The MOF, on the basis of a Rapid Assessment of Enabling Environment/Context for Disaster Risk Financing (with a high-level identification of policy, regulatory and financing gaps), submitted a summary concept for a (disaster) Financial Protection Plan Recommendation, and initiated consultations with line-ministries and other stakeholders.

2.6 To improve financial transparency, strengthen centralized fiscal monitoring and oversight of operational performance in SOEs:

- (i) The Government — through MOF — initiated the upgrading of compliance monitoring functions for SOEs' publication of audited financial statements (e.g., the technical requirements for a new separate corporate web portal/ registry were approved);¹
- (ii) The MOF circulated for interministerial review a strategic concept proposal for a new SOE Ownership Policy to (a) rationalize the current institutional set up between State Property Management Committee and MOF's dual roles (FRM, dividend collection), (b) streamline MOF's access to financial information; and (c) align performance appraisal to target efficiency gains.
- (iii) Upon the piloting of the SOE Integrity and Corruption Risk Analysis piloted by the Anti-Corruption Commission, the Ministry of Justice (and the Anti-Corruption Commission) developed and circulated for interministerial review (and public consultations) a set of legal amendment proposals (to the Law on the Corruption Prevention Commission and to the Law on Local Self-Government) to expand the mandate of the Anti-Corruption Commission and include the assessment of corruption risks at SOEs and state and community non-commercial organizations (SNCOs)⁷ and providing recommendations on anti-corruption measures to the competent authorities.

2.7 To reduce fiscal inefficiencies and promote impact in direct forms of investment promotion, Government disclosed on MOF website a comprehensive policy review of state-owned enterprises, equity funds and other financial SOEs, and, with specific regards to ANIF, approved a new Govt Decree (subsequent to which: MOE approved a new charter for ANIF, and ANIF presents it to the State Register) and other policy decisions to ensure:

- i. A binding strategic mandates (and sector focus/investment policies) that eliminates crowding-out of the private sector, and provides a value-for-money rationale for its existence. (complemented by operating procedures that rationalize activities solely on the basis of addressing market failures).
- ii. transparency with regards to ANIF's use of state-allocated resources, scope of operations and performance indicators (with introduction of performance reviews),
- iii. fundamental aspects of corporate governance (including the need to refrain from influencing policy and legal setting, and introducing mandatory reporting regarding such cases).
- iv. operational policy/standard operating procedures that rationalize activities solely on the basis of addressing market failures, and

⁷ According to the draft legal amendments, this would ensure the unity of corruption risk assessment and management in public authorities, state and community non-commercial organizations, foundations established by the state, commercial organizations with 50% or more participation of Armenia and the community, monitoring the implementation of developed anti-corruption measures, including welfare programs, and submitting recommendations to competent authorities. This action is envisaged in the Anti-Corruption Strategy (action 4.3).

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

- v. clear requirements for external financial audits
- vi. ANIF was transferred under the ownership oversight and policy coordination of MOE, while Govt considered outright divestment or dissolution actions through the State Property Committee (i.e. the government is now considering dissolution of ANIF or exit from its investment, and for this purpose ANIF was recently transferred under the ownership of SPMC.⁸.

2.8

(1) To establish a transparent governing framework for PPP renegotiations (for pre-PPP Law PPPs, i.e., “legacy” PPPs) and amendments to other long-term contracts, MOF submitted for interministerial review the necessary legal amendment proposals (e.g., to the Law on Budget Process).

- (1) As an interim stop-gap measure, the DPM issued a directive asserting the key role of MOF in any discussion about renegotiations pertaining to “legacy” PPP (together with the policy-making body for each sector) and the requirement for conducting proper fiscal implications analysis during any discussions that can lead to renegotiations.
- (2) Parliament approved legal amendments to give the Audit Chamber of the Republic of Armenia the legal authority to conduct audit activities on all “legacy” and new PPPs/PPAs and any other infrastructure service contracts.

2.9 In addition to sustaining the upgrades in public disclosure of fiscal risks of 2021–2022 into 2023–2024 (including climate risks), to establish the legal anchoring for MOF’s FRM responsibilities and function and strengthen its systemic relevance:

- i. MOF approved changes to the FRM charter for it to acquire the functional responsibilities for SOE financial monitoring;
- ii. MOF activated the mitigation function of “specific” FRM by regularly briefing DPM office and proposing mitigation actions on risk events pertaining to PPP/PPAs, credit guarantees, and SOEs
- iii. MOF circulated for interministerial review draft legal amendment proposals to inter alia give the government the authority to:
 - (a) create the Specific Fiscal Risks Management Council (this is a requirement for a Specific Fiscal Risks Mitigation Recommendations Reporting sub-function),
 - (b) set (through the specific fiscal risk council) Staffing Certification Requirements for fiscal risk management, and
 - (c) establish an inter-institutions mechanism to underpin the information flows of a fully functioning integrated “specific” FRM framework, and
- iv. MOF issued a ministerial order with a procedure to govern budgetary lending and guarantee requests.

2.10

- (i) Government launched (via approval of MOF Decree) the tender for the e-Procurement module of the GFMIS;
- (ii) Government implemented key steps of the Procurement Reform Action plan, including:
 - a) approval of amendments (to Govt decree) to impart direct accountability in procurement bodies’ use of non-competitive procurement (thereby and affectively reducing recourse to non-competitive procurement),
 - b) facilitating NGOs’ access to contractualized monitoring of national and subnational procurement activities
 - c) initiating interministerial consultations on a sustainability criteria framework for one recurrent item of government spending, to outline how the government can strategically procure specified items in a sustainable* and cost-effective manner

⁸ [if dissolution action proves infeasible the government will further strengthen the accountability and governance in line with the current ANIF decree]

LE

th th

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

- d)** introduction of index-based costing practices in public procurement for all contracts above 1 year term (thereby reducing procurement implementation risks due to price fluctuations and increasing competitive tension)
- (iii) MOF completed the feasibility assessment on sustainable (“green”) procurement and initiates public consultations on forthcoming options,
- (iv) MOF issued regulatory guidance to procuring entities on risk mitigation to:
 - (a) eliminate the currently systemic reliance on high performance and contract-related securities,
 - (b) promote proper assessment of technical experience upfront,
 - (c) mainstream quality requirements into the procurement outcome, and
 - (d) enable and increase the use of competitive dialogue procedures (thereby improving procurement outcomes, quality-wise);
- (v) MOF launched a Methodology for Assessing Procurement Systems (MAPS) assessment of the national procurement systems with international development partners.

2.11

(1) The national strategy on 'Green and Sustainable Economic Development' (including 'Circular Economy' development proposals and implementation arrangements) was submitted for Government approval.

(2) The concept of green taxonomy was approved by the Ministerial Order at MOE

(3) A concept for the law on 'Extended Producer Responsibility' was circulated for interministerial review. The GoA formally launches and operationalizes a working group to define preconditions for 'circular economy' activities

(4) Government approved a Long-Term Low GHG Emissions Development Strategy for Armenia till 2050

[5] MOEnv approved a Ministerial Order on Climate Financing Information (as an internal/local act, i.e. it is effective only to Ministries, Yerevan Municipality and communities [hamaynkner]) that governs the submission of information on climate financing received by the RA for the implementation of the UNFCCC and the Paris Agreement (describing the procedure for filling in, the methodology for information collection and accountability, and the guidelines for the data classification of climate change mitigation and adaptation action by sectors)

2.12 The MOF:

i. implemented the MTDS, 2022–2024 and MTDS 2023-2024, within they benchmark targets for refinancing risk, interest rate risk and exchange rate risk, with minimal deviations; and through the approved MTDS for 2024–2026, it will:

- a) raise further the objectives in terms of reduction of exchange rate risk (and projected structure of deficit financing through domestic and external net borrowings),
- b) improve the exchange rate risk benchmark indicators (i.e., the share of public domestic debt in total debt and the share of dram denominated debt in total debt to be minimum 40%);

ii. approved the Debt Data Validation Procedures Manual and incorporated it into the Debt office Procedures Manuals of the Public Debt Management Department. MOF also completed the upgrade of its debt management database to a new DMFAS-6 system to enhance the autonomy, management, and analytical capabilities of debt management office with new modules on debt securities, reorganization, non-guaranteed external debt, and debt analysis modules (thus allowing for (a) active monitoring of timing, amounts and terms of a country's external and or domestic liabilities, (b) testing

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

the sensitivity of debt service to changes in interest rates and exchange rates, and (c) producing drawing requests and payment orders).

iii. submitted legal amendment proposals to government for upgrading the Public Debt Law, to address identified shortcomings (e.g. expanding the scope of what is reported as public sector debt, including subnational debt instruments and SOE debt instruments; and

iv. in addition to the approval by Parliament of legal amendments to the Law of the Treasury System and the Law on Budget System, Government approved implementing legislation to regulate the process of replenishment and utilization of the Stabilization Account.

2.13 The Government ensured that the implementation of the Capital Markets Development Strategy time-bound action plan remained broadly on track, and specifically implemented the following sub-actions:

- i. the MOE publicly disclosed the status of implementation of the Capital Markets Development Strategy⁹
- ii. the MOE continued to help develop the private equity, securities issuance and venture capital industries through initiatives designed in line with best principles (such as not crowding-out of the private sector, and value-for-money rationale for its existence)
- iii. to enable the effective reorganization of the outstanding public debt redemption/maturity profile of Armenia, in line with the objective of consolidating outstanding lines into key benchmark securities, the CBA and MOF developed the necessary regulations to ensure that – after CBA Board approval and system testing is complete¹⁰ -- bond switch auction options can become fully operational on the AMX platform; and
- iv. the PDMD (MOF) widened its role in the coordinated liquidity forecasting framework with CBA, by also obtaining the necessary tax revenue forecasts and integrating these information flows and routines to more effectively support CBA's systemic liquidity management efforts and contribute towards reducing interbank rates volatility.ⁱⁱⁱ

2.14 To promote the systemic relevance of money markets to the Armenian financial system, the CBA:

- a) together with AMX, established and fully operationalized the new money markets (repo) trading platform.
- b) on the basis of consultations with the financial industry on the Concept Paper for a GMRA (Armenian version) and the Gap Analysis on the possibility to use GMRA by CBA and banks in repo transactions, circulated for interdepartmental¹¹ consultations the draft concept note on ISDA SFT Schedule Provisions (as an alternative reform route to the GMRA).

2.15 To promote new financial instruments and investors, the following sub-actions were implemented:

- i. To promote international integration of Armenia's capital markets, the MOF and CBA changed the KYC requirements in the Retail Debt Program to enable non-residents' easier (and direct) access to the government securities market in Armenia (in AMX);
- ii. To enable the transition of Armenian "investment funds" (including venture and private equity funds) from non-public to public, and to safely and credibly develop the market, Government submitted for interministerial review a set of legislative amendments to (a)

⁹ NOTE: might also include submission of proposals to amend the Law on Government Structure for MOE to attain mandate over capital markets development.

¹⁰ Both of which are still expected in July.

¹¹ Including CBA's relevant departments: Operational Department, Financial Supervision Department, and Legal Department. CBA does not often circulate concept papers outside of the CBA when it comes to internal studies in support of regulatory decisions – in this case regarding the ISDA SFT agreement.

**Proposed Subprogram 2 Policy Actions
(October 2022 to Mid-June 2024)**

- give CBA the authority to set new rules for non-public funds through secondary legislation, including on performance requirements, (b) clarify rules applicable to non-public funds (e.g. procedure for fund creation, registration of rules, fund charter rules, provisions for liquidation procedures); and
- iii. Government circulated for interministerial review amendments to the Law on Joint-Stock Companies (and instruct for the approval of adjacent regulations) to e.g. promote project finance, by clarifying the separation between ordinary and preferred shares, and aligning the rules governing negative equity balance with the insolvency legislation;
- iv. Parliament approved amendments to the Civil Code, to enable corporate governance policy setting (e.g. to give government the authority to set corporate governance requirements [namely MOE]).
- v. To retain momentum, MOE circulated for private sector and civil society consultations a new corporate governance code draft (proposing, inter alia, a minimum 30% of women in management boards).

2.16 To pre-empt financial stability risks and ensure market integrity and sustainability in the proliferation of green finance instruments (and ESG claims) in Armenia, the CBA^{iv}:

- i. Adopted – through a formal resolution of the CBA Board -- a Roadmap for Sustainable Finance in Armenia with time-bound actions and milestones;
- ii. Undertook consultations with the financial industry on (a) ESG reporting templates and draft reporting framework, (b) Draft report and recommendations on integration of social factors into financial system policy and regulatory frameworks (which included concrete gender diversity requirement proposals) (c) Integration of ESG risk management and assessment tools (e.g. risk radar), and
- iii. Developed and published an analysis of climate risks to the credit portfolio of banks in Armenia, publishing it in the Annual Financial stability report, and initiated public consultations with the financial industry’s financial risk managers to discuss the way forward.

2.17 The Monitoring guidelines for quality assurance of audit companies, auditors and expert accountants, and the methodology and operational procedures for the oversight of PAOs were established. In addition, the MOF approved the simplified manual for accounting and financial reporting for micro-sized entities¹², and, to promote its widespread adoption, the following was also adopted by the Public Oversight Board:¹³

- i. Official endorsement of the professional community and public dissemination of simplified Chart of Accounts and corresponding guidelines for its application (based on the manual).

2.18 To continue strengthening the insolvency regime and the protection of creditor’s rights:

- i. Parliament approved a normative legal act providing for amendments to the Law on Bankruptcy to enable the introduction of electronic justice tools (pre-conditions for the launch and fully operationalization of the e-bankruptcy system). (subsequent approval of any eventually necessary implementing ministerial orders is done by MOJ to make the system legally-effective when launched).
- ii. The MOJ circulated, for interministerial review and public consultations, a New Insolvency Code Concept.

¹² <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=181175>

¹³ **Note:** MOF approval needed MOJ conclusion first.

th th

W

SCHEDULE 4 - CONDITIONS PRECEDENT

The following applies to all documents delivered by the Borrower as a condition precedent:

- if the document which is delivered is not an original but a photocopy, the original Certified photocopy shall be delivered to the Lender;
- the final version of a document which draft was previously sent to, and agreed upon by the Lender, shall not materially differ from the agreed draft;
- documents not previously sent and agreed upon, shall be satisfactory to the Lender.

PART I – CONDITIONS PRECEDENT TO BE SATISFIED ON THE SIGNING DATE

- (a) Delivery by the Borrower to the Lender of the following documents:
- (i) a Certified copy of the decision of the Government of the Republic of Armenia adopted in compliance with the legislation of the jurisdiction of the Borrower;
 - authorising the Borrower to enter into this Agreement;
 - approving the terms and conditions of this Agreement;
 - approving the execution of this Agreement; and
 - authorising one or more than one specified person or persons to execute the Agreement on its behalf; and
 - (ii) a specimen of the signature of each person listed in the last bullet point of paragraph (i).

PART II - CONDITIONS PRECEDENT TO THE DRAWDOWN

- (a) Payment by the Borrower to the Lender of all fees and expenses due and payable under this Agreement.
- (b) Delivery by the Borrower to the Lender of the following documents:
- (i) a certificate issued by a duly authorised representative of the Borrower listing the person(s) authorised to sign, on behalf of the Borrower, the Drawdown Requests and any certificate in connection with this Agreement and to take all other measures and/or sign all other necessary documents on behalf of the Borrower under this Agreement
 - (ii) a specimen of the signature of each person listed in paragraph (i)
 - (iii) The written notice from the Ministry of Foreign Affairs confirming the completion of all internal procedures of the Republic of Armenia necessary for the entry into force of this Agreement;
 - (iv) Documents evidencing that the competent organs of the Co-Financier have agreed to extend their financing in the manner specified in the Financing Plan and providing the Policy Matrix;

- (v) A letter, duly signed by the Borrower and the Co-Financier, confirming that the Board of the Co-Financier approved the project based on the Policy Matrix provided pursuant to the condition (iv);
- (vi) Evidence satisfactory to the Lender and the Co-Financier that the policy actions under the Policy Matrix have been fully and successfully implemented;
- (vii) Signed Memorandum of understanding evidencing that the Republic of Armenia, the Co-Financier and the Lender are engaged into a multi-phases programmatic effort in supporting and achieving the reforms of the Program;
- (viii) Evidence that the Drawdown will not breach any borrowing limit, or any other similar limit binding on the Borrower;
- (ix) Evidence that the Drawdown is included in the budget of the Borrower for the relevant year; and
- (x) Duly executed legal opinion, in form and substance satisfactory to the Lender, issued by the Ministry of Justice of the Republic of Armenia confirming among other things the capacity of the Borrower to enter into the Agreement, that the obligations of the Borrower under this Agreement are legal, valid, binding and enforceable, and that all the intrastate procedures required under the law of the Republic of Armenia for authorisation of the Agreement are passed.

SCHEDULE 5A - FORM OF DRAWDOWN REQUEST

[on the Borrower's letterhead]

To: AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

On: [date]

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n° [●] dated [●]

Drawdown Request n°[●]

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n° [●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the “**Agreement**”). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.

2. We irrevocably request that the Lender makes a Drawdown available on the following terms:

Amount: EUR [●] or, if less, the Available Credit.

Interest Rate: [fixed / floating].

3. The Interest Rate will be determined in accordance with the provisions of Clause 4 (*Interest*) and Clause 5 (*Change to the calculation of interest*) of the Agreement. The Interest Rate applicable to the requested Drawdown will be provided to us in writing and we accept this Interest Rate [(subject to the paragraph below, if applicable)], including when the Interest Rate is determined by reference to a Replacement Benchmark plus any Adjustment Margin as notified by the Lender following the occurrence of a Screen Rate Replacement Event.

[For fixed Interest Rate only:] If the Interest Rate applicable to the requested Drawdown is greater than [●insérer pourcentage en lettres] ([●]%), we request that you cancel this Drawdown Request.

4. We confirm that each condition specified in Clause 2.4 (*Conditions precedent*) is satisfied on the date of this Drawdown Request and that no Event of Default is continuing or is likely to occur. We agree to notify the Lender immediately if any of the conditions referred to above is not satisfied on or before the Drawdown Date.

5. The proceeds of this Drawdown should be credited to the following bank account(s):

(a) Name [of the Borrower]: [●]

(b) Address [of the Borrower]: [●]

(c) IBAN Account Number: [●]

(d) SWIFT Number: [●]

(e) Bank and bank's address [of the Borrower]: [●]

(f) Correspondent bank and account number of the Borrower's bank: [●]

6. This Drawdown Request is irrevocable.
7. We have attached to this Drawdown Request all relevant supporting documents specified in Clause 2.4 (*Conditions precedent*) of the Agreement:

[List of supporting documents]

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of Borrower

SCHEDULE 5B - FORM OF CONFIRMATION OF DRAWDOWN AND RATE

[on Agence Française de Développement letterhead]

To: *[the Borrower]*

Date: [●]

Ref: Drawdown Request n° [●] dated [●]

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]

Drawdown Confirmation n°[●]

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the “**Agreement**”). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. By a Drawdown Request Letter dated [●], the Borrower has requested that the Lender makes available a Drawdown in the amount of EUR [●], pursuant to the terms and conditions of the Agreement.
3. The Drawdown which has been made available according to your Drawdown Request is as follows:

- Amount: Euros [●*amount in words*] (EUR [●])

[Option: floating Interest Rate Drawdowns:

- Applicable interest rate: equal to the aggregate of the six-month EURIBOR¹⁴ and the Margin]¹⁵

[Option: fixed Interest Rate Drawdowns:

- Applicable interest rate: [●*percentage in words*]¹⁶

For information purposes only:

- Rate Setting Date: [●]
- Fixed Reference Rate: [●*percentage in words*] ([●]%) per annum
- Index Rate on the Signing Rate Setting Date: [●*percentage in words*] ([●]%) per annum
- Index Rate on Rate Setting Date: [●*percentage in words*] ([●]%) per annum

¹⁴ If the six-month EURIBOR is not available on the date of confirmation of drawdown due to the occurrence of a Screen Rate Replacement Event, the Replacement Benchmark, the precise terms and conditions of replacement of such Screen Rate with a Replacement Benchmark and the related total effective rates will be communicated to the Borrower in a separate letter.

¹⁵ To be deleted in case of fixed Interest Rate.

¹⁶ Issu de la fixation de taux

- Effective global rate (for a 6 month period): [●percentage in words] ([●]%)
- Effective global rate (per annum): [●percentage in words] ([●]%)

[It being specified that the above Interest Rate may vary in accordance with the provisions of clauses 4.1.3(i) (*Floating Interest Rate*) and 5.2 (*Replacement of a Screen Rate*) of the Agreement.]¹⁷

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of *Agence Française de Développement*

¹⁷ To be deleted in case of fixed Interest Rate.

th 2k

VE

SCHEDULE 5C - FORM OF RATE CONVERSION REQUEST

[on the Borrower's letterhead]

To: AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT

On: *[date]*

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]

Rate Conversion Request n°[●]

Dear Sirs,

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the “**Agreement**”). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. Pursuant to Clause 4.1.3(a) (*Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate*) of the Agreement, we hereby request that you convert the floating Interest Rate of the following Drawdowns:
 - *[list the relevant Drawdowns]*,into a fixed Interest Rate in accordance with the terms of the Agreement.
3. This rate conversion request will be deemed null and void if the applicable fixed Interest Rate exceeds *[insérer pourcentage en lettres]* [●%].

Yours sincerely,

.....

Authorised signatory of Borrower

SCHEDULE 5D - FORM OF RATE CONVERSION CONFIRMATION

[on Agence Française de Développement letterhead]

To: *[the Borrower]*

Date: [●]

Re: Rate Conversion Request n° [●] dated [●]

Borrower's Name – Credit Facility Agreement n°[●] dated [●]

Rate Conversion Confirmation n°[●]

Dear Sirs,

SUBJECT: Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate

1. We refer to the Credit Facility Agreement n°[●] entered into between the Borrower and the Lender dated [●] (the “**Agreement**”). Capitalised words and expressions used but not defined herein have the meanings given to them in the Agreement.
2. We refer also to your Rate Conversion Request dated [●]. We confirm that the fixed Interest Rate applicable to the Drawdown(s) referred to in your Rate Conversion Request delivered in accordance with Clause 4.1.3 (a) (*Conversion from a floating Interest Rate to a fixed Interest Rate*) of the Agreement is:
 - [●]% per annum.
3. This fixed Interest Rate, calculated in accordance with Clause 4.1.1 (*Selection of Interest Rate*) will apply to the Drawdown(s) referred in your Rate Conversion Request from [●] (effective date).
4. Further, we notify you that the effective global rate per annum of the Facility is [●]%.

Yours sincerely,

.....

Authorised representative of *Agence Française de Développement*

SCHEDULE 6 - INFORMATION THAT MAY BE PUBLISHED ON THE FRENCH GOVERNMENT WEBSITE AND THE LENDER'S WEBSITE

1. Information regarding the Program

- Number and name in AFD's book;
- Description;
- Operating sector;
- Place of implementation;
- Expected starting date;
- Expected Technical Completion Date;
- Status of implementation updated on a semi-annual basis;

2. Information regarding the financing of the Program

- Kind of financing (loan, grant, co-financing, delegated funds);
- Principal amount of the Facility;
- Amount of the Facility which has been drawn down (updated as the implementation of the Program goes);

3. Other information

- Transaction information notice and/or sheet presenting the transaction attached to this Schedule

ⁱ To ensure medium-term resource allocation follows explicit alignment requirements of national strategic planning.

ⁱⁱ This roadmap is to include the initiation of reviews to program structures and content, specific measures to empower program managers, and building in-house capacity at MOF for both audit and evaluation (general inspectorates).

ⁱⁱⁱ The tax data part of the liquidity forecasting template shall be coordinated with the State Revenue Committee separately, and based on which the new expected weekly revenue flows for the next three months calculated and shared by MOF with CBA as part of its new weekly 3-month forecast updates (with daily disaggregation of the first four-week periods).

^{iv} As a result of recommendations of the Working Group.